

Comisia juridică, numiri și imunități

RAPORT

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(nr. 289 din 13 iulie 2022)

(lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative și comunică următoarele.

Proiectul de lege, inițiativa legislativă a unui grup de deputați, prevede perfecționarea și ajustarea cadrului normativ conex la noul Cod Electoral (inițiativa legislativă nr. 288 din 13.07.2022). Scopul proiectului de lege este perfecționarea procedurilor electorale prin modificarea și ajustarea actelor normative ce conțin dispoziții referitoare la alegeri, astfel încât să corespundă tendințelor de adoptare a noului Cod electoral.

Proiectul de lege a fost examinat și adoptat în I lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului din data de 28 iulie 2022. Autorul, Comisia Electorală Centrală de comun cu Comisia juridică, numiri și imunități a desfășurat o serie de consultări publice pe margine proiectului cu participarea tuturor părților interesate.

Pentru pregătirea proiectului de lege pentru lectura a II-a, Comisia sesizată în fond a examinat amendamentele din partea deputaților. Totodată, au fost examinate propunerile și obiecțiile din: avizele comisiilor permanente, Avizul Comun al Comisiei de la Veneția și OSCE/ODIHR, Avizul Guvernului, Avizul Centrului Național Anticorupție (expertiza anticorupție), Avizul Direcției General Juridice a Parlamentului, Congresul Autorităților Locale din Moldova, Asociația Promo-Lex, care sunt reflectate în sinteză, parte componentă a raportului.

Ca urmare a dezbatelor în cadrul comisiei, a fost formulată o propunere de ajustare, care este reflectată în sinteza amendamentelor și propunerilor. Proiectul de lege a fost definitivat și redactat, fiind expus în anexă la prezentul raport.

Comisia cu votul majorității membrilor săi (7 voturi – „Pentru”), propune Parlamentului examinarea și aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative, înregistrat cu nr. 289 din 13 iulie 2022, în lectura II.

Președintele Comisiei

Olesea STAMATE

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 50, art. 237), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În denumirea capitolului 13 din titlul II, textul „PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA,” se exclude.

2. Articolele 143 și 144 se abrogă.

Art. II. – Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 34, art. 231), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

„**Art. 5.** – (1) Durata mandatului consilierului și al primarului se stabilește de Codul electoral.

(2) Mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de:

a) absență fără motive întemeiate de la 3 ședințe consecutive ale consiliului;
b) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin act de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate;

c) stabilire, prin act de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, a luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

d) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

e) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;

f) existență a unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a unei hotărâri definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de consilier pentru o perioadă mai mare de 5 luni;

g) dizolvare de drept a consiliului în condițiile Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală;

h) demisie;

i) deces.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și f), mandatul consilierului se ridică de către consiliul respectiv, iar în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. b)–e), h) și i), mandatul consilierului se ridică de către Comisia Electorală Centrală.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. b)–d), Comisia Electorală Centrală inițiază procedura de ridicare a mandatului de consilier la sesizarea Autorității Naționale de Integritate. În baza documentelor electorale pe care le deține, Comisia Electorală Centrală decide asupra ridicării mandatului de consilier în termen de 30 de zile de la data sesizării.

(5) În cazul ridicării mandatului de consilier de către consiliu, precum și în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. g), h) și i), secretarul consiliului local sau, după caz, președintele raionului informează despre aceasta Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile de la apariția circumstanțelor respective.

(6) Mandatul se consideră vacant de îndată ce decizia cu privire la ridicarea lui în condițiile alin. (2) și (3) a fost adusă la cunoștința consilierului vizat. În cazul în care comunicarea deciziei este imposibilă, mandatul se consideră vacant din momentul adoptării deciziei.

(7) Decizia de ridicare a mandatului poate fi contestată în instanța de judecată competentă pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

(8) Mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de:

a) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin act de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate;

b) stabilire, prin act de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, a luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

c) nedeponere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

d) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;

e) imposibilitate de a exercita funcția pe o perioadă mai mare de 5 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală, circumstanță constatată de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat și notificată în scris Comisiei Electorale Centrale în termen de 15 zile de la constatare;

f) existență a unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a unei hotărâri definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de primar pentru o perioadă mai mare de 5 luni;

g) revocare prin referendum local, în condițiile Codului electoral;

h) demisie;

i) deces.

(9) Comisia Electorală Centrală stabilește, în condițiile Codului electoral, data alegerilor noi:

a) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. a), b) și c), la sesizarea Autorității Naționale de Integritate;

b) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. d) și f), la sesizarea instanței de judecată;

c) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. e), la sesizarea oficiului teritorial al Cancelariei de Stat;

d) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. h) și i), la sesizarea secretarului consiliului local.

(10) Autoritățile enumerate la alin. (9) sesizează Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile de la apariția sau constatarea circumstanțelor respective.

(11) Mandatul președintelui, al vicepreședintelui raionului și al viceprimarului încetează înainte de termen în caz de:

a) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin act de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate;

b) stabilire, prin act de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

c) nedeponere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

d) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;

e) imposibilitate de a exercita funcția pe o perioadă mai mare de 5 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală, cu excepția viceprimarului care își exercită funcția pe baze obștești, circumstanță constatată de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat și notificată în scris consiliului local respectiv în termen de 15 zile de la constatare;

f) existență a unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a unei hotărâri definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de președinte, vicepreședinte a raionului și viceprimar pentru o perioadă mai mare de 5 luni;

g) eliberare din funcție de către consiliul respectiv în conformitate cu Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;

h) demisie;

i) deces.

(12) Aleșii locali își exercită mandatul în condițiile prezentei legi și ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală.

(13) Alesul local depune, în condițiile legii, declarație de avere și interese personale.”

2. La articolul 8, alineatul (2¹) se abrogă.

Art. III. – Legea nr. 1234/2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 139–140, art. 996), cu modificările ulterioare, se abrogă.

Art. IV. – Legea nr. 387/2001 cu privire la inițiativa populară de revizuire a Constituției (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 97–99, art. 783) se abrogă.

Art. V. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 181¹ alineatul (1), în dispoziție, textul „parlamentare, prezidențiale, locale ori în cadrul referendumului” se exclude.

2. La articolul 181², dispoziția alineatului (1) se completează cu textul „, , săvârșite în proporții mari”.

3. Articolul 181³ va avea următorul cuprins:

„Articolul 181³. Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum

Finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum din surse interzise de lege săvârșită în proporții mari

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”

4. La articolul 182 alineatul (1), dispoziția se completează cu textul „, fie în locul unei alte persoane”.

Art. VI. – Codul muncii nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159–162, art. 648), cu modificările ulterioare, se completează cu articolele 97³ și 188¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 97³. Degrevarea salariatului de atribuțiile de la locul de muncă în perioada electorală

(1) În perioada organizării și desfășurării alegerilor în condițiile legislației electorale, salariatul poate solicita angajatorului, în baza unei cereri, precum și în temeiul hotărârii organului electoral, degrevarea de atribuții de la locul de muncă permanent pe o perioadă care nu va depăși termenul indicat în hotărârea respectivă. Pentru perioada degrevării, sarcinile și atribuțiile salariatului la locul de muncă permanent vor fi reduse total sau parțial.

(2) Degrevarea menționată la alin. (1) se efectuează în condițiile Codului electoral, ale Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și ale prezentului cod.

(3) Pe perioada degrevării pentru organizarea și desfășurarea alegerilor, salariaților din sectorul bugetar li se mențin statutul, funcția și salariul la locul de muncă permanent, iar salariaților din sectorul privat li se mențin aceleași garanții, cu excepția plăților salariale care se determină prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) al angajatorului.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică salariaților cărora li s-a stabilit o perioadă de probă și celor angajați pe o perioadă determinată mai mică de 6 luni.

(5) Pe durata perioadei pentru care este degrevat, angajatorul nu poate dispune atragerea salariatului la muncă suplimentară, muncă de noapte, în zilele de repaus și cele de sărbătoare nelucrătoare.”

**„Articolul 188¹. Garanții în cazul activității salariatului
în cadrul organelor electorale**

(1) Pentru perioada activității în cadrul organelor electorale, salariații pot solicita degrevarea de la locul de muncă de bază în condițiile art. 97³ din prezentul cod și ale Codului electoral.

(2) Angajatorul, indiferent de forma juridică de organizare, are obligația de a permite salariaților să desfășoare activități în cadrul organelor electorale, inclusiv să participe la ședințele organelor electorale, dacă acestea se desfășoară în orele de program, în condițiile prezentului cod și ale Codului electoral. Temei pentru desfășurarea activităților în cadrul organelor electorale servesc hotărârile de constituire și de confirmare a componenței nominale a acestora, precum și, după caz, cele privind degrevarea salariaților.

(3) Salariaților degrevați de atribuțiile de la locul de muncă, precum și celor nedegrevați care participă, în orele de program, la ședințele și procedurile electorale desfășurate de organele electorale din care fac parte li se garantează menținerea locului de muncă (a funcției) și a salariului integral sau parțial la locul de muncă.

(4) Salariații care activează în cadrul organelor electorale beneficiază de o zi liberă, de regulă, imediat următoare zilei alegerilor, cu menținerea salariului mediu la locul de muncă.

(5) Pe durata activității în cadrul organelor electorale, raporturile de muncă (serviciu) nu pot înceta și nu pot fi modificate (suspendate) decât la inițiativa sau cu acordul salariatului, cu excepția încetării raporturilor de muncă (serviciu) în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

(6) Salariații care activează în calitate de funcționari electorali beneficiază și de alte garanții stabilite de prezentul cod, legislația electorală și cea fiscală.”

Art. VII. – La articolul 4 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132–137, art. 696), cu modificările ulterioare, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În perioada stării de urgență, de asediu sau de război nu se admite desfășurarea alegerilor, cu excepția cazului în care acest fapt este permis în temeiul hotărârii Parlamentului privind declararea stării de urgență, de asediu sau de război.”

Art. VIII. – Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32–35, art. 116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11 alineatul (1), enunțul al doilea din partea introductivă va avea următorul cuprins: „Numărul de consilieri se aduce la cunoștința publică prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, în funcție de numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale la data de 1 ianuarie a anului în care au loc alegerile, conform datelor din Registrul de stat al populației, prezentate de Agenția Servicii Publice, după cum urmează:”.

2. La articolul 13 alineatul (3¹), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) aducerea la cunoștință de către reprezentantul consiliului electoral de circumscripție sau al Comisiei Electorale Centrale a hotărârii consiliului electoral respectiv privind atribuirea mandatelor de consilier;”.

3. La articolul 14 alineatul (2), litera z) va avea următorul cuprins:

„z) examinează informațiile consilierilor, ia decizii pe marginea lor; audiază dările de seamă și informațiile primarului, ale conducătorilor de subdiviziuni, întreprinderi municipale și instituții publice din subordine; ridică mandatul consilierilor în condițiile Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local; inițiază, după caz, și decide desfășurarea referendumului local în condițiile Codului electoral;”.

4. Articolul 24 va avea următorul cuprins:

„Articolul 24. Încetarea înainte de termen a mandatului de consilier

Mandatul de consilier încetează înainte de termen în cazurile prevăzute la art. 5 alin. (2) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”

5. Articolul 25:

la alineatul (1) litera a), textul „, întrucât încălcau grav prevederile Constituției sau ale legislației în vigoare” se exclude;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dizolvarea de drept a consiliului local în condițiile alin. (1) lit. b) și c) se constată prin dispoziție a primarului și se notifică în scris, în termen de cel mult 15 zile de la data emiterii dispoziției, Comisiei Electorale Centrale, care stabilește data desfășurării alegerilor noi.”

6. Articolul 27:

la alineatul (2), cuvintele „un judecător” se substituie cu cuvintele „reprezentantul consiliului electoral de circumscripție”;

la alineatul (3), cuvântul „noi” se exclude.

7. La articolul 28, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Mandatul de primar încetează înainte de termen în cazurile prevăzute la art. 5 alin. (8) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”

8. La articolul 31:

denumirea articolului se completează cu cuvintele „și încetarea înainte de termen a mandatului de viceprimar”;

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Mandatul de viceprimar încetează înainte de termen în cazurile prevăzute la art. 5 alin. (11) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”

9. La articolul 39, alineatul (1¹) va avea următorul cuprins:

„(1¹) În cazul apariției uneia dintre circumstanțele prevăzute la art. 178 alin. (1) din Codul electoral și art. 5 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, secretarul consiliului comunică în scris acest fapt Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 15 zile de la data apariției circumstanței sau de la efectuarea controlului de legalitate a dispoziției primarului emise în condițiile art. 25 alin. (3).”

10. La articolul 48, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dizolvarea de drept a consiliului raional în condițiile alin. (1) lit. b) și c) se constată prin dispoziție a președintelui raionului și se notifică în scris, în termen de cel mult 15 zile de la data emiterii dispoziției, Comisiei Electorale Centrale, care stabilește data desfășurării alegerilor noi.”

11. Articolul 50 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Mandatele de președinte și de vicepreședinte al raionului încetează înainte de termen în cazurile prevăzute la art. 5 alin. (11) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”

12. La articolul 55 alineatul (2), textele „sectorale,” și „sectoarelor,” se exclud.

13. Articolul 56:

la alineatul (1), textele „sectorale,” și „sectoarelor,” se exclud;

alineatele (3) și (7) se abrogă;

la alineatul (8), cuvintele „și consiliile sectorale ale municipiului” se exclud, iar cuvintele „pot fi dizolvate” se substituie cu cuvintele „poate fi dizolvat”.

14. La articolul 57, alineatele (3) și (5) se abrogă.

15. Articolul 58:

în denumirea articolului, cuvintele „și a consiliilor sectorale ale municipiului Chișinău” se exclud;

alineatul (4) se abrogă.

16. În denumirea capitolului VIII, textul „. **SECRETARUL CONSILIULUI SECTORAL AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU**” se exclude.

17. Articolul 60:

în denumirea articolului, textul „, al secretarului Consiliului municipal Bălți și cel al secretarului consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se substituie cu cuvintele „și cel al secretarului Consiliului municipal Bălți”;

la alineatul (1), textul „, secretarul Consiliului municipal Bălți și secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se substituie cu cuvintele „și secretarul Consiliului municipal Bălți”;

la alineatul (5), textul „, a Consiliului municipal Bălți sau a consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se substituie cu cuvintele „sau a Consiliului municipal Bălți”, iar textul „, primarul municipiului Bălți sau primarul sectoral al municipiului Chișinău” – cu cuvintele „sau primarul municipiului Bălți”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Secretarul consiliului raional, secretarul Consiliului municipal Chișinău și secretarul Consiliului municipal Bălți sunt, concomitent, și secretar al raionului sau al municipiului respectiv.”

la alineatul (7), cuvintele „secretarului Consiliului municipal Bălți și secretarului consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se substituie cu cuvintele „și secretarului Consiliului municipal Bălți”.

18. La articolul 85, cuvântul „anticipate” se substituie cu cuvântul „noi”.

19. La articolul 90, textul „, cu excepția prevederilor art. 55–58 referitoare la organizarea și funcționarea autorităților administrației publice ale sectoarelor municipiului Chișinău, care se vor aplica de la data stabilită a alegerilor locale generale din anul 2023” se exclude.

20. La articolul 92, alineatul (2) se abrogă.

Art. IX. – Legea nr. 294/2007 privind partidele politice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 42–44, art. 119), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Partidele politice nu pot organiza acte de caritate sau de sponsorizare, nu pot practica activități comerciale cu bunuri de consum sau de primă necesitate, inclusiv nu pot face publicitate acestora, nu pot organiza și desfășura activități militare, paramilitare, precum și alte activități interzise prin lege.”

alineatul (5) se completează cu textul „, dacă acestea duc la contestare și defăimare a statului și a poporului, îndemn la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitare la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și la alte manifestări ce atentează la regimul constituțional”.

2. Articolul 6 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Partidele politice țin registre ale membrilor, actualizate semestrial și anual, structurate potrivit organizațiilor teritoriale, care, la solicitare, sunt prezentate Comisiei Electorale Centrale sau Agenției Servicii Publice.”

3. La articolul 8 alineatul (1), litera f) se abrogă.

4. Articolul 11 se completează cu alineatul (5), (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(5) Agenția Servicii Publice aduce la cunoștința publică, în termen de 3 zile de la adoptarea deciziei respective, informația privind:

- a) înregistrarea partidului politic;
- b) conducătorul partidului politic;
- c) numărul de membri declarat de partidul politic;
- d) modificările operate în statutul partidului politic.

(6) Informația prevăzută la alin. (5) este prezentată, în același termen, Comisiei Electorale Centrale.

(7) În termen de 24 de ore de la solicitarea Comisiei Electorale Centrale, Agenția Servicii Publice prezintă acesteia lista partidelor politice care au dreptul de a participa la alegeri.”

5. La articolul 13 alineatul (1), litera j) va avea următorul cuprins:

„j) organul competent să desemneze candidați pentru orice tip de alegeri, să stabilească procedura de desemnare a candidaților și de modificare a listei de candidați, precum și să decidă participarea la referendumuri;”

6. La articolul 16 alineatul (1), cuvintele „alegera Parlamentului și a autorităților administrației publice locale” se substituie cu cuvintele „alegeri în condițiile legislației electorale”.

7. Articolul 21:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Activitatea partidului politic poate fi limitată dacă partidul nu a depus raportul privind gestiunea financiară, în termenul și formatul stabilite de Comisia Electorală Centrală.”

la alineatul (2), textul „alin. (1), Ministerul Justiției,” se substituie cu textul „alin. (1) și (1¹), Ministerul Justiției, din oficiu sau la sesizare;”

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Activitatea partidului politic nu poate fi limitată pe parcursul campaniei electorale la care participă.”

8. La articolul 22, alineatul (1) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) radierea din oficiu din Registrul de stat al persoanelor juridice.”

9. Legea se completează cu articolul 22¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 22¹. Radierea din oficiu a partidului politic**

(1) Partidul politic se radiază din Registrul de stat al persoanelor juridice în cazul neprezentării rapoartelor anuale privind gestiunea financiară timp de 2 ani consecutivi.

(2) Radierea din oficiu a partidului politic se efectuează prin decizie a Agenției Servicii Publice, la cererea Comisiei Electorale Centrale.

(3) Procedura de radiere în temeiul alin. (1) este exceptată de la prevederile Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(4) Decizia privind radierea din oficiu a partidului politic sau privind refuzul radierii poate fi contestată în instanța de judecată în termen de 10 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

10. Articolul 25:

la alineatul (1) litera c), cuvântul „subvențiile” se substituie cu cuvântul „alocațiile”;

alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) Partidele politice organizează și țin evidența contabilă în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, cu standardele naționale de contabilitate și cu ordinele ministrului finanțelor. Persoana responsabilă de finanțele partidului (trezorierul) este confirmată prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.

(4) Băncile deschid partidului politic înregistrat cont bancar în termen de 3 zile de la depunerea cererii la bancă. Operațiunile de încasări și plăți ale partidelor politice se efectuează în lei moldovenești și, în cazurile prevăzute de legislația

valutară, în valută străină, prin conturi deschise la băncile licențiate din Republica Moldova, cu eliberarea documentelor justificative.”

11. Legea se completează cu articolul 25¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 25¹. Cotizațiile de membru

(1) Mărimea și modul de achitare a cotizațiilor de membru se stabilesc în statutul partidului. Procedura detaliată privind modul de încasare a cotizațiilor, ținerea și evidența acestora se aprobă de către organul de conducere al partidului, care va corespunde prevederilor prezentei legi și actelor normative adoptate de Comisia Electorală Centrală. Procedura se aduce la cunoștința Comisiei Electorale Centrale.

(2) Cotizația de membru poate fi încasată în numerar sau prin operațiuni bancare. La încasarea cotizației de membru în numerar se eliberează bonul de încasare, iar în termen de 5 zile lucrătoare suma se virează în contul bancar al partidului politic.

(3) Informația despre membrul cotizant se transmite Comisiei Electorale Centrale în termenul și în formatul stabilite de actele normative ale acesteia.

(4) Comisia Electorală Centrală face publică informația despre cotizanți în conformitate cu art. 29 alin. (4).”

12. Articolul 26:

la alineatul (1):

litera a) se completează cu textul „, , proveniți din activitatea de salariat, de întreprinzător, științifică sau din cea de creație, desfășurată de către cetățenii Republicii Moldova, din burse, pensii, prestații sociale sau din alte venituri legale, cu excepția ajutorului social”;

literă b) va avea următorul cuprins:

„b) donații sub formă de proprietăți sau bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială (medie de piață). Aceste donații sunt reflectate în contabilitatea partidului politic și evaluate la valoarea lor medie de piață, ele nu trebuie să depășească limitele donațiilor prevăzute la alin. (4) și (5);”

la alineatul (4), textul „, ; în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu venituri

obținute în afara țării, suma donațiilor nu poate depăși 3 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv; în cazul” se substituie cu textul „ . Totodată, acest plafon nu poate depăși 30% din venitul anual al acestora înregistrat pentru anul calendaristic precedent, iar în cazul cetățenilor Republicii Moldova care beneficiază doar de burse sau alte prestații sociale, plafonul donației nu poate să depășească un salariu mediu lunar pe economie pe anul respectiv. În cazul”;

alineatul (4¹) va avea următorul cuprins:

„(4¹) O persoană fizică, în decursul unui an bugetar, poate face donații în numerar unui sau mai multor partide politice în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv. Donațiile care depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare.”

articolul se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Prevederile alin. (6) nu pot fi interpretate și aplicate în sensul limitării susținerii indirecte sau tehnice, suportate de partide politice, familii ale partidelor politice sau entități necomerciale create și finanțate de acestea care sunt afiliate la organizații politice internaționale cu achitarea taxei de membru sau în temeiul unui acord oficial de colaborare cu partide politice din Republica Moldova. Afilierea politică internațională sau acordurile de colaborare care implică susținere indirectă sau tehnică urmăzătoare a fi raportate deschis și transparent și nu pot duce la contestare și defăimare a statului și a poporului, îndemn la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitare la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și la alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.”

13. La articolul 28, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Prin decizia organului de conducere al partidului politic, alocațiile de la bugetul de stat pot fi utilizate, inclusiv în susținerea grupurilor de inițiativă înregistrate de partidul politic sau a campaniilor electorale în condițiile stabilite de Codul electoral, pentru următoarele destinații:

- a) cheltuieli pentru locațiunea, întreținerea și funcționarea sediilor;
- b) cheltuieli pentru retribuirea muncii (cheltuieli de personal);
- c) cheltuieli pentru recompensele voluntarilor/agitatorilor;
- d) cheltuieli pentru consultanță politică;
- e) cheltuieli pentru presă și materiale promoționale;
- f) cheltuieli pentru producția și difuzarea de spoturi publicitare;
- g) cheltuieli pentru organizarea activităților cu caracter politic;
- h) cheltuieli de deplasare în străinătate;

- i) cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate;
- j) cheltuieli pentru plata cotizațiilor către organizațiile politice internaționale la care este afiliat partidul politic;
- k) cheltuieli pentru telecomunicații și dezvoltarea aplicațiilor sau a paginilor web necesare activității partidului politic;
- l) investiții în bunuri mobile și imobile, necesare activității partidului politic;
- m) cheltuieli de protocol, birotică și comision bancar;
- n) cheltuieli pentru combustibili/carburanți și transport;
- o) cheltuieli pentru executarea actelor judecătorești și/sau a altor acte ale instituțiilor statului;
- p) cheltuieli pentru consultanța juridică, achitarea onorariilor avocaților, ale executorilor și ale experților;
- q) cheltuieli pentru sondaje de opinie naționale și locale;
- r) cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate în țară;
- s) cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei;
- t) cheltuieli de audit (extern/obligatoriu).”

14. Articolul 29 va avea următorul cuprins:

„Articolul 29. Rapoartele privind gestiunea financiară ale partidului politic

(1) Partidul politic prezintă Comisiei Electorale Centrale, iar cel beneficiar de alocații de la bugetul de stat prezintă și Curții de Conturi, rapoarte în format electronic privind gestiunea financiară, după cum urmează:

- a) semestrial, până la 15 iulie și 15 ianuarie;
- b) anual, până la 31 martie;
- c) în termen de 10 zile de la aprobarea, de către organul competent al partidului, a deciziei privind reorganizarea sau autodizolvarea partidului politic.

(2) Partidul politic beneficiar de alocații de la bugetul de stat prezintă, până la data de 10 a fiecărei luni, informația privind cheltuielile partidului din aceste alocații pentru luna precedentă și informația privind efectivul salariaților și al persoanelor angajate remunerate din alocații.

(3) Rapoartele și informațiile menționate la alin. (1) și (2) sunt verificate și analizate de Comisia Electorală Centrală. Pentru a verifica corectitudinea și veridicitatea datelor din rapoarte, Comisia Electorală Centrală poate solicita partidelor politice, instituțiilor publice, agenților economici/persoanelor juridice private informațiile necesare pentru efectuarea supravegherii și controlului finanțării partidelor politice, după caz, contractele, declarațiile privind donațiile în numerar și alte documente. Partidele politice, instituțiile publice, agenții economici/persoanele juridice private sunt obligate să prezinte în termen de două săptămâni informațiile

solicitate. La cerere și în funcție de circumstanțe sau de natura informației solicitate, acest termen poate fi redus sau extins de către Comisia Electorală Centrală.

(4) Toată informația conținută în rapoartele partidelor politice privind veniturile acumulate și cheltuielile efectuate, cu excepția IDNP-ului persoanei fizice, datei și lunii nașterii, domiciliului sau reședinței temporare a acesteia, se face publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea rapoartelor, precum și pe paginile web ale partidelor politice, în cazul existenței acestora.

(5) Termenul de afișare în spațiul public a datelor menționate la alin. (4) este de 5 ani, iar termenul de stocare pe suporturile și mijloacele electronice ale Comisiei Electorale Centrale este de 15 ani. În interiorul termenelor de stocare, orice persoană identificată poate solicita Comisiei Electorale Centrale accesul la rapoartele financiare dacă urmărește un scop jurnalistic (care include orice cercetare a organizațiilor din domeniul asociativ sau mass-media).

(6) Modelul raportului privind gestiunea financiară, procedura de completare și prezentare a acestuia, alte formulare ce vizează gestiunea financiară a partidelor politice se aprobă de Comisia Electorală Centrală. Raportul privind gestiunea financiară conține informații cu privire la:

a) bunurile și veniturile partidului politic, inclusiv gruparea acestor venituri pe tipuri;

b) toate donațiile și cotizațiile partidului politic: suma, numele și prenumele donatorului/cotizantului, numărul de identificare de stat (IDNP), domiciliul, ziua, luna și anul nașterii, locul de muncă, funcția deținută (ocupația/genul de activitate), după caz, calitatea de membru de partid, sursele de venit sau finanțare ale donatorului – în cazul persoanei fizice; suma donată, denumirea și numărul de identificare de stat (IDNO) – în cazul persoanei juridice;

c) obligațiile și cheltuielile partidului politic, altele decât cele din perioada electorală, grupate pe cheltuieli pentru activități operaționale și cheltuieli pentru alte activități;

d) situațiile financiare pentru perioada corespunzătoare ale persoanelor juridice fondate sau controlate în alt mod de partidul politic.

(7) Raportul privind gestiunea financiară se semnează de către trezorerierul partidului politic și de conducătorul partidului politic/persoana care asigură interimatul, fapt confirmat de Agenția Servicii Publice. Ambii poartă răspundere pentru corectitudinea datelor și a informațiilor prezentate, precum și pentru neprezentarea acestora.”

15. Articolul 30:

la alineatul (2), cuvântul „Controlul” se substituie cu cuvântul „Auditul”, iar cuvântul „și” se exclude;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Instituția bancară la care partidul politic are deschis cont bancar curent și/sau cont destinat alocațiilor de la bugetul de stat prezintă Comisiei Electorale Centrale, semestrial, precum și la cererea acesteia, informația despre toate încasările și plățile din aceste conturi.”

16. Articolul 31 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Raportul de audit se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea acestuia, precum și pe paginile web ale partidelor politice, în cazul existenței acestora.”

17. Articolele 31¹ și 31² vor avea următorul cuprins:

„Articolul 31¹. Încălcarea prevederilor privind donațiile și cotizațiile de membru

(1) În cazul în care un partid politic primește cotizații sau donații cu încălcarea prevederilor art. 25¹ și 26, inclusiv în cazul primirii cotizațiilor sau donațiilor care depășesc plafoanele stabilite, acesta este obligat, în termen de 3 zile, să verse la bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii.

(2) În cazul nerespectării cerinței prevăzute la alin. (1), Comisia Electorală Centrală emite o somație scrisă adresată partidului politic, prin care îi solicită să verse la bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii, să înlăture încălcarea și să informeze comisia despre măsurile întreprinse, în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea somației.

(3) Neexecutarea somației Comisiei Electorale Centrale constituie contravenție și se sancționează în conformitate cu prevederile Codului contravențional.

(4) În cazul repetării, pe parcursul unui an calendaristic, a încălcării prevăzute la alin. (3), Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind lipsirea partidului politic respectiv de dreptul la alocațiile de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 2 luni la un an.

Articolul 31². Încălcarea prevederilor privind gestiunea financiară a partidelor politice

(1) Constituie încălcări ale prevederilor privind gestiunea financiară a partidelor politice:

a) încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidului politic;

b) neprezentarea sau prezentarea tardivă de către partidul politic la Comisia Electorală Centrală a rapoartelor privind gestiunea financiară;

c) denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor sau ale cotizanților;

d) utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidul politic.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) sunt pasibile de răspundere conform legislației.

(3) În cazul repetării, pe parcursul unui an calendaristic, a încălcării prevăzute la alin. (1), Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind lipsirea partidului politic de dreptul la alocațiile de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 2 luni la un an.”

Art. X. – Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230–232, art. 840), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 9 alineatul (1):

la litera h), textul „sectorului,” se exclude;

litera k) se abrogă.

2. Legea se completează cu articolul 19² cu următorul cuprins:

„Articolul 19². Dreptul de a fi degrevat/convocat

(1) În perioada organizării și desfășurării alegerilor în condițiile legislației electorale, funcționarul public are dreptul de a fi degrevat de atribuțiile de la locul de muncă permanent. Pe perioada degrevării, sarcinile și atribuțiile funcționarului public la locul de muncă sunt reduse total sau parțial.

(2) Degrevarea prevăzută la alin. (1) se efectuează în condițiile Codului electoral și ale Codului muncii pentru o perioadă care nu poate depăși termenul indicat în hotărârea organului electoral emisă în acest sens.

(3) Conducătorii instituțiilor publice au obligația de a permite funcționarilor publici să desfășoare activități în cadrul organelor electorale, inclusiv să participe la ședințele organelor electorale, dacă acestea se desfășoară în orele de program, în condițiile Codului muncii și ale Codului electoral. Temei pentru desfășurarea activităților în cadrul organelor electorale servesc hotărârile de constituire și de confirmare a componenței nominale a acestora, precum și, după caz, cele privind degrevarea sau convocarea salariaților.

(4) Funcționarii publici care activează în cadrul organelor electorale beneficiază și de alte garanții stabilite de legislația muncii, legislația electorală și cea conexasă.”

3. La articolul 36 alineatul (2) litera f), textul „sectorului,” se exclude.

4. Articolul 54:

la alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) înregistrare, în condițiile Codului electoral, în calitate de candidat în alegeri sau confirmare în calitate de persoană de încredere a unui concurent electoral ori de trezorier;”

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Cererea privind suspendarea raporturilor de serviciu în temeiul alin. (1) lit. a) se depune la persoana/organul care are competență legală de numire în funcție. Perioada dintre depunerea cererii și emiterea deciziei de suspendare nu poate depăși 3 zile. Suspendarea raporturilor de serviciu în temeiul alin. (1) lit. a) se echivalează cu concediul neplătit.”

Art. XI. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 48¹ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 48¹.** Încălcarea legislației privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, ale fondurilor electorale și ale grupurilor de inițiativă

(1) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 120 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.

(2) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor sau ale cotizanților în raportul privind gestiunea financiară a partidului politic

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.

(3) Încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidului politic și a mijloacelor din fondul electoral

se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale.

(4) Utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau persoanei cu funcție de răspundere și cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

(5) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către grupurile de inițiativă a rapoartelor privind finanțarea lor și, respectiv, de către concurenții electorali/participanții la referendum a rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale.

(6) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor din raportul privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și din raportul privind finanțarea campaniei electorale

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 60 la 240 de unități convenționale.

(7) Utilizarea ilicită de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimțirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative, în perioadele electorale, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.”

2. Codul se completează cu articolul 48³ cu următorul cuprins:

„Articolul 48³. Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum

(1) Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum de către persoane fizice, manifestată prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) ori prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum de către persoane juridice, manifestată prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent,

se sancționează cu amendă de la 240 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”

3. Articolul 49 va avea următorul cuprins:

„Articolul 49. Împiedicarea activității organului electoral și periclitarea procesului de votare

(1) Refuzul sau nefurnizarea datelor și a materialelor solicitate de organul electoral, precum și neexecutarea hotărârii acestuia se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.

(2) Distrugerea, deteriorarea intenționată a listelor de subscripție pentru susținerea candidatului sau inițierea referendumului, precum și distrugerea, deteriorarea intenționată a listei electorale și/sau a buletinelor de vot se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.

(3) Refuzul de a executa dispozițiile președintelui biroului electoral al secției de votare privind asigurarea ordinii în localul de votare și pe teritoriul aferent se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(4) Fotografiera ori expunerea publică a buletinului de vot completat sau scoaterea neautorizată a buletinului înmânat pentru votare din localul secției de votare

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 50 de unități convenționale.”

4. La articolul 50:

denumirea articolului se completează cu cuvintele „sau deteriorarea afișajului electoral”;

dispoziția alineatului (1) se completează cu textul „, , precum și deteriorarea acestuia”.

5. La articolul 53, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Neaducerea la cunoștința publică de către membrii organelor electorale a listelor de candidați în alegeri sau a problemelor supuse referendumului se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.”

6. La articolul 401 alineatul (1¹), textul „264,” se exclude.

7. La articolul 423³ alineatul (1), după textul „la art.” se introduce textul „264,”.

8. Articolul 423⁷ va avea următorul cuprins:

„Articolul 423⁷. Comisia Electorală Centrală

(1) Contravențiile prevăzute la art. 48¹ alin. (1)–(4), art. 48², 48³, 51 și 53 se constată și se examinează de către Comisia Electorală Centrală.

(2) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale, funcționarii subdiviziunii specializate din cadrul Comisiei Electorale Centrale, președintele și secretarul Consiliului Electoral Central al Găgăuziei, precum și președinții consiliilor electorale de circumscripție.

(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale.”

Art. XII. – Anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 194–196, art. 637), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

la poziția „Președinte, vicepreședinte, secretar al Comisiei Electorale Centrale”, după cuvântul „secretar” se introduce textul „, membru”;

după poziția „Președinte, vicepreședinte, secretar, membru al Comisiei Electorale Centrale” se introduce o poziție nouă cu următorul cuprins:

„Președinte și secretar al Consiliului Electoral Central al Găgăuziei”.

Art. XIII. – În capitolul I din anexa la Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 164–165, art. 480), cu modificările ulterioare, secțiunea a II-a se modifică după cum urmează:

punctul 2:

la poziția B07 coloana a doua, cuvintele „Șef al Aparatului Comisiei Electorale Centrale” se exclud;

la poziția B13, coloana a doua se completează cu cuvintele:

„Președinte al consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea”;

la punctul 3 pozițiile C13 și C14 coloana a treia prima liniuță, după textul „în domeniul audiovizualului,” se introduce textul „în domeniul supravegherii și controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.”.

Art. XIV. – La articolul 3 alineatul (1) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 245–246, art. 513), cu modificările ulterioare, litera d) se abrogă.

Art. XV. – La articolul 32 alineatul (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 7–17, art. 34), cu modificările ulterioare, după textul „Procuraturii Generale,” se introduce textul „Comisiei Electorale Centrale,” iar cuvintele „acestora spre avizare” se substituie cu cuvintele „obligatoriu spre avizare acestora”.

Art. XVI. – La articolul 97 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 434–439, art. 727), cu modificările ulterioare, alineatul (5) se completează cu litera l) cu următorul cuprins:

„l) furnizarea către Comisia Electorală Centrală, în termenul stabilit de către aceasta, a informației privind încasările, plățile și soldurile de mijloace bănești în conturile deschise în bănci de către partidele politice, concurenții electorali, participanții la referendumuri și grupurile de inițiativă.”

Art. XVII. – Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462–466, art. 766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 81:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Finanțarea Consiliului Audiovizualului se efectuează din bugetul de stat, în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din venituri colectate.”

alineatul (2) se abrogă;

la alineatul (3), cuvintele „Veniturile proprii” se substituie cu cuvintele „Veniturile colectate”.

2. Articolul 84:

la alineatul (3), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) art. 90 alin. (5) și (14) din Codul electoral;”

alineatul (5) se completează cu litera n) cu următorul cuprins:

„n) nerespectarea prevederilor art. 89 alin. (2) și (3) și ale art. 90 alin. (1) și (4) din Codul electoral.”

la alineatul (6), litera e) va avea următorul cuprins:

„e) nerespectarea prevederilor art. 89 alin. (4) și (5) și ale art. 90 alin. (2), (6)–(9) și (12) din Codul electoral;”

la alineatul (7), litera g) va avea următorul cuprins:

„g) nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (3) și (13) din Codul electoral.”

Art. XVIII. – Anexa nr. 3 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441–447, art. 715), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

în tabelul T:

compartimentul „Curtea de Conturi și Consiliul Concurenței”:

denumirea compartimentului va avea următorul cuprins:

„Curtea de Conturi, Consiliul Concurenței și Comisia Electorală Centrală”;

la poziția A1009, coloana a doua se completează cu textul „ , secretar”;

compartimentul „Funcții de demnitate publică la nivel local” se completează cu două poziții noi cu următorul cuprins:

A1060	Președinte al Consiliului Electoral Central al Găgăuziei	99	7,76
A1061	Secretar al Consiliului Electoral Central al Găgăuziei	98	7,60

în tabelul 2:

compartimentul „Autorități publice autonome”:

poziția A2021 se exclude;

la poziția A2061, coloana a doua se completează cu textul „/Președinte al consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea”;

la punctul 11 din note, ultima liniuță se completează cu textul „ , „specialist principal””.

Art. XIX. – La articolul 3 noțiunea „perioadă extraelectorală” din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 98–105, art. 171), textul „nr. 1381/1997” se exclude.

Art. XX. – Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2023.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН
о внесении изменений в некоторые нормативные акты

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В Регламент Парламента, принятый Законом № 797/1996 (вторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 50, ст. 237), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В главе 13 раздела II слова «ПРЕЗИДЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА,» исключить.
2. Статьи 143 и 144 признать утратившими силу.

Ст. II. – В Закон о статусе местного выборного лица № 768/2000 (Официальный монитор Республики Молдова, 2000 г., № 34, ст. 231), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Статью 5 изложить в следующей редакции:

«**Ст. 5.** – (1) Срок полномочий советника и примара устанавливается Избирательным кодексом.

(2) Полномочия советника прекращаются досрочно в случае:

- а) отсутствия без уважительных причин на трех заседаниях совета подряд;
- б) несовместимости должностей, установленной ставшим окончательным констатирующим актом Национального органа по неподкупности;
- в) установления ставшим окончательным констатирующим актом Национального органа по неподкупности издания/принятия им административного акта, совершения непосредственно или через третье лицо сделки, принятия или участия в принятии определенного решения при фактическом конфликте

интересов, не разрешенном в соответствии с положениями законодательства об урегулировании конфликта интересов;

d) неподачи им декларации об имуществе и личных интересах или отказа от ее подачи согласно части (8) статьи 27 Закона о Национальном органе по неподкупности № 132/2016;

e) предписания вступившим в законную силу решением судебной инстанции конфискации необоснованного имущества;

f) вынесения вступившего в законную силу обвинительного приговора о лишении свободы или окончательного и вступившего в законную силу решения о запрете занимать должность советника на срок более пяти месяцев;

g) роспуска совета по праву согласно Закону о местном публичном управлении № 436/2006;

h) подачи в отставку;

i) смерти.

(3) В случаях, предусмотренных пунктами a) и f) части (2), решение о лишении советника мандата принимается соответствующим советом, а в случаях, предусмотренных пунктами b)–e), h) и i) части (2), – Центральной избирательной комиссией.

(4) В случаях, предусмотренных пунктами b)–d) части (2), Центральная избирательная комиссия инициирует процедуру лишения советника мандата по обращению в комиссию Национального органа по неподкупности. Центральная избирательная комиссия на основании имеющихся у нее избирательных документов принимает решение о лишении советника мандата в срок 30 календарных дней со дня обращения.

(5) В случае принятия советом решения о лишении советника мандата, а также в случаях, предусмотренных пунктами g), h) и i) части (2), секретарь местного совета или, по обстоятельствам, председатель района информирует об этом Центральную избирательную комиссию в срок 15 дней после возникновения соответствующих обстоятельств.

(6) Мандат считается вакантным с момента доведения до сведения соответствующего советника решения о лишении его мандата в соответствии с частями (2) и (3). В случае невозможности сообщения о решении мандат считается вакантным с момента принятия решения.

(7) Решение о лишении мандата может быть обжаловано в судебной инстанции, компетентной для рассмотрения административных споров, без соблюдения предварительной процедуры.

(8) Полномочия примара прекращаются досрочно в случае:

а) несовместимости должностей, установленной ставшим окончательным констатирующим актом Национального органа по неподкупности;

б) установления ставшим окончательным констатирующим актом Национального органа по неподкупности издания/принятия им административного акта, совершения непосредственно или через третье лицо сделки, принятия или участия в принятии определенного решения при фактическом конфликте интересов, не разрешенном в соответствии с положениями законодательства об урегулировании конфликта интересов;

с) неподдачи им декларации об имуществе и личных интересах или отказа от ее подачи согласно части (8) статьи 27 Закона о Национальном органе по неподкупности № 132/2016;

д) предписания вступившим в законную силу решением судебной инстанции конфискации необоснованного имущества;

е) невозможности исполнения им своих обязанностей на протяжении более пяти месяцев подряд, в том числе из-за болезни, что устанавливается территориальным бюро Государственной канцелярии и о чем письменно извещается Центральная избирательная комиссия в 15-дневный срок после констатирования;

ф) вынесения окончательного обвинительного приговора о лишении свободы или окончательного вступившего в законную силу решения о запрете занимать должность примара на срок более пяти месяцев;

г) его отзыва через местный референдум в соответствии с Избирательным кодексом;

h) подачи в отставку;

i) смерти.

(9) Центральная избирательная комиссия назначает в соответствии с Избирательным кодексом дату новых выборов:

а) в случаях, предусмотренных пунктами а), б) и с) части (8), – по обращению Национального органа по неподкупности;

б) в случаях, предусмотренных пунктами д) и ф) части (8), – по обращению судебной инстанции;

с) в случаях, предусмотренных пунктом е) части (8), – по обращению территориального бюро Государственной канцелярии;

д) в случаях, предусмотренных пунктами h) и i) части (8), – по обращению секретаря местного совета.

(10) Органы, перечисленные в части (9), обращаются в Центральную избирательную комиссию в 15-дневный срок со дня возникновения или констатирования соответствующих обстоятельств.

(11) Полномочия председателя района, его заместителя и заместителя примара прекращаются досрочно в случае:

a) несовместимости должностей, установленной ставшим окончательным констатирующим актом Национального органа по неподкупности;

b) установления ставшим окончательным констатирующим актом Национального органа по неподкупности издания/принятия им административного акта, совершения непосредственно или через третье лицо сделки, принятия или участия в принятии определенного решения при фактическом конфликте интересов, не разрешенном в соответствии с положениями законодательства об урегулировании конфликта интересов;

c) неподдачи им декларации об имуществе и личных интересах или отказа от ее подачи согласно части (8) статьи 27 Закона о Национальном органе по неподкупности № 132/2016;

d) предписания вступившим в законную силу решением судебной инстанции конфискации необоснованного имущества;

e) невозможности исполнения им своих обязанностей на протяжении более пяти месяцев подряд, в том числе из-за болезни, за исключением заместителя примара, который исполняет свои полномочия на общественной основе, что устанавливается территориальным бюро Государственной канцелярии и о чем письменно извещается соответствующий местный совет в 15-дневный срок после констатирования;

f) вынесения вступившего в законную силу обвинительного приговора о лишении свободы или окончательного и вступившего в законную силу решения о запрете занимать должность председателя района, его заместителя и заместителя примара на срок более пяти месяцев;

g) освобождения от занимаемой должности соответствующим советом согласно Закону о местном публичном управлении № 436/2006;

h) подачи в отставку;

i) смерти.

(12) Местные выборные лица осуществляют свои полномочия в соответствии с настоящим законом и Законом о местном публичном управлении № 436/2006.

(13) Местное выборное лицо подает в соответствии с законом декларацию об имуществе и личных интересах.».

2. Часть (2¹) статьи 8 признать утратившей силу.

Ст. III. – Закон о процедуре избрания Президента Республики Молдова № 1234/2000 (Официальный монитор Республики Молдова, 2000 г., № 139–140, ст. 996), с последующими изменениями, признать утратившим силу.

Ст. IV. – Закон о народной инициативе пересмотра Конституции № 387/2001 (Официальный монитор Республики Молдова, 2001 г., № 97–99, ст. 783) признать утратившим силу.

Ст. V. – В Уголовный кодекс Республики Молдова № 985/2002 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2009 г., № 72–74, ст. 195), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В диспозиции части (1) статьи 181¹ слова «парламентских, президентских, местных выборов или референдума,» заменить словом «выборов,».

2. Диспозицию части (1) статьи 181² дополнить словами «, совершенные в крупных размерах,».

3. Статью 181³ изложить в следующей редакции:

«Статья 181³. Незаконное финансирование политических партий, инициативных групп, конкурентов на выборах или участников референдумов

Финансирование политических партий, инициативных групп, конкурентов на выборах или участников референдумов из запрещенных законом источников, совершенное в крупных размерах,

наказывается штрафом в размере от 850 до 1350 условных единиц или лишением свободы на срок от 3 до 5 лет, а в случае юридического лица – штрафом в размере от 9000 до 13000 условных единиц с лишением права заниматься определенной деятельностью или с ликвидацией юридического лица.».

3. Диспозицию части (1) статьи 182 дополнить словами «либо голосование вместо другого лица».

Ст. VI. – Трудовой кодекс № 154/2003 (Официальный монитор Республики Молдова, 2003 г., № 159–162, ст. 648), с последующими изменениями, дополнить статьями 97³ и 188¹ следующего содержания:

«Статья 97³. Освобождение работника от выполнения обязанностей по месту работы в избирательный период

(1) В период организации и проведения выборов и референдумов в соответствии с избирательным законодательством работник может ходатайствовать перед работодателем на основании заявления, а также на основании решения избирательного органа об освобождении от выполнения обязанностей

по месту постоянной работы на период, не превышающий указанный в соответствующем решении. Задачи и обязанности работника по месту работы на период его освобождения полностью или частично сокращаются.

(2) Освобождение, указанное в части (1), осуществляется в соответствии с положениями Избирательного кодекса, Закона о государственной должности и статусе государственного служащего № 158/2008 и настоящего кодекса.

(3) В период освобождения для организации и проведения выборов и референдумов за работниками бюджетной сферы сохраняются статус, должность и заработная плата по месту постоянной работы, а для работников частного сектора сохраняются те же гарантии, за исключением заработной платы, которая определяется приказом (распоряжением, решением, постановлением) работодателя.

(4) Положения настоящей статьи не распространяются на работников, которым установлен испытательный срок, и работников, принятых на работу на определенный срок, составляющий менее шести месяцев.

(5) В период предоставленного работнику освобождения работодатель не может привлекать его к сверхурочной работе, работе в ночное время, в выходные и нерабочие праздничные дни.»;

«Статья 188¹. Гарантии в случае осуществления деятельности работника в избирательных органах

(1) На период осуществления деятельности в избирательных органах работники могут ходатайствовать об освобождении от выполнения обязанностей по месту основной работы в соответствии со статьей 97³ настоящего кодекса и Избирательным кодексом.

(2) Работодатель, независимо от организационно-правовой формы, обязан позволять работникам осуществлять деятельность в избирательных органах, в том числе участвовать в заседаниях избирательных органов, проходящих в рабочее время, в соответствии с настоящим кодексом и Избирательным кодексом. Основанием для осуществления деятельности в избирательных органах являются постановления об их создании и подтверждении их номинального состава, а также, по обстоятельствам, постановления, относящиеся к освобождению работников.

(3) Работникам, освобожденным, а также не освобожденным от выполнения обязанностей по месту работы, участвующим в рабочее время в избирательных заседаниях и процедурах, проводимых избирательными органами, в

состав которых они входят, гарантируется сохранение за ними рабочего места (должности) и полной или частичной заработной платы по месту работы.

(4) Работникам, осуществляющим деятельность в избирательных органах, предоставляется один выходной день, как правило, сразу после дня выборов с сохранением средней заработной платы по месту работы.

(5) В период деятельности в избирательных органах трудовые (служебные) отношения могут быть прекращены и изменены (приостановлены) не иначе как по инициативе или с согласия работника, за исключением прекращения трудовых (служебных) отношений по не зависящим от сторон причинам.

(6) Работники, осуществляющие деятельность в качестве служащих избирательной сферы, пользуются и другими гарантиями, установленными настоящим кодексом, избирательным и налоговым законодательством.».

Ст. VII. – Часть (2) статьи 4 Закона о режимах чрезвычайного, осадного и военного положения № 212/2004 (Официальный монитор Республики Молдова, 2004 г., № 132–137, ст. 696), с последующими изменениями, изложить в следующей редакции:

«(2) В период чрезвычайного, осадного или военного положения не допускается проведение выборов, за исключением случаев, в которых оно допускается на основании постановления Парламента об объявлении чрезвычайного, осадного или военного положения.».

Ст. VIII. – В Закон о местном публичном управлении № 436/2006 (Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 32–35, ст. 116), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Во вводной части части (1) статьи 11 второе предложение изложить в следующей редакции: «Численность советников доводится до всеобщего сведения постановлением Центральной избирательной комиссии исходя из численности населения административно-территориальной единицы по состоянию на 1 января года, в котором проводятся выборы, согласно представленным Агентством государственных услуг данным из Государственного регистра населения в следующем порядке:».

2. Пункт а) части (3¹) статьи 13 изложить в следующей редакции:

«а) доведения до сведения представителем окружного избирательного совета или Центральной избирательной комиссии решения соответствующего избирательного совета о распределении мандатов советников;».

3. Пункт z) части (2) статьи 14 изложить в следующей редакции:

«z) рассматривает представленную советниками информацию и принимает по ней решения; заслушивает отчеты и информацию, представленные примаром, руководителями подразделений, подведомственных муниципальных предприятий и публичных учреждений; прекращает полномочия советников в соответствии с Законом о статусе местного выборного лица № 768/2000; инициирует в случае необходимости проведение местных референдумов и принимает решение об их проведении в соответствии с Избирательным кодексом;».

4. Статью 24 изложить в следующей редакции:

«Статья 24. Досрочное прекращение полномочий советника

Полномочия советника прекращаются досрочного в случаях, предусмотренных частью (2) статьи 5 Закона о статусе местного выборного лица № 768/2000.».

5. В статье 25:

в пункте а) части (1) слова «по причине грубого нарушения ими положений Конституции или действующего законодательства» исключить;

часть (3) изложить в следующей редакции:

«(3) Роспуск по праву местного совета в соответствии с пунктами b) и с) части (1) констатируется распоряжением примара и в течение не более 15 дней со дня издания распоряжения доводится в письменной форме до сведения Центральной избирательной комиссии, которая назначает дату проведения новых выборов.».

6. В статье 27:

в части (2) слово «судьей» заменить словами «представителем окружного избирательного совета»;

в части (3) слово «новые» исключить.

7. Часть (2) статьи 28 изложить в следующей редакции:

«(2) Полномочия примара прекращаются досрочно в случаях, предусмотренных частью (8) статьи 5 Закона о статусе местного выборного лица № 768/2000.».

8. В статье 31:

наименование изложить в следующей редакции:

«Статья 31. Избрание заместителей примара и досрочное прекращение их полномочий»;

дополнить статью частью (3) следующего содержания:

«(3) Полномочия заместителя примара прекращаются досрочно в случаях, предусмотренных частью (11) статьи 5 Закона о статусе местного выборного лица № 768/2000.».

9. Часть (1¹) статьи 39 изложить в следующей редакции:

«(1¹) При возникновении одного из обстоятельств, предусмотренных частью (1) статьи 178 Избирательного кодекса и статьей 5 Закона о статусе местного выборного лица № 768/2000, секретарь совета в течение не более 15 дней со дня возникновения обстоятельства или осуществления контроля законности распоряжения примара, изданного в соответствии с частью (3) статьи 25, письменно извещает об этом Центральную избирательную комиссию.».

10. Часть (3) статьи 48 изложить в следующей редакции:

«(3) Роспуск по праву районного совета в случаях, предусмотренных пунктами b) и c) части (1), констатируется распоряжением председателя района и в течение не более 15 дней со дня издания распоряжения доводится в письменной форме до сведения Центральной избирательной комиссии, которая устанавливает дату проведения новых выборов.».

11. Статью 50 дополнить частью (6) следующего содержания:

«(6) Полномочия председателя района и его заместителя досрочно прекращаются в случаях, предусмотренных частью (11) статьи 5 Закона о статусе местного выборного лица № 768/2000.».

12. В части (2) статьи 55 слова «секторальными» и «секторов,» исключить.

13. В статье 56:

в части (1) слова «секторальные,» и «секторов,» исключить;

части (3) и (7) признать утратившими силу;

в части (8) слова «Муниципальный и секторальные советы муниципия Кишинэу образуются, функционируют и могут быть распущены» заменить словами «Муниципальный совет муниципия Кишинэу образуется, функционирует и может быть распущен».

14. Части (3) и (5) статьи 57 признать утратившими силу.

15. В статье 58:

в наименовании слова «и секторальных советов муниципия Кишинэу» исключить;

часть (4) признать утратившей силу.

16. В наименовании главы VIII слова «**СЕКРЕТАРЬ СЕКТОРАЛЬНОГО СОВЕТА МУНИЦИПИЯ КИШИНЭУ**» исключить.

17. В статье 60:

в наименовании слова «секретаря совета муниципия Бэлць и секретаря секторального совета муниципия Кишинэу» заменить словами «и секретаря совета муниципия Бэлць»;

в части (1) слова «секретарь совета муниципия Бэлць и секретарь секторального совета муниципия Кишинэу» заменить словами «и секретарь совета муниципия Бэлць»;

в части (5) слова «совета муниципия Кишинэу, совета муниципия Бэлць или секторального совета муниципия Кишинэу» и «примаром муниципия Бэлць или примаром сектора совета муниципия Кишинэу» заменить соответственно словами «или совета муниципия Бэлць» и «или примаром муниципия Бэлць»;

часть (6) изложить в следующей редакции:

«(6) Секретарь районного совета, секретарь совета муниципия Кишинэу и секретарь совета муниципия Бэлць являются одновременно и секретарями соответствующего района или муниципия.»;

в части (7) слова «секретарю совета муниципия Бэлць и секретарю секторального совета муниципия Кишинэу» заменить словами «и секретарю совета муниципия Бэлць».

18. В статье 85 слово «досрочных» заменить словом «новых».

19. В статье 90 слова «, за исключением положений статей 55–58, касающихся организации и функционирования органов публичного управления секторов муниципия Кишинэу, которые вводятся в действие со дня назначения общих местных выборов 2023 года.» исключить.

20. Часть (2) статьи 92 признать утратившей силу.

Ст. IX. – В Закон о политических партиях № 294/2007 (Официальный монитор Республики Молдова, 2008 г., № 42–44, ст. 119), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В статье 3:

наименование изложить в следующей редакции:

«Статья 3. Запреты, налагаемые на деятельность политических партий»

часть (3) изложить в следующей редакции:

«(3) Политические партии не могут организовывать благотворительные или спонсорские акции, заниматься коммерческой деятельностью с потребительскими товарами или товарами первой необходимости, в том числе рекламировать их, не могут организовывать и осуществлять военную или военизированную деятельность, а также любую другую запрещенную законом деятельность.»;

часть (5) дополнить текстом: «, если они ведут к опорочиванию и дискредитации государства и народа, разжиганию военной агрессии, национальной, расовой или религиозной розни, подстрекательству к дискриминации, территориальному сепаратизму, насилию в обществе и другим явлениям, посягающим на конституционный строй.».

2. Статью 6 дополнить частью (5) следующего содержания:

«(5) Политические партии ведут реестры своих членов, подлежащие актуализации с периодичностью раз в полугодие и раз в год, структурированные по территориальным организациям, которые по запросу представляются в Центральную избирательную комиссию или Агентство государственных услуг.».

3. Пункт f) части (1) статьи 8 признать утратившим силу.

4. Статью 11 дополнить частями (5), (6) и (7) следующего содержания:

«(5) Агентство государственных услуг доводит до сведения общественности в течение трех дней со дня принятия соответствующего решения следующую информацию:

- а) о регистрации политической партии;
- б) о руководителе политической партии;
- с) о заявленном политической партией количестве членов;
- д) об изменениях, внесенных в устав политической партии.

(6) Информация, предусмотренная в части (5), представляется в этот же срок Центральной избирательной комиссии.

(7) В течение 24 часов после поступления запроса от Центральной избирательной комиссии Агентство государственных услуг представляет ей список политических партий, имеющих право участвовать в выборах.».

5. Пункт j) части (1) статьи 13 изложить в следующей редакции:

«j) орган, уполномоченный назначать кандидатов для участия в выборах любого типа, устанавливать процедуру выдвижения кандидатов и внесения изменений в список кандидатов, а также принимать решение об участии в референдумах;».

6. В части (1) статьи 16 слова «Парламента и органов местного публичного управления.» заменить словами «в соответствии с условиями избирательного законодательства.».

7. В статье 21:

дополнить статью частью (1¹) следующего содержания:

«(1¹) Деятельность политической партии может быть ограничена, если партия не представила отчет о финансовом менеджменте в сроки и в формате, установленном Центральной избирательной комиссией.»;

в части (2) слова «в части (1) Министерство юстиции» заметить словами «в частях (1) и (1¹) Министерство юстиции в силу полномочий или по обращению»;

часть (8) изложить в следующей редакции:

«(8) Деятельность политической партии не может быть ограничена в течение избирательной кампании, в которой она участвует.».

8. Часть (1) статьи 22 дополнить пунктом f) следующего содержания:

«f) исключения ее по собственной инициативе из Государственного регистра юридических лиц.».

9. Дополнить закон статьей 22¹ следующего содержания:

«Статья 22¹. Исключение политической партии по собственной инициативе

(1) Политическая партия исключается из Государственного регистра юридических лиц в случае непредставления годовых отчетов о финансовом менеджменте в течение двух лет подряд.

(2) Исключение политической партии по собственной инициативе осуществляется решением Агентства государственных услуг по требованию Центральной избирательной комиссии.

(3) На процедуру исключения по основаниям, предусмотренным в части (1), не распространяются положения Закона о государственной регистрации юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 220/2007.

(4) Решение об исключении политической партии по собственной инициативе или об отказе в исключении может быть оспорено в судебной инстанции в течение 10 дней со дня опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.».

10. В статье 25:

изменение в пункте с) части (1) касается только текста на государственном языке;

части (3) и (4) изложить в следующей редакции:

«(3) Политические партии организуют и ведут бухгалтерский учет в соответствии с Законом о бухгалтерском учете и финансовой отчетности № 287/2017, с национальными стандартами бухгалтерского учета и с приказами министра финансов. Лицо, ответственное за финансы партии (казначей), утверждается постановлением Центральной избирательной комиссии.

(4) Банки открывают для зарегистрированной политической партии банковский счет в трехдневный срок после подачи заявления в банк. Расчетно-кассовые операции политических партий осуществляются в молдавских леех и – в случаях, предусмотренных валютным законодательством, – в иностранной валюте через счета, открытые в лицензированных банках Республики Молдова, с выдачей подтверждающих документов.»

11. Дополнить закон статьей 25¹ следующего содержания:

«**Статья 25¹. Членские взносы**

(1) Размер и порядок уплаты членских взносов определяются уставом партии. Детальная процедура порядка сбора, хранения и учета взносов утверждается руководящим органом партии и должна соответствовать положениям настоящего закона и нормативных актов, принятых Центральной избирательной комиссией. Процедура доводится до сведения Центральной избирательной комиссии.

(2) Членский взнос может вноситься наличными деньгами или посредством банковских операций. При внесении членского взноса наличными деньгами выдается расписка, и в течение пяти рабочих дней сумма перечисляется на банковский счет политической партии.

(3) Сведения о члене–плательщике взносов представляются в Центральную избирательную комиссию в сроки и согласно форме, установленной ее нормативными актами.

(4) Центральная избирательная комиссия обнародует сведения о плательщиках взносов в соответствии с частью (4) статьи 29.»

12. В статье 26:

в части (1):

пункт а) дополнить словами «, полученные от осуществляемой гражданами Республики Молдова деятельности в качестве работника, предпринимательской, научной или творческой деятельности, из стипендий, пенсий, социальных пособий или других законных доходов, за исключением социальной помощи;»;

пункт б) изложить в следующей редакции:

«б) пожертвования в форме собственности, имущества, услуг, предоставляемых бесплатно или на условиях, более выгодных, чем коммерческая (среднерыночная) стоимость. Эти пожертвования отражаются в бухгалтерском учете политической партии по их среднерыночной стоимости и не должны превышать предельные размеры пожертвований, предусмотренные в частях (4) и (5).»;

в части (4) слова «; в случае граждан Республики Молдова, получивших доходы за рубежом, сумма пожертвований не может превышать 3 среднемесячные заработные платы по экономике на соответствующий год; в случае» заменить словами «В то же время этот предел не может превышать 30 процентов их годового дохода, зарегистрированного в предыдущем календарном году, а в случае граждан Республики Молдова, которые получают только стипендии или другие социальные пособия, предел пожертвований не может превышать среднемесячную заработную плату по экономике в соответствующем году. В случае»;

часть (4¹) изложить в следующей редакции:

«(4¹) Физическое лицо на протяжении бюджетного года может осуществлять пожертвования наличными деньгами одной или несколькими политическим партиям в размере, не превышающем одну среднюю заработную плату по экономике, установленную на соответствующий год. Пожертвования, превышающие данную предельную сумму, осуществляются исключительно посредством банковских операций.»;

дополнить статью частью (9) следующего содержания:

«(9) Положения части (6) не могут быть истолкованы и применяться таким образом, чтобы ограничивать косвенную или техническую поддержку, выплачиваемую политическими партиями, семьями политических партий или созданными и финансируемыми ими некоммерческими организациями, которые аффилированы с международными политическими организациями, путем

уплаты членских взносов или на основании официального соглашения о сотрудничестве с политическими партиями Республики Молдова. Международная политическая принадлежность или соглашения о сотрудничестве, предполагающие косвенную или техническую поддержку, должны сообщаться открытым и прозрачным образом и не могут вести к опорочиванию и дискредитации государства и народа, разжиганию военной агрессии, национальной, расовой или религиозной розни, подстрекательству к дискриминации, территориальному сепаратизму, насилию в обществе и другим явлениям, посягающим на конституционный строй.».

13. Часть (1) статьи 28 изложить в следующей редакции:

«(1) На основе решения руководящего органа политической партии ассигнования из государственного бюджета могут использоваться в том числе для поддержки зарегистрированных политической партией инициативных групп или избирательных кампаний в соответствии с положениями Избирательного кодекса по следующему назначению:

- a) расходы на наем, содержание и функционирование помещений;
- b) расходы на оплату труда (затраты на персонал);
- c) расходы на вознаграждение волонтеров/агитаторам;
- d) расходы на политическое консультирование;
- e) расходы на прессу и рекламные материалы;
- f) расходы на производство и трансляцию рекламных роликов;
- g) расходы на организацию политической деятельности;
- h) расходы на зарубежные командировки;
- i) расходы по приему иностранных делегаций;
- j) расходы на оплату взносов в международные политические организации, по отношению к которым политическая партия является аффилированной;
- k) расходы на связь и разработку приложений или веб-страниц, необходимых для деятельности политической партии;
- l) инвестиции в движимое и недвижимое имущество, необходимое для деятельности политической партии;
- m) представительские, канцелярские расходы и банковская комиссия;
- n) расходы на горюче-смазочные материалы и транспорт;
- o) расходы на исполнение судебных актов и/или иных актов государственных учреждений;
- p) расходы на юридические консультации, оплату гонораров адвокатов, исполнителей и экспертов;
- q) расходы на общенациональные и местные опросы общественного мнения;

r) расходы на организацию собраний, публичных выступлений, семинаров и других курсов обучения для членов партии, проводимых на территории страны;

s) расходы на программы для молодежи и женщин;

t) расходы на аудит (внешний/обязательный).».

14. Статью 29 изложить в следующей редакции:

«Статья 29. Отчеты о финансовом менеджменте политической партии

(1) Политическая партия представляет в электронной форме отчеты о финансовом менеджменте Центральной избирательной комиссии, а политическая партия, получившая ассигнования из государственного бюджета, представляет соответствующие отчеты также Счетной палате следующим образом:

a) раз в полугодие, до 15 июля и до 15 января;

b) раз в год до 31 марта;

c) в течение 10 дней со дня утверждения компетентным органом решения о реорганизации или самороспуске политической партии.

(2) Политическая партия, получившая ассигнования из государственного бюджета, представляет до 10 числа каждого месяца информацию об осуществленных партией из этих ассигнований расходах за предыдущий месяц и информацию о численности работников и принятых на работу лиц, оплата труда которых производилась из этих ассигнований.

(3) Отчеты и информация, указанные в частях (1) и (2), проверяются и анализируются Центральной избирательной комиссией. Для проверки правильности и достоверности данных из отчетов Центральная избирательная комиссия может запросить от политических партий, публичных учреждений, хозяйствующих субъектов/юридических лиц частного права сведения, необходимые для осуществления надзора и контроля за финансированием политических партий: в зависимости от случая, договоры, декларации о пожертвованиях наличными деньгами и другие документы. Политические партии, публичные учреждения, хозяйствующие субъекты/юридические лица частного права обязаны в двухнедельный срок предоставить запрашиваемую информацию. На основании заявления и с учетом обстоятельств или характера запрашиваемой информации данный срок может быть сокращен или продлен Центральной избирательной комиссией.

(4) Вся информация из отчетов политических партий о накопленных доходах и произведенных расходах, за исключением IDNP, числа и месяца рождения, места жительства или временного проживания физического лица, публикуется на официальной веб-странице Центральной избирательной

комиссии, а также, в случае наличия таковых, на веб-страницах политических партий в течение 48 часов после получения отчетов.

(5) Срок размещения в открытом доступе данных, указанных в части (4), составляет пять лет, а срок хранения на электронных носителях и электронных средствах Центральной избирательной комиссии – 15 лет. В течение срока хранения любое идентифицированное лицо может запросить в Центральной избирательной комиссии доступ к финансовым отчетам, если оно разыскивает их в журналистских целях (которые включают любое исследование организаций из ассоциативного сектора или средств массовой информации).

(6) Центральная избирательная комиссия утверждает форму отчета о финансовом менеджменте, порядок ее заполнения и представления, другие формы, связанные с финансовым менеджментом политических партий. Отчет о финансовом менеджменте должен содержать следующую информацию:

а) имущество и доходы, в том числе с разбивкой доходов по видам;

б) все пожертвования и взносы политической партии: сумма, фамилия и имя жертвователя/плательщика, государственный идентификационный номер (IDNP), место жительства, число, месяц и год рождения, место работы, занимаемая должность (род занятий/вид деятельности) и, при наличии, членство в партии, источники дохода или финансирования – в случае физических лиц; сумма пожертвования, название и государственный регистрационный номер (IDNO) – в случае юридических лиц;

с) обязательства и расходы политической партии помимо расходов в избирательный период, разделенные на расходы на операционную деятельность и расходы на иную деятельность;

д) финансовые отчеты за соответствующий период юридических лиц, учрежденных или иным образом контролируемых политической партией.

(7) Отчет о финансовом менеджменте подписывает казначей политической партии и руководитель политической партии либо временно исполняющий его обязанности, что подтверждает Агентство государственных услуг. Оба лица несут ответственность за достоверность представленных данных и информации, а также за их непредставление.».

15. В статье 30:

в части (2) слова «контроль осуществляется также» заменить словами «аудит осуществляется»;

часть (4) изложить в следующей редакции:

«(4) Банковское учреждение, в котором у политической партии открыт текущий банковский счет и/или счет, предназначенный для ассигнований из государственного бюджета, представляет Центральной избирательной комиссии раз в полугодие, а также по ее требованию информацию обо всех поступлениях и платежах с этих счетов.».

16. Статью 31 дополнить частью (4) следующего содержания:

«(4) Аудиторское заключение публикуется на официальной веб-странице Центральной избирательной комиссии в течение 48 часов после его получения, а также, в случае наличия таковых, на веб-страницах политических партий.».

17. Статьи 31¹ и 31² изложить в следующей редакции:

«Статья 31¹. Нарушение положений о пожертвованиях и членских взносах

(1) В случае получения политической партией взносов или пожертвований с нарушением положений статей 25¹ и 26, включая получение взносов или пожертвований, превышающих установленные пределы, она обязана в трехдневный срок перечислить в государственный бюджет полученные с нарушением закона суммы.

(2) В случае несоблюдения требования, предусмотренного в части (1), Центральная избирательная комиссия направляет политической партии письменное обращение, в котором требует от нее перечислить в государственный бюджет полученные с нарушением закона суммы, устранить нарушение и проинформировать комиссию о принятых мерах в течение трех рабочих дней со дня направления обращения.

(3) Неисполнение требования Центральной избирательной комиссии составляет правонарушение и наказывается в соответствии с Кодексом о правонарушениях.

(4) В случае повторного допущения в течение одного календарного года нарушения, предусмотренного в части (3), Центральная избирательная комиссия принимает постановление о лишении соответствующей политической партии права на ассигнования из государственного бюджета на период от двух месяцев до одного года.

Статья 31². Нарушение положений о финансовом менеджменте

политических партий

(1) Нарушение положений о финансовом менеджменте политических партий составляют:

а) нарушение порядка учета и использования имущества политической партии;

б) непредставление или несвоевременное представление политической партией Центральной избирательной комиссии отчетов о финансовом менеджменте;

с) намеренное искажение и/или сокрытие, неполное или недостоверное представление информации, непредставление или неполное представление идентификационных данных жертвователей или плательщиков взносов;

д) нецелевое использование ассигнований из государственного бюджета для политической партии.

(2) Деяния, предусмотренные в части (1), влекут ответственность в соответствии с законодательством.

(3) В случае повторного допущения в течение одного календарного года политической партией нарушений, предусмотренных в части (1), Центральная избирательная комиссия принимает постановление о лишении политической партии права на ассигнования из государственного бюджета на срок от двух месяцев до одного года.».

Ст. X. – В Закон о государственной должности и статусе государственного служащего № 158/2008 (Официальный монитор Республики Молдова, 2008 г., № 230–232, ст. 840), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В части (1) статьи 9:

в пункте h) слово «сектора,» исключить;

пункт k) признать утратившим силу.

2. Дополнить закон статьей 19² следующего содержания:

«**Статья 19².** Право на освобождение от обязанностей/участие в созыве

(1) В период организации и проведения выборов в соответствии с избирательным законодательством государственный служащий имеет право на освобождение от обязанностей по месту постоянной работы. Задачи и

обязанности государственного служащего по месту работы на период его освобождения полностью или частично сокращаются.

(2) Освобождение, предусмотренное в части (1), осуществляется в соответствии с положениями Избирательного кодекса и Трудового кодекса на период, который не может превышать срока, указанного в изданном с этой целью постановлении избирательного органа.

(3) Руководители публичных учреждений обязаны позволять государственным служащим осуществлять деятельность в избирательных органах, в том числе участвовать в заседаниях избирательных органов, проходящих в рабочее время, в соответствии с Трудовым кодексом и Избирательным кодексом. Основанием для осуществления деятельности в избирательных органах являются постановления об их создании и о подтверждении их персонального состава, а также, по обстоятельствам, относящиеся к освобождению или участию в созыве работников.

(4) Государственные служащие, осуществляющие деятельность в избирательных органах, пользуются и другими гарантиями, установленными трудовым законодательством, избирательным и смежным законодательством.»

3. В пункте f) части (2) статьи 36 слово «сектора,» исключить.

4. В статье 54:

пункт а) части (1) изложить в следующей редакции:

«а) регистрации в соответствии с Избирательным кодексом в качестве кандидата на выборах или утверждения в качестве доверенного лица конкурента на выборах или казначея;»;

дополнить статью частью (3) следующего содержания:

«(3) Заявление о приостановлении служебных отношений на основании пункта а) части (1) подается лицу/органу, обладающему законными полномочиями по назначению на должность. Период от подачи заявления до вынесения решения о приостановлении не может превышать трех дней. Приостановление служебных отношений на основании пункта а) части (1) приравнивается к неоплачиваемому отпуску.»

Ст. XI. – В Кодекс Республики Молдова о правонарушениях № 218/2008 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова,

2017 г., № 78–84, ст. 100), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Статью 48¹ изложить в следующей редакции:

«Статья 48¹. Нарушение законодательства об управлении финансовыми средствами политических партий, избирательных фондов и инициативных групп

(1) Несвоевременное представление или непредставление политическими партиями отчетов о финансовом менеджменте влечет предупреждение или наложение штрафа на должностных лиц и/или юридических лиц в размере от 120 до 400 условных единиц.

(2) Умышленное искажение и/или утаивание, представление неполной или недостоверной информации, непредставление или неполное представление идентификационных данных жертвователей или плательщиков взносов в отчете о финансовом менеджменте политической партии влекут предупреждение или наложение штрафа на должностных лиц и/или на юридических лиц в размере от 90 до 300 условных единиц.

(3) Нарушение порядка учета и использования имущества политической партии и средств избирательного фонда влечет наложение штрафа в размере от 90 до 240 условных единиц.

(4) Использование не по назначению ассигнований из государственного бюджета для политических партий, если это деяние не является преступлением, влечет наложение штрафа на юридических лиц и/или на должностных лиц в размере от 180 до 300 условных единиц с лишением права занимать определенные должности или осуществлять определенную деятельность на срок от 3 месяцев до 1 года.

(5) Несвоевременное представление или непредставление инициативными группами отчетов об их финансировании и соответственно конкурентами на выборах/участниками референдумов отчетов о финансировании избирательной кампании влечет предупреждение или наложение штрафа в размере от 90 до 300 условных единиц.

(6) Умышленное искажение и/или утаивание, представление не в полном объеме или представление недостоверной информации, непредставление или неполное представление идентификационных данных жертвователей в отчете

о финансировании деятельности инициативных групп и в отчете о финансировании избирательной кампании

влекут предупреждение или наложение штрафа в размере от 60 до 240 условных единиц.

(7) Противоправное использование административного ресурса, включая содействие или согласие с незаконным использованием административного ресурса в избирательный период, если это деяние не является преступлением,

влечет наложение штрафа в размере от 90 до 300 условных единиц с лишением права занимать определенные должности или осуществлять определенную деятельность на срок от 3 месяцев до 1 года.».

2. Дополнить кодекс статьей 48³ следующего содержания:

«Статья 48³. Незаконное финансирование политических партий, инициативных групп, конкурентов на выборах или участников референдума

(1) Незаконное финансирование политических партий, инициативных групп, конкурентов на выборах или участников референдума физическими лицами, выражающееся в превышении установленных законом пределов или финансировании от имени третьих лиц (анонимно) либо в нарушении норм, установленных действующей законодательной базой,

влечет наложение штрафа на физических лиц в размере от 30 до 90 условных единиц или на должностных лиц в размере от 180 до 300 условных единиц.

(2) Незаконное финансирование политических партий, инициативных групп, конкурентов на выборах или участников референдума юридическими лицами, выражающееся в нарушении норм, установленных действующей нормативной базой,

влечет наложение штрафа на юридических лиц в размере от 240 до 600 условных единиц, на должностных лиц в размере от 180 до 300 условных единиц.».

3. Статью 49 изложить в следующей редакции:

«Статья 49. Воспрепятствование деятельности избирательного органа и создание угрозы для процесса голосования

(1) Отказ в представлении или непредставление сведений и материалов, запрошенных избирательным органом, а также невыполнение его решения

влекут наложение штрафа в размере от 12 до 18 условных единиц.

(2) Умышленное уничтожение, повреждение подписных листов в поддержку кандидата или проведения референдума, а также умышленное уничтожение, повреждение списка избирателей и/или избирательных бюллетеней влекут наложение штрафа в размере от 18 до 30 условных единиц.

(3) Отказ от выполнения распоряжений председателя участкового избирательного бюро об обеспечении порядка в помещении для голосования и на прилегающей территории влечет наложение штрафа в размере от 6 до 12 условных единиц.

(4) Фотографирование или обнародование заполненного избирательного бюллетеня или несанкционированный вынос из помещения избирательного участка избирательного бюллетеня, выданного для голосования, влечет наложение штрафа в размере от 6 до 50 условных единиц.».

4. В статье 50:

наименование изложить в следующей редакции:

«Статья 50. Вывешивание неразрешенной предвыборной информации или повреждение предвыборной информации»

в части (1):

диспозицию дополнить словами «, а также его повреждение», а в санкции слово «влечет» заменить словом «влекут».

5. Часть (1) статьи 53 изложить в следующей редакции:

«(1) Недоведение до сведения общественности членами избирательных органов списков кандидатов на выборах или вопросов, вынесенных на референдум, влечет наложение штрафа в размере от 6 до 12 условных единиц.».

6. В части (1¹) статьи 401 цифры «264,» исключить.

7. Часть (1) статьи 423³ после слова «статьями» дополнить цифрами «264,».

8. Статью 423⁷ изложить в следующей редакции:

«Статья 423⁷. Центральная избирательная комиссия

(1) Правонарушения, предусмотренные частями (1)–(4) статьи 48¹, статьями 48², 48³, 51 и 53, констатируются и рассматриваются Центральной избирательной комиссией.

(2) Констатировать правонарушения и составлять протоколы вправе председатель, заместитель председателя и секретарь Центральной избирательной комиссии, служащие специализированного подразделения Центральной избирательной комиссии, председатель и секретарь Центрального избирательного совета Гагаузии, а также председатели окружных избирательных советов.

(3) Рассматривать дела о правонарушениях и назначать наказания вправе председатель, заместитель председателя и секретарь Центральной избирательной комиссии.».

Ст. XII. – В Приложение к Закону о статусе лиц, исполняющих ответственные государственные должности, № 199/2010 (Официальный монитор Республики Молдова, 2010 г., № 194–196, ст. 637), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

позицию «Председатель, заместитель председателя, секретарь Центральной избирательной комиссии» после слова «секретарь» дополнить словом «, член», дополнив приложение после этой позиции позицией следующего содержания:

«Председатель и секретарь Центрального избирательного совета Гагаузии».

Ст. XIII. – В часть II раздела I приложения к Закону об утверждении Единого классификатора государственных должностей № 155/2011 (Официальный монитор Республики Молдова, 2011 г., № 164–165, ст. 480), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

в пункте 2:

в позиции B07 в графе второго слова «Руководитель Аппарата Центральной избирательной комиссии» исключить;

в позиции B13 графу вторую дополнить словами:

«Председатель окружного избирательного совета второго уровня»;

в пункте 3 в позициях С13 и С14 в графе третьей подабзац первый после слов «в области телевидения и радио,» дополнить словами «в области надзора и контроля за финансированием политических партий и избирательных кампаний,».

Ст. XIV. – Пункт d) части (1) статьи 3 Закона о декларировании имущества и личных интересов № 133/2016 (Официальный монитор Республики Молдова, 2016 г., № 245–246, ст. 513), с последующими изменениями, признать утратившим силу.

Ст. XV. – Часть (2) статьи 32 Закона о нормативных актах № 100/2017 (Официальный монитор Республики Молдова, 2018 г., № 7–17, ст. 34), с последующими изменениями, после слов «Генеральной прокуратуры,» дополнить словами «Центральной избирательной комиссии,», а после слов «регулирующих экономическую деятельность,» – словами «в обязательном порядке».

Ст. XVI. – Часть (5) статьи 97 Закона о банковской деятельности № 202/2017 (Официальный монитор Республики Молдова, 2017 г., № 434–439, ст. 727), с последующими изменениями, дополнить пунктом l) следующего содержания:

«l) представление Центральной избирательной комиссии в установленный ею срок информации о поступлениях, платежах и остатках денежных средств на счетах, открытых в банках политическими партиями, конкурентами на выборах, участниками референдумов и инициативными группами.».

Ст. XVII. – В Кодекс Республики Молдова об аудиовизуальных медиауслугах № 174/2018 (Официальный монитор Республики Молдова, 2018 г., № 462–466, ст. 766), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В статье 81:

часть (1) изложить в следующей редакции:

«(1) Финансирование Совета по телевидению и радио осуществляется из государственного бюджета в пределах ассигнований, утвержденных ежегодным законом о бюджете, а также из собранных доходов.»;

часть (2) признать утратившей силу;

в части (3) слова «Собственные доходы» заменить словами «Собранные доходы».

2. В статье 84:

пункт b) части (3) изложить в следующей редакции:

«b) частей (5) и (14) статьи 90 Избирательного кодекса.»;

часть (5) дополнить пунктом n) следующего содержания:

«n) несоблюдение положений частей (2) и (3) статьи 89 и частей (1) и (4) статьи 90 Избирательного кодекса.»;

пункт e) части (6) изложить в следующей редакции:

e) несоблюдение положений частей (4) и (5) статьи 89 и частей (2), (6)–(9) и (12) статьи 90 Избирательного кодекса.»;

пункт g) части (7) изложить в следующей редакции:

«g) несоблюдение положений частей (3) и (13) статьи 90 Избирательного кодекса.».

Ст. XVIII. – В приложение 3 Закона о единой системе оплаты труда в бюджетной сфере № 270/2018 (Официальный монитор Республики Молдова, 2018 г., № 441–447, ст. 715), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

в таблице 1:

в разделе «Счетная палата и Совет по конкуренции»:

наименование раздела изложить в следующей редакции:

«Счетная палата, Совет по конкуренции и Центральная избирательная комиссия»;

в позиции A1009 графу вторую дополнить словом «, секретарь»;

раздел «Ответственные государственные должности местного уровня» дополнить двумя позициями следующего содержания:

A1060	Председатель Центрального избирательного совета Гагаузии	99	7,76
A1061	Секретарь Центрального избирательного совета Гагаузии	98	7,60

в таблице 2:

в разделе «Независимые органы публичной власти»:

позицию A2021 исключить;

в позиции A2061 графу вторую дополнить словами «/Председатель окружного избирательного совета второго уровня»;

в пункте 11 примечаний последний подабзац дополнить словами «, главный специалист.».

Ст. XIX. – В статье 3 Закона о рекламе № 62/2022 (Официальный монитор Республики Молдова, 2022 г., № 98–105, ст. 171), в понятии «вневыборный период» цифры «№ 1381/1997» исключить.

Ст. XX. – Настоящий закон вступает в силу с 1 января 2023 года.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

Sinteza propunerilor și amendamentelor
la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative
(lectura a doua)

Nr.	Prevederile în vigoare	Prevederile proiectului de lege nr. 289 din 13.07.2022	Amendamente și propuneri	Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități
1.	<p>Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996</p> <p>Articolul 143. Alegerea și instalarea în funcție a Președintelui Republicii Moldova</p> <p>(1) Președintele Republicii Moldova este ales de către Parlament în conformitate cu prevederile art.78 din Constituție și ale Legii nr.1234-XIV din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova.</p> <p>(2) Instalarea în funcție a Președintelui Republicii Moldova nou ales se face în cadrul ședinței solemne a Parlamentului.</p> <p>(3) Ședința se desfășoară sub conducerea Președintelui Parlamentului în prezența candidatului a cărui alegere a fost validată de Curtea Constituțională.</p> <p>Articolul 144. Validarea mandatului și depunerea jurământului de către Președintele Republicii Moldova</p>	<p>Art. I. –Legea nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 50, art. 237), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>I. Articolul 143 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 143. Alegerea și investirea în funcție a Președintelui Republicii Moldova</p> <p>(1) Președintele Republicii Moldova este ales de către poporul conform art. 78 din Constituție.</p> <p>(2) Investirea în funcție a Președintelui Republicii Moldova se face conform Legii nr. 1073/1996 privind investirea Președintelui Republicii Moldova.”.</p> <p>2. La articolul 144 alineatul (1), cuvintele „a Parlamentului” se substituie prin cuvintele „de investire a Președintelui Republicii Moldova”.</p>	<p>Direcția Generală Juridică</p> <p>Partea introductivă a Art.1 din proiect este expusă cu încălcarea cerințelor tehnicii legislative, deoarece nu se modifică Legea prin care este adoptat Regulamentul Parlamentului, dar se efectuează intervenții legislative în însăși conținutul Regulamentului Parlamentului. Luând în considerație că Legea nr.797/1996 a fost republicată în anul 2007, acest fapt urmează a fi expres prevăzut în textul unde se indică sursa publicării.</p> <p>Avizul Guvernului</p> <p>La articolul I (modificarea Legii nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului): întrucât procedura de alegere, validare a mandatului și depunere a jurământului Președintelui Republicii Moldova sunt prevăzute în articolul 78 din Constituția Republicii Moldova, iar procedura de investire a acestuia este reglementată de Legea nr. 1073/1996 privind investirea Președintelui Republicii Moldova, sugerăm abrogarea articolelor 143 și 144 din Legea nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, ca fiind inutile.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

	<p>(1) La <u>ședința</u> solemnă a Parlamentului Președintele Curții Constituționale dă citire hotărârii Curții Constituționale cu privire la confirmarea rezultatelor alegerilor Președintelui Republicii Moldova și validarea mandatului lui.</p> <p>(2) După citirea hotărârii Președintele Curții Constituționale declară Președintele Republicii Moldova ales.</p> <p>(3) Președintele Republicii Moldova depune jurământul prevăzut de <u>Constituție</u>.</p>		<p>Direcția Generală Juridică</p> <p>- Se va atrage atenția asupra conținutului alin.(10), considerând corect de a face trimitere la alin.(9) ce enumeră autoritățile ce sesizează Comisia Electorală Centrală și nu alin.(8) ce enumeră temeiurile de încetare înainte de termen a mandatului primarului.</p> <p>- În redacția nouă a art.5 alin.(11) lit.f), considerăm că textul "ales local" este utilizat neuniform în comparație cu conținutul lit.f) alin.(2) și lit.f) alin.(8) din acest articol, unde sunt enumerate expres funcțiile de „consilier” și respectiv de ”primar”. Urmare, sintagma ”ales local” se va substitui cu textul ”președinte, vicepreședinte a raionului și viceprimar”, dacă corespunde cu intenția autorului.</p> <p>- Lit.f) a alin.(2), al art.5 prevede că mandatul de „consilier, încetează înainte de termen în cazul existenței unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a libertate sau a hotărârii definitive și</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>- Alineatul (10) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(10) Autoritățile enumerate la alin. (9) sesizează Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile de la apariția circumstanțelor respective.”</p> <p>- Alineatul (11) litera f) va avea următorul cuprins:</p> <p>f) existența unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de președinte, vicepreședinte a raionului și viceprimar pentru o perioadă mai mare de 5 luni;”</p>
2.	<p>Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local</p> <p>Art.5. - (1) Mandatul consilierului și al primarului începe efectiv din momentul validării și durează până la data expirării mandatului consilierului sau primarului respectiv ori înainte de aceasta, dacă intervin anumite condiții legale pentru încetarea mandatului înainte de termen.</p> <p>(2) Mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de:</p> <p>a) absență fără motive întemeiate de la 3 ședințe consecutive ale consiliului; consiliului;</p> <p>b) încălcare a <u>Constituției</u>, a altor legi ori interese ale colectivității locale, precum și participare la acțiunile unor organe anticonstituționale, fapt confirmat</p>	<p>Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 34, art. 231), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 5 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 5-(1) Durata mandatului consilierului și al primarului se stabilește prin Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală și Codul electoral.</p> <p>(2) Mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de:</p> <p>a) absență fără motive întemeiate de la 3 ședințe consecutive ale consiliului;</p> <p>b) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv, emis de Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>c) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a emiterii/adopțării de către acesta a</p>	<p>Direcția Generală Juridică</p> <p>- Se va atrage atenția asupra conținutului alin.(10), considerând corect de a face trimitere la alin.(9) ce enumeră autoritățile ce sesizează Comisia Electorală Centrală și nu alin.(8) ce enumeră temeiurile de încetare înainte de termen a mandatului primarului.</p> <p>- În redacția nouă a art.5 alin.(11) lit.f), considerăm că textul "ales local" este utilizat neuniform în comparație cu conținutul lit.f) alin.(2) și lit.f) alin.(8) din acest articol, unde sunt enumerate expres funcțiile de „consilier” și respectiv de ”primar”. Urmare, sintagma ”ales local” se va substitui cu textul ”președinte, vicepreședinte a raionului și viceprimar”, dacă corespunde cu intenția autorului.</p> <p>- Lit.f) a alin.(2), al art.5 prevede că mandatul de „consilier, încetează înainte de termen în cazul existenței unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a libertate sau a hotărârii definitive și</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>- Alineatul (10) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(10) Autoritățile enumerate la alin. (9) sesizează Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile de la apariția circumstanțelor respective.”</p> <p>- Alineatul (11) litera f) va avea următorul cuprins:</p> <p>f) existența unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de președinte, vicepreședinte a raionului și viceprimar pentru o perioadă mai mare de 5 luni;”</p>

<p>prin hotărârea definitivă a instanței de judecată;</p> <p>c) incompatibilitate a funcției, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv;</p> <p>c¹) stabilire, prin act de constatare rămas definitiv, a emiterii/adopției de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;</p> <p>c²) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din <u>Legea nr.132 din 17 iunie 2016</u> cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>c³) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;</p> <p>d) intrare în vigoare a sentinței de condamnare a acestuia;</p> <p>e) dizolvare de drept a consiliului;</p> <p>f) demisie (cu depunerea cererii de demisie);</p> <p>g) deces.</p> <p>(3) În cazurile prevăzute la alin.(2) lit.a), b) și d) din prezentul articol, mandatul consilierului se ridică de către consilierul respectiv, iar în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.c)–c³), f) și g) din prezentul</p>	<p>unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;</p> <p>d) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din <u>Legea nr. 132 din 17 iunie 2016</u> cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>e) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;</p> <p>f) existența unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de consilier pentru o perioadă mai mare de 5 luni;</p> <p>g) dizolvare de drept a consiliului în condițiile Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală;</p> <p>h) demisie;</p> <p>i) deces.</p> <p>(3) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și f), mandatul consilierului se ridică de către consiliul respectiv, iar în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. b)–e), h) și i), mandatul consilierului se ridică de către Comisia Electorală Centrală.</p> <p>(4) Comisia Electorală Centrală inițiază procedura de ridicare a mandatului de consilier la sesizarea</p>	<p>irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de consilier pentru o perioadă mai mare de 5 luni. Menționăm, că nota informativă nu argumentează motivele invocării termenului dat și, respectiv această modificare urmează a fi analizată în contextul legislației în vigoare.</p> <p>Astfel amintim că, prevederile art.65 alin.(2) din Codul penal nr.985/2002 stabilesc că ”privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi stabilită de instanța de judecată pe un termen de la 1 la 5 ani, iar în cazurile expres prevăzute în Partea specială a prezentului cod — pe un termen de la un an la 15 ani.</p> <p>Cât privește cazurile contravențiilor administrative, art.35 alin.(3) al Codului contravențional nr.218/1008 prevede că ”privarea de dreptul de a desfășura anumită activitate sau privarea de dreptul de a deține anumite funcții poate fi aplicată de instanța de judecată pentru un termen de la 3 luni la un an.”</p> <p>Aceiași obiecție se referă și la redacția nouă a lit.f) alin.(8) și lit. f) alin.(11) ale art.5.</p>	<p>- Sintagma „... sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de primar (consilier) pentru o perioadă mai mare de 5 luni” a fost inserată în vederea asigurării executării sancțiunilor contravenționale, care, după cum s-a menționat pot fi stabilite de la 3 luni la 1 an. Or, în prezent, se aplică sancțiuni contravenționale prin care se interzice de a ocupa funcția de primar pe un termen de 5 luni, însă mandatul urmează să înceteze efectiv pentru imposibilitatea exercitării funcției pentru o perioadă mai mare de 4 luni.</p> <p>Astfel, pentru a corela temeiurile stabilite la alin. (8) lit. f) și e) a fost stabilit termenul de 5 luni pentru ambele situații. Extinderea termenului actual de la 4 la 5 luni pentru imposibilitatea exercitării funcției a fost justificată de necesitatea motivării absenței în cazul unor eventuale concedii medicale, în special cel de maternitate, care poate depăși aceste 4 luni.</p> <p>Pentru uniformitate, au fost stabilite aceleași termene atât în cazul consilierilor, cât și al președintelui, vicepreședintelui raionului și viceprimarului.</p>
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM)</p> <p>La Art. II din Proiectul de modificare (Legea privind statutul alesului local, nr. 768-XIV din 2 februarie 2000) se propun următoarele:</p> <p>„1. Articolul 5 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 5. - (1) Mandatul consilierului și al primarului începe efectiv din momentul validării și durează până la data expirării mandatului consiliului sau primarului respectiv</p>		<p>irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de consilier pentru o perioadă mai mare de 5 luni. Menționăm, că nota informativă nu argumentează motivele invocării termenului dat și, respectiv această modificare urmează a fi analizată în contextul legislației în vigoare.</p> <p>Astfel amintim că, prevederile art.65 alin.(2) din Codul penal nr.985/2002 stabilesc că ”privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi stabilită de instanța de judecată pe un termen de la 1 la 5 ani, iar în cazurile expres prevăzute în Partea specială a prezentului cod — pe un termen de la un an la 15 ani.</p> <p>Cât privește cazurile contravențiilor administrative, art.35 alin.(3) al Codului contravențional nr.218/1008 prevede că ”privarea de dreptul de a desfășura anumită activitate sau privarea de dreptul de a deține anumite funcții poate fi aplicată de instanța de judecată pentru un termen de la 3 luni la un an.”</p> <p>Aceiași obiecție se referă și la redacția nouă a lit.f) alin.(8) și lit. f) alin.(11) ale art.5.</p>	<p>- Sintagma „... sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de primar (consilier) pentru o perioadă mai mare de 5 luni” a fost inserată în vederea asigurării executării sancțiunilor contravenționale, care, după cum s-a menționat pot fi stabilite de la 3 luni la 1 an. Or, în prezent, se aplică sancțiuni contravenționale prin care se interzice de a ocupa funcția de primar pe un termen de 5 luni, însă mandatul urmează să înceteze efectiv pentru imposibilitatea exercitării funcției pentru o perioadă mai mare de 4 luni.</p> <p>Astfel, pentru a corela temeiurile stabilite la alin. (8) lit. f) și e) a fost stabilit termenul de 5 luni pentru ambele situații. Extinderea termenului actual de la 4 la 5 luni pentru imposibilitatea exercitării funcției a fost justificată de necesitatea motivării absenței în cazul unor eventuale concedii medicale, în special cel de maternitate, care poate depăși aceste 4 luni.</p> <p>Pentru uniformitate, au fost stabilite aceleași termene atât în cazul consilierilor, cât și al președintelui, vicepreședintelui raionului și viceprimarului.</p>

<p>articol, mandatul consilierului se ridică de către Comisia Electorală Centrală.</p> <p>(3¹) Comisia Electorală Centrală inițiază procedura de ridicare a mandatului de consilier în caz de incompatibilitate a funcției doar la sesizarea comisiei de către Autoritatea Națională de Integritate. În baza documentelor electorale pe care le deține, Comisia Electorală Centrală decide asupra ridicării mandatului de consilier în termen de 30 de zile calendaristice de la data informării comisiei.</p> <p>5) În cazul ridicării mandatului de consilier de către consiliu, precum și în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. g), h) și i), secretarul consiliului local va informa despre aceasta Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile calendaristice.</p> <p>(6) Mandatul se consideră vacant de îndată ce decizia cu privire la ridicarea lui în condițiile alin.(1) a fost adusă la cunoștință consilierului vizat. În cazul în care comunicarea deciziei este imposibilă, mandatul se consideră vacant din momentul adoptării deciziei.</p> <p>(7) Decizia de ridicare a mandatului poate fi contestată în instanța de contencios administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.</p> <p>(8) Mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de:</p> <p>a) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv, emis de Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>b) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a emiterii/adopției de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;</p> <p>a²) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din <u>Legea nr.132 din 17 iunie 2016</u> cu</p>	<p>comisiei de către Autoritatea Națională de Integritate. În baza documentelor electorale pe care le deține, Comisia Electorală Centrală decide asupra ridicării mandatului de consilier în termen de 30 de zile calendaristice de la data informării comisiei.</p> <p>5) În cazul ridicării mandatului de consilier de către consiliu, precum și în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. g), h) și i), secretarul consiliului local va informa despre aceasta Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile calendaristice.</p> <p>(6) Mandatul se consideră vacant de îndată ce decizia cu privire la ridicarea lui în condițiile alin.(1) a fost adusă la cunoștință consilierului vizat. În cazul în care comunicarea deciziei este imposibilă, mandatul se consideră vacant din momentul adoptării deciziei.</p> <p>(7) Decizia de ridicare a mandatului poate fi contestată în instanța de contencios administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.</p> <p>(8) Mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de:</p> <p>a) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv, emis de Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>b) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a emiterii/adopției de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei</p>	<p>ori înainte de aceasta, dacă intervin anumite condiții legale pentru încetarea mandatului înainte de termen. Durata mandatului consilierului și al primarului se stabilește prin Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală și Codul electoral.</p> <p>(1) Mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de:</p> <p>a) absență fără motive întemeiate de la 3 ședințe consecutive ale consiliului;</p> <p>b) incompatibilitate a funcției, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv;</p> <p>c) intrare în vigoare a hotărârii judecătorești definitive conform căreia nu poate fi exercitat mandatul;</p> <p>d) dizolvare de drept a consiliului;</p> <p>e) demisie (cu depunerea cererii de demisie);</p> <p>f) deces.</p> <p>(3) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și c), mandatul consilierului se ridică de către consiliu respectiv, iar în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. b), d), e) și f) din prezentul articol, mandatul consilierului se ridică de către Comisia Electorală Centrală.</p> <p>(4) Comisia Electorală Centrală inițiază procedura de ridicare a mandatului de consilier în caz de incompatibilitate a funcției doar la sesizarea comisiei de către Autoritatea Națională de Integritate. În baza documentelor electorale pe care le deține, Comisia Electorală Centrală decide asupra ridicării mandatului de consilier în termen de 30 de zile calendaristice de la data informării comisiei asupra situației de incompatibilitate a funcției.</p> <p>(5) În cazul ridicării mandatului de consilier de către consiliu, precum și în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. g)-d), h) e) și f), secretarul consiliului local va informa</p>	<p>Se ia act</p> <p>Redacția art. 5 alin. (1) din proiectul de lege a fost propusă în condițiile art. 15 și 27 din Legea nr. 436/2006.</p> <p>Nu este justificată propunerea de la alin. (2) privind restrângerea cazurilor de încetare înainte de termen a mandatului de consilier.</p> <p>Or, norma alin. (2) a fost revăzută în condițiile corelării cu situațiile de fapt și de drept existente. Mai mult, în cea mai mare parte aceste cazuri sunt stabilite și de reglementările actuale.</p> <p>Atragem atenția că propunerea de amendare a alin. (3) în sensul atribuirii în competența CEC de a ridica mandatul consilierilor în cazul dizolvării de drept a consiliului nu corelează cu mecanismul aplicabil în acest sens. Or, dizolvarea de drept a consiliului local are ca efect încetarea de drept și a mandatului de consilier. Similar, în cazurile de dizolvare a Parlamentului, nu se emit acte administrative adiționale privind încetarea mandatelor de deputați.</p>
--	--	--	---

<p>privire la Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>a³) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;</p> <p>b) imposibilitate de a exercita funcția pe o perioadă mai mare de 4 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală;</p> <p>c) intrare în vigoare a sentinței de condamnare a acestuia;</p> <p>d) revocare prin referendum local, în condițiile <u>Codului electoral</u>;</p> <p>e) demisie;</p> <p>f) deces.</p> <p>(5) Mandatul președintelui, vicepreședintelui raionului și viceprimarului încetează înainte de termen în caz de:</p> <p>a) incompatibilitate a funcției, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv;</p> <p>a¹) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;</p> <p>a²) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din <u>Legea nr.132 din 17 iunie 2016</u> cu</p>	<p>persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;</p> <p>c) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din <u>Legea nr. 132 din 17 iunie 2016</u> cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>d) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;</p> <p>e) imposibilitate de a exercita funcția pe o perioadă mai mare de 5 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală, circumstanță constatată de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat și notificată în scris Comisiei Electorale Centrale, în termen de cel mult 15 zile calendaristice;</p> <p>f) existența unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de primar pentru o perioadă mai mare de 5 luni;</p> <p>g) revocare prin referendum local, în condițiile Codului electoral;</p> <p>h) demisie;</p> <p>i) deces.</p> <p>(9) Comisia Electorală Centrală stabilește, în condițiile Codului electoral, data alegerilor noi:</p>	<p>despre aceasta Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile calendaristice.</p> <p>(6) Mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de:</p> <p>a) incompatibilitate a funcției, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv;</p> <p>b) imposibilitate definitivă de a exercita funcția sau pe o perioadă mai mare de 12 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală;</p> <p>c) intrare în vigoare a hotărârii judecătorești definitive conform căreia nu poate fi exercitat mandatul;</p> <p>d) revocare prin referendum local, în condițiile Codului electoral</p> <p>e) demisie;</p> <p>f) deces.</p> <p>(7) Comisia Electorală Centrală este sesizată în termen de 15 zile de la apariția circumstanțelor respective, pentru a întreprinde acțiunile prevăzute de legislația electorală, de către Autoritatea Națională de Integritate în cazul prevăzut la alin. (6) lit. a), de către instanța de judecată în cazul prevăzut la alin. (6) lit. c), de către secretarul consiliului local în cazurile prevăzute la alin. (6) lit. b), e) și f).</p> <p>(8) Mandatul președintelui, vicepreședintelui raionului și viceprimarului încetează înainte de termen în caz de:</p> <p>a) incompatibilitate a funcției, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv;</p> <p>b) imposibilitate definitivă de a exercita funcția sau pe o perioadă mai mare de 12 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală;</p> <p>c) intrare în vigoare a hotărârii judecătorești definitive conform căreia nu poate fi exercitat mandatul;</p>	<p>Având în vedere revizuirea alin. (2) privind cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de consilier a fost ajustată și corespunzător norma alin. (4).</p> <p>În cazul propunerilor formulate la alin. (6) se expun argumente similare celor pentru redacția alin. (2). În același timp, nu este argumentată rezonabilitatea propunerii formulate pentru litera b), în particular privind termenul de 12 luni consecutive în cazul imposibilității de a exercita funcția de primar. În acest caz, admitem că o persoană exercită funcția de primar pentru cel mult o jumătate din termenul stabilit, cealaltă perioadă fiind acoperită de instituția interimatului. Or, după 2 ani de exercitarea a mandatului urmează o perioadă de 12 luni consecutive pentru care se află în imposibilitate de a exercita mandatul, ulterior, intervenind restricția organizării alegerilor în ultimul an de mandat.</p> <p>Totodată, reiterăm că extinderea termenului actual de la 4 la 5 luni pentru imposibilitatea exercitării funcției a fost justificată de necesitatea motivării absenței în cazul unor eventuale concedii medicale, în special cel de</p>
--	--	--	---

<p>privire la Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>a³) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;</p> <p>b) imposibilitate de a exercita funcția pe o perioadă mai mare de 4 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală, cu excepția viceprimarului care își exercită funcțiile pe baze obștești;</p> <p>c) intrare în vigoare a sentinței de condamnare a acestora;</p> <p>d) eliberare din funcție de către consiliul respectiv în conformitate cu legislația în vigoare;</p> <p>e) demisie (cu depunerea cererii de demisie);</p> <p>f) deces.</p> <p>(6) Aleșii locali își exercită mandatul în condițiile prezentei legi și <u>Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006</u> privind administrația publică locală.</p> <p>(7) Alesul local va depune, în condițiile legii, declarație de avere și interese personale.</p>	<p>a) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. a), b) și c), la sesizarea Autorității Naționale de Integritate;</p> <p>b) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. d) și f), la sesizarea instanței de judecată;</p> <p>c) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. e), la sesizarea oficiului teritorial al Cancelariei de Stat;</p> <p>d) în cazurile prevăzute la alin. (8) lit. h) și i), la sesizarea secretarului consiliului local.</p> <p>(10) Autoritățile enumerate la alin. (8) sesizează Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile de la apariția circumstanțelor respective.</p> <p>(11) Mandatul președintelui, vicepreședintelui raionului și viceprimarului încetează înainte de termen în caz de:</p> <p>a) incompatibilitate a funcției, stabilită prin actul de constatare rămas definitiv, emis de Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>b) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;</p> <p>c) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese</p>	<p>d) eliberare din funcție de către consiliul respectiv în conformitate cu legislația în vigoare (demitere);</p> <p>e) demisie (cu depunerea cererii de demisie);</p> <p>f) deces.”.</p> <p>(9) Aleșii locali își exercită mandatul în condițiile prezentei legi, Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și altor acte normative.</p> <p>(10) Alesul local va depune, în condițiile legii, declarație de avere și interese personale, sub sancțiunea încetării înainte de termen a mandatului.”.</p> <p>Notă: În contextul acestor propuneri va fi necesar ulterior ca componentele de încalcări din legislația în domeniul integrității, ce prevăd privarea temporară sau definitivă de exercitarea mandatului, să treacă în legislația contravențională sau penală (conform celor menționate mai sus).</p> <p>OPINIA PROMO-LEX : Privind art. 5 alin. (8) și alin. (9) lit. c); alin. 11 lit. e)</p> <p>Promo-LEX consideră că atribuirea competenței oficiului teritorial al Cancelariei de stat de constatare a imposibilității exercitării mandatului de către un primar pe o perioadă mai mare de 5 luni, este improprie activității acestei entități. Or, potrivit Regulamentului privind organizarea și funcționarea Cancelariei de stat, aceasta asigură organizarea activității Guvernului în vederea realizării de către acesta a politicii interne și externe a statului, precum și exercitarea de către Guvern a prerogativelor ce țin de relațiile sale cu autoritățile administrației publice locale.</p>	<p>maternitate, care poate depăși aceste 4 luni. De asemenea, pentru a corela temeiurile stabilite la art. 5 alin. (8) lit. f) și e) din proiectul de lege, a fost stabilit termenul de 5 luni pentru ambele situații.</p> <p>Cu referire la norma alin. (8) a se vedea argumentele expuse pentru alin. (6).</p>	<p>Se ia act Competența în acest caz a oficiilor teritoriale ale Cancelariei de stat va viza doar sesizarea Comisiei Electorale Centrale privind circumstanțele constatate la art. 5 alin. (8) lit. e) și alin. (11) lit. e). Respectiv, CEC va examina temeinicia circumstanțelor sesizate și va decide asupra măsurilor ce urmează a fi întreprinse. În aceste situații, oficiile teritoriale vor avea rolul de notificare a respectivelor circumstanțe</p>
--	--	--	--	---

	<p>personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>d) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;</p> <p>e) imposibilitate de a exercita funcția pe o perioadă mai mare de 5 luni consecutive, inclusiv pe motive de boală, cu excepția viceprimarului care își exercită funcțiile pe baze obștești, circumstanță constatată de către oficiul teritorial al Cămarilor de Stat și notificată în scris Comisiei Electorale Centrale, în termen de cel mult 15 zile calendaristice;</p> <p>f) existența unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de ales local pentru o perioadă mai mare de 5 luni;</p> <p>g) eliberare din funcție de către consiliul respectiv în conformitate cu Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală;</p> <p>h) demisie;</p> <p>i) deces.</p> <p>(12) Aleșii locali își exercită mandatul în condițiile prezentei legi și Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.</p> <p>(13) Alesul local va depune, în condițiile legii, declarație de avere și interese personale.</p>	<p>În special, luând în considerare că Guvernul este o emanație politică a Parlamentului, acordarea unei asemenea competențe Cămarilor de Stat poate duce la abuzuri din partea partidului de guvernământ și poate crea disensiuni între autoritățile publice locale și autoritățile publice centrale. În cazul păstrării normei în forma propusă, recomandăm consultarea Cămarilor de Stat asupra acestei propuneri, precum și dezvoltarea reglementărilor privind modul de constatare de către Cămarile de Stat a imposibilității exercitării de către primar a funcției.</p> <p>Avizul Guvernului La articolul II (modificarea Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local): Referitor la redacția propusă pentru articolul 5 alineatul (1), recomandăm să fie exclusă referința la Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, dat fiind faptul că legea citată nu are o normă clar definită în ceea ce privește durata mandatului consilierului și al primarului, făcând trimitere la Codul electoral nr. 1381/1997 (în continuare – Cod electoral).</p> <p>Din redacția propusă pentru articolul 5 alineatele (4) și (5), cuvântul „calendaristice” se va evita la determinarea curgerii și calculării termenelor. Or, aceasta este regula generală de curgere a termenului. În caz contrar, se poate interpreta per a contrario că în celelalte cazuri în care nu s-a specificat că zilele sunt calendaristice, de fapt, se subînțelege zile lucrătoare, de sărbătoare, pare, împare (observație valabilă pe tot parcursul textului proiectului).</p>	<p>Astfel, în procesul de exercitare a controlului de legalitate a actelor administrative emise de autoritățile administrației publice locale, oficiile teritoriale pot constata, inclusiv și circumstanțele în care aleșii locali respectivi se află în imposibilitate de a exercita mandatele pentru o perioadă mai mare de 5 luni.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. În tot textul proiectului, cuvântul „calendaristice” se exclude.</p>
--	--	--	---

	<p>Subsecvent, în redacția propusă pentru articolul 5 alineatul (6), referința la alin. (1) se va substitui cu referința la alin. (2) și (3), iar în redacția articolului 5 alineatul (10), referința la alin. (8) se va substitui cu referința la alin. (9).</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>În formularea propusă pentru articolul 5 alineatul (7), cuvintele „în instanța de contencios administrativ” se vor substitui cu cuvintele „în instanța de judecată competentă pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ”, în corespundere cu terminologia utilizată în Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 (în continuare – Cod administrativ).</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Textul „Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006” din formularea propusă pentru articolul 5 alineatul (12) se va substitui cu textul „Legii nr. 436/2006”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Cu referire la textul propus pentru articolul 5 alineatul (13), recomandăm ca cuvintele „va depune” să fie substituite cu cuvântul „depune”, în vederea respectării articolului 54 alineatul (1) litera j) din Legea nr. 100/2017, care prevede că verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent (observație valabilă pe tot parcursul textului proiectului).</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Punctul 5 al articolului II va fi renumerotat cu 2, în vederea respectării numerotării consecutive. În subsidiar, din dispoziția propusă pentru punctul citat, cuvintele „se exclude” se vor substitui cu cuvintele „se abrogă”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p><u>Amendament din partea deputatului Gheorghe ICHIM</u></p>	<p>Nu se acceptă.</p>

<p>Articolul 5 alin. (2), (3) și (5) vor avea următorul cuprins: “(2) Mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) absență fără motive întemeiate de la 3 ședințe consecutive ale consiliului; b) imposibilitatea exercitării mandatului pe o perioadă mai mare de 5 luni consecutive, cu excepția cazurilor prevăzute de lege; c) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate; d) constatare în privința acestuia, prin act definitiv, încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor; e) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate; f) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate; g) dizolvare de drept a consiliului; h) demisie; i) declarare a acestuia dispărut fără veste, conform legii; j) deces. <p>(3) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. a)–c), mandatul consilierului se ridică de către consiliul respectiv, iar în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d) –j), mandatul consilierului se ridică de către Comisia Electorală Centrală.</p> <p>(5) În cazul ridicării mandatului de consilier de către consiliu, precum și în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. g) –j) secretarul consiliului local va informa despre aceasta Comisia Electorală Centrală în termen de 15 zile calendaristice.</p>	<p>Norma suplimentară propusă constă la lit.i) declarare a acestuia dispărut fără veste, conform legii; Este temeiul absenței nemotivată de la 3 ședințe consecutive ale consiliului.</p> <p>Ori a declara o persoană dispărută, este un proces mai îndelungat.</p> <p>Până în prezent nu s-au constatat careva situații când un ales local a fost declarat dispărut.</p> <p>Este prevăzut termenul general de 5 luni de zile ca fiind imposibilitate definitivă de exercitare a atribuțiilor de serviciu. Respectiv, în circumstanțele absenței pentru orice motiv a alesului local de la exercitarea atribuțiilor, este necesară ridicarea mandatului.</p>
--	--

			<p>Articolul 5 alin. (8) se completează cu litera j) cu următorul cuprins: “j) declarare a acestuia dispărut fără veste, conform legii;” Articolul 5 alin. (9) lit. d) textul “și i),” se substituie cu textul “-j));”; Articolul 5 alin. (11) se completează cu litera j) cu următorul cuprins: “j) declarare a acestuia dispărut fără veste, conform legii.”</p>	
3.			<p>Amendament din partea deputatului Gheorghe ICHIM Art. II. Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 34, art. 231), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 5¹ cu următorul cuprins: “Art. 5¹. – (1) Mandatul alesului local se suspendă în cazul în care acesta a fost defert justitiei pentru săvârșirea unei infracțiuni, până la soluționarea definitivă a cauzei. (2) Suspendarea poate fi dispusă numai de către instanța de judecată, în condițiile legii. (3) În cazul în care față de alesul local, al cărui mandat a fost suspendat, a fost dispusă achitarea sau dosarul său penal a fost clasat, acesta are dreptul la despăgubiri, în condițiile legii.</p>	<p>Nu se acceptă. Reiterăm termenul de 5 luni de zile, de neexercitare a atribuțiilor de serviciu, ca fiind o imposibilitate definitivă. În acest caz, considerăm că urmează a fi ridicat mandatul. Referitor la despăgubiri, susțin propunerea, ori decizia aparține instanței care urmează să se pronunțe în fiecare caz în parte care autoritate publică este responsabilă de eventuala încălcare a dreptului. Mai mult, prevederile în vigoare ale art. 33 din Legea nr. 436/2006, acordă primarului dreptul de a solicita repararea prejudiciului cauzat în situația în care a fost achitat sau dosarul său penal a fost clasat. Respectiv, prevederi similare pot fi inserate în cazul consilierilor, președintelui (vicepreședințele) raionului sau viceprimar, însă corespunzător în textul Legii nr. 436/2005 (spre ex., art. 23¹, art. 33, art. 49¹)</p>
4.		<p>Art. IV. – Legea nr. 384/2001 cu privire la inițiativa populară de</p>	<p>Avizul Guvernului</p>	<p>Se acceptă.</p>

5.	<p>Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985/2002</p> <p>Articolul 182. Falsificarea rezultatelor votării</p> <p>(1) Votarea unei persoane: fără a avea acest drept, fie de două sau mai multe ori, fie prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul, fie prin utilizarea unui act de identitate fals sau a unui buletin de vot fals</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1050 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.</p> <p>(2) Falsificarea, prin orice mijloace, a rezultatelor votării se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1150 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 5 ani.</p>	<p>revizuire a Constituției (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 97, art. 783) se abrogă.</p> <p>Articolul 182 din Codul penal nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72- 74, art. 195) se completează după alineatul (1) cu alineatul (1¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Determinarea alegătorului de a-i permite unei alte persoane să voteze în locul său ori votarea în locul unei alte persoane</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1050 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani”.</p>	<p>La articolul IV (abrogarea Legii nr. 387/2001 cu privire la inițiativa populară de revizuire a Constituției), în dispoziția propriu-zisă, textul „Legea nr. 384/2001” se va substitui cu textul „Legea nr. 387/2001”.</p> <p>Direcția Generală Juridică</p> <p>Completarea art. 182 din Codul penal nr.985/2002 cu alin.(1¹) prin care se propune de a califica ca infracțiune ”determinarea alegătorului de a-i permite unei alte persoane să voteze în locul său ori votarea în locul altei persoane”, întru evitarea unor interpretări eronate, urmează a fi coroborat cu textul în vigoare a alin.(1) din același articol dispoziția căruia atribuie la capitolul infracțiuni ”votarea unei persoane fără a avea acest drept, fie de două sau mai multe ori, fie prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul...”. Considerăm că, acțiunile alin.(1¹) pot fi calificate sub ambele dispoziții, sancțiunea fiind totodată diferită - închisoare pînă la 4 ani în cazul alin.(1¹) propus de proiect și închisoare de pînă la 3 ani în cazul alin.(1) al art.182 din Codul penal.</p> <p>Totodată, urmează a fi analizată dispoziția alin.(1¹) propusă spre completare, în sensul dacă aceasta constituie o infracțiune consumată când alegătorul s-a determinat de a-i permite altei persoane să voteze în locul său și persoana a votat, sau luînd în considerație că între textul acestor două acțiuni figurează conjuncția ”ori” acestea pot fi calificate ca infracțiuni separate. În dependență de intenția autorului, redacția alin.(1¹) al art.182 din proiect urmează a fi analizată și prin prisma art.25 ”Etapale activității infracționale”, art.26 ”Pregătirea de infracțiune”, art.27 ”Tentativa de infracțiune” și art.81 ”Aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată” din Codul penal.</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Norma a fost ajustată în contextul propunerii formulate prin Avizul Guvernului.</p>
----	--	--	---	---

		<p>OPINIA PROMO-LEX : Privind componenta nouă de infracțiune propusă la art. 182 Codul Penal Promo-LEX susține sancționarea persoanelor care votează sau încearcă să voteze în locul altei persoane. Totuși considerăm că norma propusă urmează a fi revizuită din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nu este clar cine este subiectul infracțiunii- doar persoana care determină alegătorul ca altă persoană să voteze în locul său, sau și alegătorul care acceptă ca votul său să fie exercitat de o altă persoană, sau și persoana care votează sau urmează să voteze în locul altei persoane. - nu este clar când infracțiunea prevăzută la această normă urmează a fi considerată drept consumată, or în prima ipoteză (determinarea alegătorului de a-i permite unei alte persoane să voteze în locul său) - se pare ca este suficient ca alegătorul să fie determinat, iar votul să nu fie încă exercitat, în cea de-a doua ipoteza (votarea în locul unei alte persoane) – este necesar ca votarea să aibă loc, sau să fi avut loc. Totodată, nu este clar dacă tentativa de a vota în locul altei persoane- urmează a fi încadrată drept tentativă la componența de infracțiune prevăzută de această normă sau drept infracțiune consumată. <p>Considerăm că aceste aspecte urmează a fi examinate suplimentar, iar norma, după caz- revizuită.</p> <p>Avizul Guvernului La articolul V (modificarea articolului 182 din Codul penal), cu referire la modificarea propusă, înaintăm următoarele constatări: din</p>	<p>Se ia act Norma a fost ajustată în contextul propunerii formulate prin Avizul Guvernului.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	--	--

			<p>dispoziția propriu-zisă de modificare, textul „după alineatul (1)” se va exclude, ca fiind inutil.</p> <p>În ceea ce privește modificarea Codului penal, prin introducerea noii componente de infracțiune la articolul 182 alineatul (1¹), menționăm că nu este clară intenția autorilor de a stabili răspunderea penală pentru determinarea alegătorului de a permite cedarea dreptului de vot unei alte persoane, atât timp cât realizarea modalității de determinare se poate realiza inclusiv prin una din modalitățile de la articolul 181¹ „Coruperea alegătorului”. La determinarea unei alte persoane de a ceda dreptul său de vot unei alte persoane, apare problema momentului consumării infracțiunii. Astfel, din formularea propusă reiese că momentul consumării infracțiunii se va realiza odată cu exercitarea de către o altă persoană a dreptului de vot în numele unei altei persoane după determinarea celei din urmă. Considerăm că, inclusiv din punctul de vedere al punerii în practică, norma propusă prezintă deficiențe, în special în ceea ce ține de acumularea probatoriului.</p> <p>Astfel, pentru acoperirea tuturor modalităților de falsificare a rezultatelor votării, ar fi oportună, mai degrabă, completarea articolului 182 alineatul (1) din Codul penal cu textul „, , fie în locul unei alte persoane”.</p>	6.	<p>Codul muncii nr.154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se completează cu articolele 97³ și 188¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 97³. Degrevarea salariatului de atribuțiile de la locul de muncă</p>	<p>Direcția Generală Juridică</p> <p>Art.VI din proiect efectuează modificări la Codul muncii nr.154/2003. - Se va atrage atenția asupra faptului că potrivit proiectului Codului electoral noțiunea de ”degrezare” este definită ca ” atragere în calitate de funcționar electoral în cadrul activității organelor electorale, prin reducerea parțială a sarcinilor și atribuțiilor la locul de muncă, cu menținerea</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Articolul 97³: denumirea articolului 97³ va avea următorul cuprins: „Articolul 97³. Degrevarea salariatului de atribuțiile de la locul de muncă în perioada electorală”; alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:</p>
--	--	--	--	----	--	--	--

	<p>(1) În perioada organizării și desfășurării alegerilor și referendumurilor în condițiile legislației electorale, salariatul poate solicita angajatorului în baza unei cereri, precum și în temeiul hotărârii organului electoral, degrevarea de atribuții de la locul de muncă pe o perioadă care nu va depăși termenul indicat în hotărârea respectivă. În perioada pentru care este degrevat, sarcinile și atribuțiile salariatului la locul de muncă permanent vor fi reduse total sau parțial.</p> <p>(2) Degrevarea se efectuează în condițiile Codului electoral. În perioada pentru care este degrevat, salariatul nu poate fi concediat, iar raporturile de muncă nu pot fi suspendate sau modificate fără acordul salariatului.</p> <p>(3) Salariaților din sectorul bugetar li se menține statutul, funcția, salariul de funcție la locul de muncă permanent și sporul pentru performanța individuală obținut pentru trimestrul de până la degrevare. Salariaților din sectorul privat li se mențin aceleași garanții, cu excepția plăților salariale, care se determină prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului.</p> <p>(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică salariaților cărora li s-a stabilit o perioadă de probă și celor angajați pe o perioadă determinată mai mică de 6 luni.</p> <p>(5) Pe durata perioadei pentru care este degrevat, angajatorul nu poate</p>	<p>salariului la locul de muncă permanent, în condițiile legislației muncii și al prezentului cod".</p> <p>Alături art.97³ cât și art. 188¹ din proiectul supus avizării, ce se propun pentru completarea Codului muncii, prevăd că în perioada în care este degrevat, sarcinile și atribuțiile salariatului la locul de muncă permanent pot fi reduse total sau parțial.</p> <p>- Luând în considerație că întregul cuprins al art.97³, propus spre completarea Codului se referă doar la subiectul ce ține de domeniul electoral, considerăm că denumirea articolului urmează a fi completată în final cu textul "în perioada organizării și desfășurării alegerilor și referendumurilor".</p> <p>- Prevederea de la art.97³ alin.(2) urmează a fi comasată cu norma de la art.188¹ alin.(5), fiind subordonate uneia și aceleași idei. O situație similară observăm și în redacția alin.(3) art.97³ și alin.(3) art. 188¹.</p> <p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM)</p> <p>La Art. VI din Proiectul de modificare (Codul muncii nr. 154/2003). Având în vedere că o parte importantă din personalul degrevat pot fi funcționari sau chiar demnitari publici, ar fi necesar de prevăzut garanțiile respective și în legislația specială ce reglementează statutul funcționarilor, persoanelor ce dețin funcții de demnitate publică, inclusiv personalul din cabinetul acestora din urmă.</p> <p>Avizul Guvernului La articolul VI (modificarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (în continuare – Codul muncii):</p>	<p>„(2) Degrevarea se efectuează în condițiile Codului electoral, Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și ale prezentului cod.</p> <p>(3) Salariaților din sectorul bugetar li se menține statutul, funcția și salariul la locul de muncă permanent. Salariaților din sectorul privat li se mențin aceleași garanții, cu excepția plăților salariale, care se determină prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului.”</p> <p>Cu referire la celelalte observații privind comasarea normelor de la art. 97³ și art. 188¹ din proiectul de lege notăm că acestea se completează reciproc, nefiind sesizată subordonarea aceluiași idei.</p> <p>Se ia act</p> <p>Aspectul sesizat este soluționat prin prevederile art. 24 din Legea nr. 199/2010 și art. 27 din Legea nr. 80/2010.</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>Noțiunea de „degrevare” din proiectul noului Cod electoral (inițiativa legislativă nr.288/2022) a fost revăzută, fiind inclusă și</p>
--	---	---	---

	<p>dispune atragerea salariatului la muncă suplimentară, muncă de noapte, în zilele de repaus și cele de sărbătoare nelucrătoare.</p>	<p>Articolul 97³, cu care se completează Codul muncii, necesită a fi revăzut, deoarece în varianta prezentată este ambiguu, în sensul în care nu specifică la ce persoane se face referire. Spre exemplificare, vom face referire la articolul 27 litera f) din proiectul noului Cod electoral (inițiativa legislativă nr. 288 din 13 iulie 2022), conform căruia Comisia Electorală Centrală decide convocarea sau degrevarea de atribuțiile de la locul de muncă permanent a membrilor consiliilor electorale, aprobă statele de personal și determină numărul funcționarilor electorali ai consiliilor și birourilor electorale care pot fi degrevați (convocați), inclusiv termenul pentru care sunt degrevați (convocați). Menționăm că, potrivit articolului 1 al proiectului Codului electoral, prin „degrevare” se înțelege atragerea în calitate de funcționar electoral în cadrul activității organelor electorale, prin reducerea parțială a sarcinilor și atribuțiilor la locul de muncă, cu menținerea salariului la locul de muncă permanent, în condițiile legislației muncii și al codului în cauză. Subsecvent, din ultimul enunț al articolului 97³ alineatul (1) se va revedeza dispoziția privind reducerea totală a sarcinilor și atribuțiilor salariatului la locul de muncă, deoarece contravine definiției termenului „degrevare” de mai sus, care prevede reducerea parțială a sarcinilor și atribuțiilor la locul de muncă (observație valabilă și pentru articolul X punctul 1, referitor la redacția propusă pentru articolul 19² alineatul (1) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public).</p>	<p>precizarea privind „reducerea parțială”. Astfel, ultima redacție propusă fiind: „degrevare - reducere parțială sau totală a sarcinilor și atribuțiilor la locul de muncă permanent concomitent cu atragerea persoanei în calitate de funcționar electoral în cadrul activității organelor electorale, cu menținerea salariului la locul de muncă permanent, în condițiile legislației muncii și al prezentului cod;” Mai mult, potrivit noțiunii de degrevare, aceasta se aplică în raport cu funcționarii electorali, categoria cărora la fel este definită în proiectului Codului electoral. Respectiv, salariații (atât din sectorul bugetar, cât și cel privat), atrași în calitate de funcționari electorali (membri ai organelor electorale, funcționari din cadrul aparatelor de lucru ale acestora), vor fi degrevați de la locul de muncă în condițiile stabilite de Codul electoral și Codul muncii. În privința acestor persoane se va adopta de către organul electoral corespunzător o hotărâre privind degrevarea și termenul acestuia, act administrativ care va servi temei pentru emiterea dispoziției/ordinului privind degrevarea de la locul de muncă, care va servi temei pentru efectuarea plăților salariale corespunzătoare și stabilirea</p>
--	---	---	---

	<p>Articolul 188¹. Garanții în cazul activității salariatului în cadrul organelor electorale (1) Pentru perioada activității în cadrul organelor electorale, salariații pot solicita degrevarea de la locul de</p>	<p>Redacția propusă pentru alineatul (2) al articolului 97³ se va revizui în partea ce ține de interzicerea suspendării sau modificării raporturilor de muncă fără acordul salariatului în perioada pentru care este degrevat, luând în considerare faptul că, potrivit articolului 75 din Codul muncii, contractul individual de muncă se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, prin acordul părților sau la inițiativa uneia dintre părți. Un exemplu elocvent de suspendare a contractului individual de muncă este boala sau traumatismul. Acesta și alte cazuri de suspendare a raporturilor de muncă sunt prevăzute în articolul 76 din Codul muncii.</p>	<p>volumului sarcinilor ce urmează a fi realizate în această perioadă. Or, un mecanism similar, se aplică și în raport cu concurenții electorali, care fiind înregistrați în temeiul unei hotărâri a organului electoral, au obligația, după caz, dreptul de a fi suspenși de raporturile de serviciu de la locul de muncă în baza unei dispoziții (ordin, etc.) emis în acest sens.</p> <p>Redacția alin. (2) de la art. 97³ a fost revăzută și nu conține prevederi privind interzicerea suspendării. În acest sens, a fost ajustat alin. (5) al art. 188¹:</p> <p>„(5) Pe durata activității în cadrul organelor electorale, raporturile de muncă (serviciu) nu pot înceta și nu pot fi modificate (suspendate) decât la inițiativa sau cu acordul salariatului, cu excepția încetării raporturilor de muncă (serviciu) în circumstanțe ce nu depind de voința părților.”</p> <p>Se acceptă parțial la alineatul (2) ultimul enunț, textul „a componenței acestora” se substituie prin textul „și de confirmare a componenței nominale a acestora”.</p>
--	--	--	--

	<p>muncă de bază în condițiile art. 97³ și ale Codului electoral.</p> <p>(2) Angajatorul, indiferent de forma juridică de organizare, are obligația de a permite salariaților să desfășoare activități în cadrul organelor electorale, inclusiv să participe la ședințele organelor electorale, dacă acestea se desfășoară în orele de program, în condițiile prezentului cod și ale Codului electoral. Temei pentru desfășurarea activităților în cadrul organelor electorale servesc hotărârile de constituire a componenței acestora, după caz, cele privind degrevarea salariaților.</p> <p>(3) Salariaților degrevați de atribuțiile de la locul de muncă, precum și celor nedegrevați care participă la ședințele și procedurile electorale desfășurate de organele electorale din care fac parte și care se desfășoară în orele de program, li se garantează menținerea locului de muncă (a funcției) și a salariului integral sau parțial la locul de muncă.</p> <p>(4) Salariați care activează în cadrul organelor electorale beneficiază de o zi liberă, de regulă, imediat următoare zilei alegerilor, cu menținerea salariului mediu la locul de muncă.</p> <p>(5) Pe durata activității în cadrul organelor electorale, raporturile de muncă (serviciu) nu pot înceta și nu pot fi modificate (suspendate) decât la inițiativa sau cu acordul salariatului, cu excepția încetării raporturilor de muncă (serviciu) în circumstanțe ce nu depind de voința părților.</p>	<p>pentru articolul 19² alineatul (3) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public);</p> <p>- la alineatul (3), cuvintele „precum și celor nedegrevați care participă la ședințele și procedurile electorale” se vor revedea, deoarece proiectul noului Cod electoral nu stabilește reglementări clare asupra unor asemenea categorii de salariați. Subsecvent, nu este clar în ce situații salariaților degrevați/nedegrevați de atribuțiile de la locul de muncă li se garantează menținerea salariului integral și în ce situații li se garantează salariul parțial.</p>	<p>Funcționarii electorali nedegrevați sunt toți ceilalți membri ai organelor electorale care, de regulă, participă la toate ședințele organului electoral din care face parte, precum și la desfășurarea altor proceduri electorale, în special cele din ziua votării.</p> <p>Norma de la alin. (3) are menirea de a garanta participarea acestor salariați la ședințele organului electoral, care, de regulă, se desfășoară în timpul programului de muncă, însă pentru o perioadă relativ scurtă. Respectiv, pentru a asigura caracterul deliberativ al acestor ședințe și a nu crea obstacole din partea angajatorilor, se impune necesitatea stabilirea unei astfel de garanții salariaților, similar celor prevăzute la art. 188 din Codul muncii.</p> <p>Prin urmare, participarea la ședințele organului electoral în calitate de membru a acestuia nu urmează a fi calificată absență nemotivată de la locul de muncă a salariatului respectiv, fiindu-i menținut și salariul la locul de muncă. Alte aspecte ce țin de modul de salarizare sunt stabilite și la dispozițiile art. 97³ alin. (3).</p>
--	--	--	---

		<p>(6) Salariații care activează în calitate de funcționari electorali beneficiază și de alte garanții stabilite de prezentul cod, legislația electorală și cea fiscală.”</p>		
7.		<p>Art. VII. – La articolul 4 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 132-137, art. 696),</p>	<p>Avizul Guvernului La articolul VII (modificarea articolului 4 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război), sursa publicării Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război se va expune după cum urmează: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132-137, art. 696)”.</p>	Se acceptă
8.	<p>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală</p> <p>Articolul 39. Atribuțiile secretarului (1¹) În cazul apariției uneia dintre circumstanțele prevăzute la art.139 alin.(1) din Codul electoral, secretarul consiliului Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 10 zile de la data apariției acestei circumstanțe.</p>	<p>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32-35, art. 116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>9. La articolul 39, alineatul (1¹) va avea următorul cuprins: „(1¹) În cazul apariției uneia dintre circumstanțele prevăzute la art. 150 alin. (1) din Codul electoral și art. 5 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, secretarul consiliului comunică în scris acest fapt Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 15 zile de la data apariției acestei circumstanțe sau de la efectuarea controlului de legalitate a dispoziției primarului emise în condițiile art. 25 alin. (3).”.</p>	<p>Directia Generală Juridică Art.VIII din proiect modifică Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală. Pcn. 9 prevede expunerea alin. (1¹) al art. 39 într-o nouă redacție: „(1¹) În cazul apariției uneia dintre circumstanțele prevăzute la art. 150 alin. (1) din Codul electoral și art. 5 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, secretarul consiliului comunică în scris acest fapt Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 15 zile de la data apariției acestei circumstanțe sau de la efectuarea controlului de legalitate a dispoziției primarului emise în condițiile art. 25 alin. (3).” Trimiterea la ”art.150 alin.(1) din Codul electoral” urmează a fi revăzută, deoarece aceasta trebuie să se refere la textul noului Cod electoral și nu la Codul electoral în vigoare care urmează a fi abrogat. Conform proiectului</p>	Se acceptă

	<p>Articolul 60. Statutul secretarului consiliului raional, al secretarului Consiliului municipal Chişinău, al secretarului Consiliului municipal Bălţi şi cel al secretarului consiliului sectoral al municipiului Chişinău</p> <p>(1) Secretarul consiliului raional, secretarul Consiliului municipal Chişinău, secretarul Consiliului municipal Bălţi şi secretarul consiliului sectoral al municipiului Chişinău sînt funcţionari publici. Persoana numită, în condiţiile prezentei legi, în funcţia de secretar trebuie să fie licenţiat al unei facultăţi (secţii) de drept sau de administraţie publică.</p> <p>(2) Desemnarea învingătorului concursului pentru ocuparea funcţiei de secretar, organizat în conformitate cu legislaţia în vigoare, se face la prima şedinţă a consiliului respectiv după anunţarea rezultatelor concursului.</p> <p>(3) Prevederile alin.(2) se aplică numai în cazul în care funcţia de secretar este vacantă. Vacanţa intervine în cazul încetării raporturilor de serviciu ale secretarului în temeiul şi în modul stabilite de <u>Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008</u> cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public.</p>	<p>17. La articolul 60: în titlu, textul „şi cel al secretarului consiliului sectoral al municipiului Chişinău” se exclude; la alineatele (1), (6) şi (7), textul „şi secretarul consiliului sectoral al municipiului Chişinău” se exclude; la alineatul (5), textele „sau a consiliului sectoral al municipiului Chişinău” şi „sau primarul sectoral al municipiului Chişinău” se exclud; la alineatul (6), cuvintele „sau al sectorului” se exclud.</p>	<p>Codului electoral, art.150 alin.(1) prevede depunerea jurămîntului de către Preşedintele Republicii Moldova nou ales, ceea ce nu este pertinent pentru redacţia nouă a art.39 din Legea nr.436/2006.</p> <p>Direcţia Generală Juridică</p> <p>La pct.17 modalitatea de amendare a alin.(6) al art.60 din Legea nr.436/2006 nu este formulată în corespundere cu cerinţele tehnicii legislative. Un element structural al actului normativ se modifică printr-o singură operaţiune (în proiect alin.(6) se amendează de două ori separat), iar potrivit Metodologiei de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărîrea Biroului permanent nr.3/2022, ”Pct.4.1. La operarea modificărilor în cadrul unui act normativ se recomandă substituirea integrală a elementelor structurale ale acestuia, şi nu introducerea şi excluderea de enunţuri, sintagme sau cuvinte.”</p> <p>În varianta propusă de proiect, efectuând modificările respective, textul alin.(6) va avea o redacţie confuză:</p> <p>„(6) Secretarul consiliului raional, secretarul Consiliului municipal Chişinău, secretarul Consiliului municipal Bălţi, al municipiului Bălţi este, concomitent, secretar al raionului, respectiv, al municipiului Chişinău.”</p>	<p>Se acceptă</p>
--	--	---	--	--------------------------

(4) Secretarul se bucură de stabilitate în funcție și cade sub incidența Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(5) Modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale secretarului se face, în condițiile legii, prin decizie a consiliului raional, a Consiliului municipal Chișinău, a Consiliului municipal Bălți sau a consiliului sectoral al municipiului Chișinău. Evaluarea performanțelor profesionale ale secretarului se face de către președintele raionului, Primarul General al municipiului Chișinău, primarul municipiului Bălți sau primarul sectoral al municipiului Chișinău, în baza deciziei consiliului respectiv.

(6) Secretarul consiliului raional, secretarul Consiliului municipal Chișinău, secretarul Consiliului municipal Bălți și secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău, al municipiului Bălți este, concomitent, secretar al raionului, respectiv, al municipiului Chișinău sau al sectorului.

(7) Secretarul consiliului raional, secretarul Consiliului municipal Chișinău secretarul Consiliului municipal Bălți și secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău li se aplică,

	<p>în mod corespunzător, dispozițiile prezentei legi privitoare la secretarul consiliului local. [Art.60 modificat prin <u>Legea nr.229 din 25.10.2012</u>, în vigoare 14.12.2012] [Art.60 modificat prin <u>Legea nr.222 din 17.09.2010</u>, în vigoare 26.10.2010]</p>			
9.	<p>Legea nr. 436/2006 Articolul 11. Numărul de consilieri (1) Consiliile locale sînt compuse din consilieri aleși în condițiile <u>Codului electoral</u>. Numărul de consilieri se stabilește în funcție de numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale la data de 1 ianuarie a anului în care au loc alegerile, conform datelor statistice, după cum urmează:</p>	<p>Art. VIII. – Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32-35, art. 116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 11 alineatul (1), al doilea enunț va avea următorul cuprins: „Numărul de consilieri se stabilește prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, în funcție de numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale la data de 1 ianuarie a anului în care au loc alegerile, conform datelor din Registrul de stat al populației, prezentate de Agenția Servicii Publice, după cum urmează.”</p>	<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) La Art. VIII din Proiectul de modificare (Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală) se propun următoarele: Punctul 1 (privind modificarea articolului 11 alineatul (1)) se propune de exclus, deoarece numărul de consilieri trebuie stabilit în mod obiectiv, conform unor date accesibile ce pot fi verificate de orice persoană interesată. Registrul de Stat al Populației nu corespunde acestor criterii de transparență și obiectivitate.</p>	<p>Se ia act Datele din Registrul de Stat al Populației aferente stabilirii numărului de consilieri vor fi făcute publice, similar datelor statistice. Totodată, având în vedere pct. 131 din Avizul Comun al CoV și OSCE/ODIHR, redacția enunțului doi din alin. (1) va fi revăzută, după cum urmează: „Numărul de consilieri se aduce la cunoștință publică prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, în funcție de numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale la data de 1 ianuarie a anului în care au loc alegerile, conform datelor din Registrul de stat al populației, prezentate de Agenția Servicii Publice, după cum urmează.”</p>
	<p>Articolul 13. Constituirea consiliilor locale (3¹) La ședința de constituire se dezbate doar chestiunile incluse pe ordinea de zi referitoare la: a) aducerea la cunoștință de către reprezentantul consiliului</p>	<p>La articolul 13 alineatul (3¹), litera a) va avea următorul cuprins: „a) aducerea la cunoștință de către reprezentantul consiliului electoral de circumscripție sau al Comisiei Electorale Centrale a hotărârii</p>	<p>Punctul 2 (privind modificarea articolului 13 alineatul (3¹)) se propune de exclus, în contextul celor menționate mai sus, adică stabilirea legalității alegerilor și validarea mandatelor poate fi prerogativa doar unui organ imparțial cu competență în materie jurisdicțională și control de legalitate</p>	<p>Nu se acceptă Prin modificarea Codului electoral în partea ce ține de competența de a confirma rezultatele alegerilor locale și de a valida mandatele aleșilor locali, nu va fi exclusă funcția instanțelor de drept comun</p>

<p>electoral de circumscripție sau al Comisiei Electorale Centrale a hotărârii instanței judecătorești privind atribuirea mandatelor de consilier;</p> <p>b) inițierea constituirii fracțiunilor, a alianțelor, a blocurilor;</p> <p>c) inițierea constituirii comisiilor consultative de specialitate.</p>	<p>consiliului electoral respectiv privind atribuirea mandatelor de consilier”;</p>	<p>(nespecifice unu organ executiv din domeniul electoral cu atât mai mult în raport cu APL ca autorități cu statut autonom față de autoritățile executive centrale).</p>	<p>de a supune controlului de legalitate hotărârile organelor electorale privind confirmarea sau infirmarea rezultatelor alegerilor. Mai mult, orice decizie de recunoaștere a legalității alegerilor nu este o chestiune de înfăptuire a justiției așa cum este sarcina constituțională a instanțelor de judecată. Suplimentar, orice decizie de recunoaștere a legalității alegerilor și validare a mandatelor se bazează exclusiv pe procesele-verbale de totalizare a alegerilor care sunt întocmite de către organele electorale. Mai mult, conform normelor propuse, legalitatea hotărârii cu privire la declararea candidaților aleși, atribuirea și validarea mandatelor, confirmarea listelor candidaților supleanți, va putea fi contestată în procedura contenciosului administrativ la judecătoria. Astfel, instanțele de judecată nu sunt excluse prin definiție din acest proces, ele oricum rămân parte a procesului, însă doar din perspectiva examinării legalității deciziilor adoptate de organele electorale.</p>
<p>Articolul 14. Competențele de bază ale consiliilor locale</p> <p>z) examinează informațiile consilierilor, ia decizii pe marginea lor; audiază dările de seamă și informațiile primarului,</p>	<p>3. La articolul 14 alineatul (1), litera z) va avea următorul cuprins: „z) examinează informațiile consilierilor, ia decizii pe marginea lor; audiază dările de seamă și</p>	<p>Punctul 3 (privind modificarea articolului 14 alineatul (1) litera z)) se propune de exclus, deoarece este mai nereușit decât cel existent,</p>	<p>Nu se acceptă Norma propusă aduce mai multă claritate și actualizează procedura în condițiile cadrului normativ</p>

<p>ale conducătorilor de subdiviziuni, întreprinderi municipale și instituții publice din subordine; ridică mandatul consilierilor în condițiile legii; inițiază, după caz, și decide desfășurarea referendumului local;</p>	<p>informațiile primarului, ale conducătorilor de subdiviziuni, întreprinderi municipale și instituții publice din subordine; ridică mandatul consilierilor în condițiile Legii privind statutul alesului local; inițiază, după caz, și decide desfășurarea referendumului local în condițiile Codului electoral;”</p>	<p>ori ridicarea mandatului se face în condițiile legii (chiar a mai multor legi).</p>	<p>aplicabil, inclusiv prin prisma amendamentelor propuse</p>
<p>Articolul 24. Încetarea înainte de termen a mandatului de consilier (1) Mandatul consilierului se ridică de către consiliu în caz de: a) încălcare de către consilier a Constituției, fapt confirmat prin hotărâre judecătorească definitivă; [Lit.b) alin.(1) art.24 abrogată prin <u>Legea nr.44 din 22.03.2013</u>, în vigoare 12.04.2013]</p>	<p>4. Articolul 24 va avea următorul cuprins: „Articolul 24. Încetarea înainte de termen a mandatului de consilier Cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de consilier sunt reglementate de art. 5 alin. (2) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”</p>	<p><u>Punctul 4 (privind modificarea articolului 24)-se propune în următoarea redacție:</u> „Articolul 24. Încetarea înainte de termen a mandatului de consilier (1) Cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de consilier sunt reglementate de art. 5 alin. (2) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local. Notă: Este vorba de mai multe alineate. (2) Consilierul poate ataca decizia de ridicare a mandatului în instanța de judecată, conform prevederilor Codului administrativ.”</p>	<p>Se ia act În sensul clarității normei și evitării tautologiei juridice s-a indicat expres art. 5 alin. (2). Or, alineatul (2) stabilește exhaustiv cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de consilier. Mai mult, calea de contestare a fost stabilită în redacția art. 5 alin. (7) din Legea nr. 768/2000, potrivit căruia decizia de ridicare a mandatului poate fi contestată în instanța de contencios administrativ, fără respectarea procedurii prealabile. Respectiv, norma art. 24 rămâne a fi o normă de blanchetă.</p>
<p>c) intrare în vigoare a sentinței de condamnare la privațiune de libertate sau a sentinței prin care se interzice de a ocupa funcția de consilier; [Lit.d) alin.(1) art.24 abrogată prin <u>Legea nr.44 din 22.03.2013</u>, în vigoare 12.04.2013] e) absență fără motive întemeiate de la trei ședințe consecutive ale consiliului; f) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv; g) stabilire, prin act de constatare rămas definitiv, a emiterii/adopțării de către acesta</p>			

a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

h) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din Legea nr.132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

i) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate.

(2) Consilierul poate ataca decizia de ridicare a mandatului în instanța de judecată, conform prevederilor Codului administrativ.

(3) În caz de deces al consilierului, secretarul consiliului local, în termen de 15 zile calendaristice, informează Comisia Electorală Centrală care declară vacant mandatul consilierului decedat.

(4) Mandatul se consideră vacant de îndată ce decizia cu privire la ridicarea lui în condițiile alin.(1) a fost adusă la cunoștință consilierului vizat. În cazul în care comunicarea deciziei este

	<p>imposibilă, mandatul se consideră vacant din momentul adoptării deciziei.</p> <p>Articolul 28. Încetarea înainte de termen a mandatului de primar (1) Primarul își exercită atribuțiile de la data validării mandatului până la data validării următorului mandat de primar, cu excepția cazurilor când mandatul încetează înainte de termen. Prelungirea, prin lege organică, a mandatului primarului poate avea loc numai în caz de război sau catastrofă. (2) Mandatul primarului încetează înainte de termen în caz de: a) demisie; b) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv; c) imposibilitate de a-și exercita atribuțiile pe o perioadă mai mare de 4 luni consecutive, inclusiv pe motiv de boală; d) intrare în vigoare a sentinței de condamnare; d¹) stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;</p>	<p>7. La articolul 28, alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de primar sunt reglementate de art. 5 alin. (8) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”.</p>	<p>„7. La articolul 28, alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de primar sunt reglementate de art. 5 alin. (8) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local. Notă: Este vorba de mai multe alineate.</p>	<p>Se ia act în condițiile argumentelor expuse pentru art. 24 din Legea nr. 436/2006</p>
--	--	---	---	--

	<p>d²) nedepunere a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din <u>Legea nr.132 din 17 iunie 2016</u> cu privire la <u>Autoritatea Națională de Integritate</u>;</p> <p>d³) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate;</p> <p>e) deces.</p> <p>Articolul 31. Alegerea viceprimarilor (1) Viceprimarii sînt aleși, la propunerea primarului, prin decizia consiliului, adoptată cu votul majorității consilierilor aleși. În cazul în care proiectul de decizie privind alegerea în funcția de viceprimar a candidaturii propuse este exclus de pe ordinea de zi la 2 ședințe consecutive de către consiliu sau nu întrunește numărul necesar de voturi la 2 ședințe consecutive, primarul numește viceprimarul prin dispoziție, care se aduce la cunoștința consiliului. (2) Viceprimarul este eliberat din funcție, la propunerea primarului, prin decizia consiliului, adoptată cu votul majorității consilierilor aleși. În cazul în care proiectul de decizie privind eliberarea din funcția de viceprimar este exclus de pe ordinea de zi la 2 ședințe consecutive de către consiliu sau</p>	<p>8. Articolul 31 se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins: „(3) Cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de viceprimar sunt reglementate de art. 5 alin. (11) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”.</p>	<p>Articolul 31 se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins: „(3) Cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de viceprimar sunt reglementate de art. 5 alin. (11) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”.</p>	<p>Se ia act Norma de blanchetă corespunde</p>
--	---	--	---	--

	<p>nu întrunește numărul necesar de voturi la 2 ședințe consecutive, primarul eliberează viceprimarul din funcție prin dispoziție, care se aduce la cunoștință consiliului.</p> <p>Articolul 39. Atribuțiile secretarului (1¹) În cazul apariției uneia dintre circumstanțele prevăzute la art. 139 alin.(1) din Codul electoral, secretarul consiliului comunică în scris acest fapt Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 10 zile de la data apariției acestei circumstanțe.</p> <p>Articolul 50. Încetarea mandatelor președintelui și vicepreședintelui raionului</p>	<p>9. La articolul 39, alineatul (1¹) va avea următorul cuprins: „(1¹) În cazul apariției uneia dintre circumstanțele prevăzute la art. 150 alin. (1) din Codul electoral și art. 5 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, secretarul consiliului comunică în scris acest fapt Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 15 zile de la data apariției acestei circumstanțe sau de la efectuarea controlului de legalitate a dispoziției primarului emise în condițiile art. 25 alin. (3).”.</p> <p>11. Articolul 50 se completează cu alineatul (6), cu următorul cuprins: „(6) Cazurile de încetare înainte de termen a mandatelor de președinte și de vicepreședinte al raionului sunt reglementate de art. 5 alin. (11) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”.</p>	<p>„9. La articolul 39, alineatul (1¹) va avea următorul cuprins: „(1¹) În cazul apariției uneia dintre circumstanțele prevăzute la art. 150 alin.(1) din Codul electoral și art. 5 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, secretarul consiliului comunică în scris acest fapt Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 15 zile de la data apariției acestei circumstanțe sau de la efectuarea controlului de legalitate a dispoziției primarului emise în condițiile art. 25 alin. (3).”.</p> <p>Punctul 11 (privind modificarea articolului 50) se propune în următoarea redacție: „11. Articolul 50 se completează cu alineatul (6), cu următorul cuprins: „(6) Cazurile de încetare înainte de termen a mandatelor de președinte și de vicepreședinte al raionului sunt reglementate de art. 5 alin. (4+ 8) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se ia act Norma de blanchetă corespunde</p>
10.	<p>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală Articolul 11. Numărul de consilieri</p>	<p>Art. VIII. – Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 32-35, art. 116),</p>	<p>Avizul Guvernului La articolul VIII (modificarea Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală):</p>	<p>Se ia act Argumentele expuse la pct. 9 din prezenta Sinteză</p>

	<p>(1) Consiliile locale sînt compuse din consilieri aleși în condițiile Codului electoral. Numărul de consilieri se stabilește în funcție de numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale la data de 1 ianuarie a anului în care au loc alegerile, conform datelor statistice, după cum urmează:</p>	<p>cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 11 alineatul (1), al doilea enunț va avea următorul cuprins:</p> <p>„Numărul de consilieri se stabilește prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, în funcție de numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale la data de 1 ianuarie a anului în care au loc alegerile, conform datelor din Registrul de stat al populației, prezentate de Agenția Servicii Publice, după cum urmează:”</p>	<p>La punctul 1, dispozițiile propuse pentru articolul 11 alineatul (1) se vor revedea în scopul verificării veridicității datelor din Registrul de stat al populației pentru a se stabili numărul de consilieri în mod obiectiv.</p>	
11.	<p>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală Articolul 13. Constituirea consiliilor locale</p> <p>3¹) La ședința de constituire se dezbate doar chestiunile incluse pe ordinea de zi referitoare la:</p> <p>a) aducerea la cunoștință de către reprezentantul consiliului electoral de circumscripție sau al Comisiei Electorale Centrale a hotărârii consiliului electoral respectiv privind atribuirea mandatelor de consilier;”</p>	<p>2. La articolul 13 alineatul (3¹), litera a) va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) aducerea la cunoștință de către reprezentantul consiliului electoral de circumscripție sau al Comisiei Electorale Centrale a hotărârii consiliului electoral respectiv privind atribuirea mandatelor de consilier;”</p>	<p>Avizul Guvernului Punctul 2, care prevede modificarea articolului 13 alineatul (3¹), se va revedea, ținând cont de faptul că stabilirea legalității alegerilor și validarea mandatelor pot fi prerogativa doar a unui organ imparțial cu competență în materie jurisdicțională și control de legalitate (nespecifică unui organ executiv din domeniul electoral, cu atât mai mult în raport cu autoritățile administrației publice locale ca autorități cu statut autonom față de autoritățile executive centrale).</p>	<p>Nu se acceptă Argumentele expuse la pct. 9 din prezenta Sinteză</p>
12.	<p>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală Articolul 14. Competențele de bază ale consiliilor locale</p> <p>(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local</p>	<p>3. La articolul 14 alineatul (1), litera z) va avea următorul cuprins:</p> <p>„z) examinează informațiile consilierilor, ia decizii pe marginea lor; audiază dările de seamă și informațiile primarului, ale conducătorilor de subdiviziuni, întreprinderi municipale și instituții publice din subordine; ridică mandatul consilierilor în condițiile</p>	<p>Avizul Guvernului La punctul 3, în dispoziția propriu-zisă de modificare, textul „la articolul 14 alineatul (1)” se va substitui cu textul „la articolul 14 alineatul (2)”. Totodată, în vederea respectării articolului 55 alineatul (5) din Legea nr. 100/2017, în referințele la actele normative se va indica numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat (observație valabilă pe tot parcursul textului proiectului).</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>realizează următoarele competențe:</p> <p>z) examinează informațiile consilierilor, ia decizii pe marginea lor; audiază dările de seamă și informațiile primarului, ale conducătorilor de subdiviziuni, întreprinderi municipale și instituții publice din subordine; ridică mandatul consilierilor în condițiile legii; inițiază, după caz, și decide desfășurarea referendumului local;</p>	<p>Legii privind statutul alesului local; inițiază, după caz, și decide desfășurarea referendumului local în condițiile Codului electoral;”.</p>		
13.	<p>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală</p> <p>Articolul 24. Încetarea înainte de termen a mandatului de consilier</p> <p>(1) Mandatul consilierului se ridică de către consiliu în caz de:</p> <p>a) încălcare de către consilier a Constituției, fapt confirmat prin hotărâre judecătorească definitivă;</p> <p>c) intrare în vigoare a sentinței de condamnare la privațiune de libertate sau a sentinței prin care se interzice de a ocupa funcția de consilier;</p> <p>e) absență fără motive întemeiate de la trei ședințe consecutive ale consiliului;</p> <p>f) incompatibilitate a funcției, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv;</p> <p>g) stabilire, prin act de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei</p>	<p>4. Articolul 24 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 24. Încetarea înainte de termen a mandatului de consilier</p> <p>Cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de consilier sunt reglementate de art. 5 alin. (2) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.”</p>	<p>Avizul Guvernului</p> <p>La punctul 4, recomandăm completarea articolului 24 cu dispoziția potrivit căreia consilierul poate ataca decizia de ridicare a mandatului în instanța de judecată, conform prevederilor Codului administrativ.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Argumentele expuse la pct. 9 din prezenta Sinteză</p>

14.	<p>persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;</p> <p>h) nedepunere de către acesta a declarației de avere și interese personale sau refuz de a o depune, în condițiile art.27 alin.(8) din <u>Legea nr.132 din 17 iunie 2016</u> cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;</p> <p>i) dispunere de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate.</p> <p>(2) Consilierul poate ataca decizia de ridicare a mandatului în instanța de judecată, conform prevederilor Codului administrativ.</p> <p>(3) În caz de deces al consilierului, secretarul consiliului local, în termen de 15 zile calendaristice, informează Comisia Electorală Centrală care declară vacant mandatul consilierului decedat.</p> <p>(4) Mandatul se consideră vacant de îndată ce decizia cu privire la ridicarea lui în condițiile alin.(1) a fost adusă la cunoștință consilierului vizat. În cazul în care comunicarea deciziei este imposibilă, mandatul se consideră vacant din momentul adoptării deciziei.</p>	5. Articolul 25:	<u>Avizul Guvernului</u>	Se acceptă
-----	---	------------------	--------------------------	------------

		<p>la alineatul (1) litera a), textul „, întrucât încălcău grav prevederile Constituției sau ale legislației în vigoare”, se exclude;</p> <p>alineatul (3) va avea următorul conținut:</p> <p>„(3) Dizolvarea de drept a consiliului local în condițiile alin. (1) lit. b) și c) se constată prin dispoziția primarului și se notifică în scris, în termen de cel mult 15 zile de la data emiterii dispoziției, Comisiei Electorale Centrale, care stabilește data desfășurării alegerilor noi.”.</p>	<p>La punctul 5, textul „va avea următorul conținut:” se va substitui cu cuvintele „va avea următorul cuprins:”, în vederea respectării normelor de tehnică legislativă.</p>	
15.	<p>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală</p> <p>Articolul 39. Atribuțiile secretarului</p> <p>(1¹) În cazul apariției uneia dintre circumstanțele prevăzute la art.139 alin.(1) din <u>Codul electoral</u>, secretarul consiliului comunică în scris acest fapt Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 10 zile de la data apariției acestei circumstanțe.</p>	<p>9. La articolul 39, alineatul (1¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) În cazul apariției uneia dintre circumstanțele prevăzute la art. 150 alin. (1) din Codul electoral și art. 5 din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, secretarul consiliului comunică în scris acest fapt Comisiei Electorale Centrale în termen de cel mult 15 zile de la data apariției acestei circumstanțe sau de la efectuarea controlului de legalitate a dispoziției primarului emise în condițiile art. 25 alin. (3).”.</p>	<p>Avizul Guvernului</p> <p>La punctul 9, în condițiile în care, potrivit notei informative, scopul proiectului de lege este ajustarea actelor normative ce conțin dispoziții referitoare la alegeri, astfel încât să corespundă tendințelor de adoptare a noului Cod electoral, referința la articolul 150 alineatul (1) din Codul electoral se va revede, în vederea corespunderii acesteia cu articolul din proiectul noului Cod electoral.</p>	Se acceptă
16.	<p>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală</p> <p>Articolul 56. Alegerea și componența autorităților administrației publice ale municipiului Chișinău</p> <p>(8) Consiliul municipal și consiliile sectorale ale municipiului Chișinău se</p>	<p>13. Articolul 56:</p> <p>la alineatul (1), textele „sectorale,” și „sectoarelor,” se exclud;</p> <p>alineatele (3) și (7) se abrogă;</p> <p>la alineatul (8), textul „și consiliile sectorale ale municipiului” se exclude.</p>	<p>Avizul Guvernului</p> <p>La punctul 13, cu referire la modificarea articolului 56 alineatul (8) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, recomandăm ca cuvintele „pot fi dizolvate” din redacția actuală a normei să fie substitute cu cuvintele „poate fi dizolvat”.</p>	Se acceptă

	constituie, funcționează și pot fi dizolvate în condițiile art.13, ale capitolului II secțiunea a 3-a, ale art.25 și 48, care se aplică în mod corespunzător.			
17.	Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală	15. La articolul 58: în titlu, textul „ și a consiliilor sectorale ale municipiului Chișinău” se exclude; alineatul (4) se abrogă.	Avizul Guvernului La punctul 15, cuvântul „textul” se va substitui cu cuvântul „cuvintele”.	Se acceptă
18.	Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală	17. La articolul 60: în titlu, textul „și cel al secretarului consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se exclude; la alineatele (1), (6) și (7), textul „și secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se exclude; la alineatul (5), textele „sau a consiliului sectoral al municipiului Chișinău” și „sau primarul sectoral al municipiului Chișinău” se exclude; la alineatul (6), cuvintele „sau al sectorului” se exclude.	Avizul Guvernului La punctul 17, referitor la modificările propuse la articolul 60 alineatele (1), (6) și (7), dispoziția va prevedea că la alineatele (1), (6) și (7), cuvintele „și secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău”, la orice formă gramaticală, se exclude.	Se acceptă
19.	Legea nr. 294/2007 privind partidele politice Articolul 6. Dreptul cetățenilor Republicii Moldova la asociere politică (1) Pot fi membri ai partidelor politice cetățenii Republicii Moldova care, potrivit normelor legale, au dreptul la vot. Membrilor partidelor politice li se eliberează legitimații în conformitate cu prevederile statutului partidului.	Art. IX. - Legea nr. 294/2007 privind partidele politice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 42-44, art. 119), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 2. La articolul 6, alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Pot fi membri ai partidelor politice cetățenii Republicii Moldova care, potrivit normelor legale, au dreptul de vot. Membrilor partidelor politice li se pot elibera legitimații în conformitate cu prevederile statutului partidului. Partidele politice vor	Direcția Generală Juridică La pct.2 ce expune într-un nou cuprins alin.(1) al art. 6, enunțurile se vor redacta sub alineate separate.	Se acceptă parțial Articolul 6 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Partidele politice vor deține registre ale membrilor, ajustate semestrial și anual, structurate potrivit organizațiilor teritoriale, care la solicitare se prezintă Comisiei Electorale Centrale sau Agenției Servicii Publice.”

	<p>deține registre ale membrilor, ajustate semestrial și anual, structurate potrivit organizațiilor teritoriale, care la solicitare se prezintă Comisiei Electorale Centrale sau Agenției Servicii Publice.”</p> <p>4. Articolul 11 se completează cu alineatul (5), cu următorul cuprins: „(5) Agenția Servicii Publice prezintă Comisiei Electorale Centrale informația despre: a) înregistrarea partidului politic, numărul de membri declarat de partidul politic, modificările operate în statutul partidului politic, în termen de 3 zile calendaristice de la adoptarea deciziei; b) lista partidelor politice care au dreptul de a participa la alegeri și referendumuri, în termen de 24 de ore de la solicitarea Comisiei Electorale Centrale; c) conducătorii partidelor politice, în termen de 24 de ore de la solicitarea Comisiei Electorale Centrale.”</p>	<p style="text-align: center;">OPINIA PROMO-LEX :</p> <p>Cu referire la redacția propusă art. 11, alin. (5), considerăm că trebuie să fie publice următoarele date privind partidele politice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - înregistrarea partidului politic - numărul de membri declarat de partidul politic - statutul partidului politic, inclusiv modificările operate în statut <p>Prin urmare, recomandăm următoarea redacție a art. 11, alin. (5):</p> <p>(5) Agenția Servicii Publice publică în termen de 3 zile de la adoptarea deciziei informația privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) înregistrarea partidului politic; b) conducătorul partidului politic; c) numărul de membri declarat de partidul politic; <p>modificările operate în statutul partidului politic.</p> <p>Recomandăm includerea la art. 11 a alin. (6), cu următorul text:</p> <p>(6) În termen de 24 ore de la solicitarea Comisiei Electorale Centrale, Agenția Servicii Publice prezintă acesteia lista partidelor politice care au dreptul de a participa la alegeri și referendumuri.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Articolul 11 se completează cu alineatele (5), (6) și (7), cu următorul cuprins: (5) Agenția Servicii Publice aduce la cunoștință publică, în termen de 3 zile de la adoptarea deciziei, informația privind: a) înregistrarea partidului politic; b) conducătorul partidului politic; c) numărul de membri declarat de partidul politic; d) modificările operate în statutul partidului politic.</p> <p>(6) Informația prevăzută la alin. (5) se prezintă, în același termen, Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(7) În termen de 24 ore de la solicitarea Comisiei Electorale Centrale, Agenția Servicii Publice prezintă acesteia lista partidelor politice care au dreptul de a participa la alegeri și referendumuri.</p>
			Se ia act

	<p>7. La articolul 21: după alineatul (1) se introduce un nou alineat (1¹), cu următorul conținut: „(1¹) Activitatea partidului politic poate fi limitată dacă partidul nu a depus raportul privind gestiunea financiară, în termenul și formatul stabilite de Comisia Electorală Centrală.”</p>	<p>OPINIA PROMO-LEX :</p> <p>Cu referire la redacția propusă art. 21, alin. (1¹), menționăm că potrivit standardelor internaționale, pentru nerespectarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice urmează a fi stabilite sancțiuni proporționale și disuasive. În redacția propusă a alin. (1¹), considerăm că limitarea activității partidului politic dacă partidul nu a depus raportul privind gestiunea financiară, în termenul și formatul stabilite de CEC, este o măsură neproporțională cu încălcarea admisă (mai ales în cazul în care reprezentarea rapoartelor este egalată cu prezentarea cu întârziere a raportului sau prezentarea acestuia cu erori).</p>	<p>Măsura propusă ține de disciplinarea activității de raportare a partidelor politice. Astfel, proporționalitatea sancțiunii aplicate ține de utilizarea sintagmei „poate fi aplicată”, urmând ca această măsură să fie aplicată doar în raport cu partidele care nu prezintă sistematic rapoartele în termenul și formatul stabilit.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Norma propusă este o sancțiune de prevenție, care poate fi contestată pe cale judiciară. Limitarea activității unui partid politic este o procedură complicată și de durată, prevăzută de lege. Prin norma propusă doar se suplinesește lista acțiunilor pentru care activitatea unui partid politic poate fi limitată.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Limita actuală stabilită la art. 26 alin. (3) se referă la veniturile obținute din donații și cotizații de membru, cele din urmă fiind menționate pentru a evita eludarea cotizațiilor sub formă de donații. Respectiv, modificarea propusă extinde această limitare prin</p>
<p>Cu referire la redacția art. 25, dat fiind faptul că subvențiile din bugetul de stat alocate partidelor politice sunt una din sursele de venit care considerăm că trebuie să fie luate în calcul la încadrarea veniturilor anuale ale partidelor în limita plafonului stabilit la art. 26, alin. (3), recomandăm completarea art. 25 cu alin. (1¹) în următoarea redacție:</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Limita actuală stabilită la art. 26 alin. (3) se referă la veniturile obținute din donații și cotizații de membru, cele din urmă fiind menționate pentru a evita eludarea cotizațiilor sub formă de donații. Respectiv, modificarea propusă extinde această limitare prin</p>		

<p>Articolul 26. Donațiile</p> <p>(1) Donațiile făcute partidelor politice pot fi de următoarele tipuri:</p> <p>a) donații în bani, altele decât cotizațiile de membru;</p> <p>b) donații sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială (de piață), achitarea unor bunuri sau servicii utilizate de partid. Aceste donații sînt reflectate în contabilitatea partidului politic la valoarea lor de piață și se înscriu în limitele</p>	<p>12. La articolul 26:</p> <p>alineatul (1), litera a), după textul „cotizațiile de membru” se completează cu textul „,proveniți din activitatea de salariat, de întreprinzător, științific sau din cea de creație, desfășurată de către cetățenii Republicii Moldova din burse, pensii, prestații sociale sau din alte venituri legale, cu excepția ajutorului social”;</p> <p>alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) donații sub formă de proprietăți sau bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială (medie de piață).</p>	<p>(1¹) Veniturile anuale ale unui partid politic provenite din cotizații de membru, donații și subvenții de la bugetul de stat nu pot depăși echivalentul a 0,1% din veniturile prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv.</p> <p>Corespunzător, recomandăm excluderea de la art. 26 a alin. (3).</p>	<p>inclusiunea în plafonul general admisibil al veniturilor anuale ale unui partid și subvențiile de la bugetul de stat. În rezultat, fiind diminuate sumele ce pot fi obținute de partidele politice prin intermediul donațiilor și cotizațiilor de membru</p> <p>Esența reformei legislației în domeniul finanțării activității partidelor politice este de a implementa reguli transparente de acumulare a veniturilor de către partidele politice și de a promova acumularea surselor de finanțare în condițiile legale stabilite.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerile de ajustare a art. 26 includ și revizuirea alin. (4¹) în sensul limitării sumei admise pentru efectuarea donațiilor în numerar.</p> <p>Astfel, potrivit redacției propuse la alin. (4¹) - o persoană fizică, în decursul unui an bugetar, poate face donații în numerar, unui sau mai multor partide politice, în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv. Donațiile care depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare.”</p>
---	--	--	---

<p>donățiilor prevăzute la alin.(4) și (5).</p>	<p>Aceste donații sunt reflectate în contabilitatea partidului politic și evaluate la valoarea lor medie de piață, ele nu trebuie să depășească limitele donățiilor prevăzute la alin. (4) și (5).”;</p> <p>alineatul (4¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4¹) O persoană fizică, în decursul unui an bugetar, poate face donații în numerar, unui sau mai multor partide politice, în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv. Donațiile care depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare.”.</p>	<p>perioadei electorale. Prin urmare, în scopul evitării situației respective, recomandăm următoarea redacție a alin. (4¹):</p> <p>(4¹) O persoană fizică, în decursul unui an bugetar, poate face donații în numerar unui sau mai multor partide politice în sumă de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv. Donațiile care depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare și/sau sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială (de piață), achitarea unor bunuri sau servicii utilizate de partid.</p> <p>La același articol, alin. (6), recomandăm reglementarea deplasărilor în străinătate prin exceptarea acestora de la interdicția finanțării sau prestării serviciilor cu titlu gratuit ori susținerii materiale sub orice formă, direct și/sau indirect, a partidelor politice de către alte state și organizații internaționale, în condițiile în care reprezentanții partidelor politice sunt invitați să participe la întruniri desfășurate peste hotarele țării, cheltuielile legate de deplasare fiind suportate de organizatori.</p>	<p>Includerea suplimentară la categoria donații în bani a donățiilor sub formă de proprietăți este total nejustificată, ori reglementarea se referă anume la donațiile în bani.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Cu referire la deplasările peste hotare, se acceptă de principiu. Articolul 26 se va completa cu un alineat nou, (9) cu următorul cuprins:</p> <p>”(9) Prevederile alin. (6) nu pot fi interpretate și aplicate în sensul limitării susținerii indirecte sau tehnice, suportate de partide politice, familii ale partidelor politice sau entităților necomerciale create și finanțate de acestea care sunt afiliate în organizații politice internaționale cu achitarea taxei de membru sau există un acord oficial de colaborare cu partide politice din Republica</p>
---	---	---	---

	<p>Articolul 28. Utilizarea alocațiilor de la bugetul de stat</p> <p>(1) Prin decizia organelor de conducere ale partidelor politice, alocațiile de la bugetul de stat vor fi utilizate pentru următoarele destinații:</p> <p>a) cheltuieli pentru întreținerea și/sau locașii sediilor;</p> <p>b) cheltuieli de personal;</p> <p>c) cheltuieli pentru presă și materialul promoțional;</p> <p>d) cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate;</p> <p>e) cheltuieli pentru telecomunicații;</p> <p>f) cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate;</p>	<p>13. La articolul 28, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Prin decizia organelor de conducere ale partidelor politice, alocațiile de la bugetul de stat vor putea fi utilizate inclusiv în susținerea grupurilor de inițiativă înregistrate de partidul politic sau a campaniilor electorale, pentru următoarele destinații:</p> <p>a) cheltuieli pentru locașii, întreținerea și funcționarea sediilor;</p> <p>b) cheltuieli pentru retribuirea muncii (cheltuieli de personal);</p> <p>c) cheltuieli pentru recompensele voluntarilor/agitatorilor;</p> <p>d) cheltuieli pentru consultanța politică;</p>	<p>OPINIA PROMO-LEX :</p> <p>Cu referire la redacția art. 28, alin. (1) lit. k), din experiența Promo-LEX de monitorizare a finanțelor partidelor politice, recomandăm includerea cheltuielilor pentru promovarea partidelor prin intermediul mijloacelor electronice (facebook, youtube, privesc.eu, google.com etc.). Prin urmare, recomandăm următoarea redacție a lit. k):</p> <p>k) cheltuieli pentru telecomunicații, promovarea prin intermediul mijloacelor electronice și dezvoltarea aplicațiilor sau paginilor web necesare activității partidelor politice.</p>	<p>Moldova. Afilierea politică internațională sau acordurile de colaborare care implică susținere indirectă sau tehnică urmează a fi raportată deschis și transparent, și nu poate duce la contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.”</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Noua redacție propusă pentru art. 28 alin. (1) lit. k) înglobează în sine recomandarea formulată. Astfel, alocațiile de la bugetul de stat vor putea fi utilizate inclusiv pentru cheltuieli de telecomunicații și dezvoltarea aplicațiilor sau paginilor web necesare activității partidelor politice. Totodată, lit.f) prevede cheltuieli pentru producția și difuzarea spoturilor publicitare. Combinarea în aceeași literă a două tipuri de cheltuieli generale de telecomunicații și publicitate nu este rațională.</p>
--	---	--	---	--

<p>g) plata cotizațiilor de membru al organizațiilor internaționale din care partidul respectiv face parte; h) investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului respectiv; i) cheltuieli de birotică; j) cheltuieli de audit (extern/obligatoriu); k) cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate pe teritoriul țării. l) cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei.</p>	<p>e) cheltuieli pentru presă și materiale promoționale; f) cheltuieli pentru producția și difuzarea de spoturi publicitare; g) cheltuieli pentru organizarea activităților cu caracter politic; h) cheltuieli de deplasare în străinătate; i) cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate; j) cheltuieli pentru plata cotizațiilor datorate organizațiilor politice internaționale la care este afiliat partidul politic; k) cheltuieli pentru telecomunicații și dezvoltarea aplicațiilor sau paginilor web necesare activității partidului politic; l) investiții în bunuri mobile și imobile, necesare activității partidului; m) cheltuieli de protocol, birotică și comision bancar; n) cheltuieli pentru combustibili/carburanți și de transport; o) cheltuieli pentru executarea actelor judecătorești și/sau a altor acte ale instituțiilor statului; p) cheltuieli pentru consultața juridică, achitarea onorariilor avocaților, executorilor și experților; q) cheltuieli pentru sondajele de opinie naționale și locale; r) cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate în țară;</p>	<p>De asemenea, constatăm că în Codul electoral, a fost stabilită limita de 50% din sumele alocate din bugetul de stat, existente în contul partidului politic la începerea perioadei electorale, ce poate fi transferată pentru alegeri. Prin urmare, recomandăm instituirea aceluiași limite și în Legea privind partidele politice.</p>	<p>Se acceptă Alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Prin decizia organelor de conducere ale partidelor politice, alocațiile de la bugetul de stat vor putea fi utilizate inclusiv în susținerea grupurilor de inițiativă înregistrate de partidul politic sau a campaniilor electorale în condițiile stabilite de Codul electoral, pentru următoarele destinații.”</p>
--	---	--	--

<p>s) cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei; t) cheltuieli de audit (extern/obligatoriu).”.</p> <p>14. Articolul 29 va avea următorul cuprins: „Articolul 29. Rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice (4) Toată informația conținută în rapoartele partidelor politice privind veniturile acumulate și cheltuielile efectuate, cu excepția IDNP-ului persoanei fizice, datei și lunii nașterii, domiciliului sau reședinței temporare a acesteia, se face publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea rapoartelor, precum și pe paginile web ale partidelor politice, în cazul existenței acestora.</p> <p>(5) Termenul de afișare a acestor date în spațiul public este de 5 ani, iar de stocare pe suporturile și mijloacele electronice ale Comisiei Electorale Centrale este 10 ani. În interiorul termenelor de stocare, orice persoană identificată poate solicita Comisiei Electorale Centrale accesul la rapoartele financiare, dacă urmărește un scop jurnalistic (care include orice cercetare a organizațiilor din domeniul asociativ sau mass-media).”</p>	<p>Raportul de expertiză anticorupție CNA Termenul de 10 ani prevăzut pentru stocarea, pe suporturile și mijloacele electronice ale Comisiei Electorale Centrale, a informației conținută în rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice, este insuficient deoarece poate constitui un impediment în procesul de descoperire a infracțiunii prevăzute la art. 181² alin.(5) din Codul penal. Astfel, art.181² alin. (5) din Codul penal incriminează ca infracțiune „acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic, a grupului de inițiativă sau a concurentului electoral din partea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale”, pentru care stabilește inclusiv pedeapsa cu închisoare de până la 7 ani. Potrivit noimei de la art. 16 alin. (4) din Codul penal, infracțiunea prenotată este una gravă, iar prescripția tragerii la răspundere penală pentru infracțiunile grave este de 15 ani de la săvârșirea acestora (art.6 alin.(1) lit.c) din Codul penal). Prin urmare, lichidare informației conținută în rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice, înainte de expirarea termenului de prescripție, va îngreuna sau chiar va face imposibilă demonstrarea comiterii infracțiunii prevăzute la art.181² alin.(5) din Codul penal. Recomandări: Substituirea textului „10 ani” cu textul „15 ani”.</p>	<p>Se acceptă <u>Alineatul (5) va avea următorul cuprins:</u> „(5) Termenul de afișare a acestor date în spațiul public este de 5 ani, iar de stocare pe suporturile și mijloacele electronice ale Comisiei Electorale Centrale este 15 ani. În interiorul termenelor de stocare, orice persoană identificată poate solicita Comisiei Electorale Centrale accesul la rapoartele financiare, dacă urmărește un scop jurnalistic (care include orice cercetare a organizațiilor din domeniul asociativ sau mass-media).”</p>
--	--	---

	<p>(4) Toată informația conținută în rapoartele partidelor politice privind veniturile acumulate și cheltuielile efectuate, cu excepția IDNP-ului persoanei fizice, datei și lunii nașterii, domiciliului sau reședinței temporare a acesteia, se face publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea rapoartelor, precum și pe paginile web ale partidelor politice, în cazul existenței acestora.</p>	<p style="text-align: center;">OPINIA PROMO-LEX :</p> <p>Cu referire la redacția art. 29, alin. (4), în scopul sporirii transparenței procesului, precum și în vederea evitării interpretărilor diferite, recomandăm specificarea privind publicarea rapoartelor prezentate de partidele politice în condițiile alin. (1) și (2). Prin urmare, recomandăm următoarea redacție a alin. (4):</p> <p>(4) Toată informația conținută în rapoartele prezentate de partidele politice în condițiile alin. (1) și (2), cu excepția primelor 9 cifre ale IDNP-ului persoanei fizice, datei și lunii nașterii, domiciliului sau reședinței temporare a acesteia, se publică în format reutilizabil, conform principiilor datelor deschise, pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea rapoartelor, precum și pe paginile web ale partidelor politice, în cazul existenței acestora. Accesul la celelalte categorii de date poate fi acordat la cerere entităților care urmăresc scopurile statutare cum ar fi: investigații jurnalistice, respectarea regimului declarării averii, monitorizarea procesului electoral și finanțării partidelor politice.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Esența revizuirii prevederilor art. 29 a vizat inclusiv clarificarea aspectelor privind conținutul și cuantumul informației din rapoartele partidelor politice ce pot fi făcute publice, însă în condițiile asigurării protecției datelor cu caracter personale. În acest sens, a fost clarificat în privința căror date urmează a fi asigurat accesul public și care date rămân a fi restricționate în condițiile respectării protecției datelor cu caracter personal.</p> <p>Prin urmare, acceptarea propunerii de acordare a accesului și la anumite cifre ce se conțin în IDNP-ului persoanei fizice se califică nejustificată și cu risc de ingerință în partea ce ține de protecția datelor cu caracter personal. Or, datele propuse a fi făcute publice sunt mai mult decât suficiente pentru identificarea donatorilor/ cotizanților (numele/prenumele deplin, anul nașterii, sexul, locul de muncă și ocupația în cazul persoanelor fizice; denumirea și forma organizatorică, IDNO sediul, în cazul persoanelor juridice, inclusiv suma donată în ambele cazuri).</p>
--	---	---	--

				<p>Totodată, se precizează că mecanismul și scopul pentru care se va asigura accesul la datele din rapoartele partidelor politice a fost stabilit prin norma alin. (4) al aceluiași articol.</p> <p>Concomitent, se relevă că aspectele ce țin de formatul publicării datelor se vor specifica prin actele administrative aprobate de CEC.</p>
20.	<p>Legea nr. 294/2007 privind partidele politice</p> <p>Articolul 8. Depunerea documentelor pentru înregistrarea partidului politic</p> <p>1) Partidul politic se supune înregistrării de stat la Agenția Servicii Publice în conformitate cu prezenta lege și cu <u>Legea nr.220/2007</u> privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ultima fiind aplicată doar în măsura în care nu contravine prezentei legi. Pentru înregistrare se prezintă următoarele documente:</p> <p>f) dovada deschiderii contului bancar.</p>	<p>Art. IX. - Legea nr. 294/2007 privind partidele politice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 42-44, art. 119), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>3. La articolul 8 alineatul (1), litera „f)” se exclude;</p>	<p>Avizul Guvernului</p> <p>La articolul IX (modificarea Legii nr. 294/2007 privind partidele politice (în continuare – Legea nr. 294/2007)):</p> <p>La punctul 3, menționăm că nota informativă la proiect nu aduce argumente privind abrogarea articolului 8 alineatul (1) litera f) din Legea nr. 294/2007, care prevede prezentarea dovezii deschiderii contului bancar, necesar pentru înregistrarea partidului politic.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Partidul politic obține înregistrarea de stat și doar după înregistrare ca entitate deja înregistrată poate solicita băncilor deschiderea unui cont bancar. Înainte de înregistrare, deschiderea unui cont bancar este problematică. Mai mult, supravegherea deschiderii contului bancar și tranzacțiile financiare ale partidului politic sunt de competența Comisiei Electorale Centrale și nu a ASP.</p>
21.	<p>Legea nr. 294/2007 privind partidele politice</p>	<p>4. Articolul 11 se completează cu alineatul (5), cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Agenția Servicii Publice prezintă Comisiei Electorale Centrale informația despre:</p> <p>a) înregistrarea partidului politic, numărul de membri declarat de partidul politic, modificările operate</p>	<p>Avizul Guvernului</p> <p>La punctul 4:</p> <p>În dispoziția propriu-zisă a articolului 11 alineatul (5), se recomandă ca după cuvântul „prezintă” să se completeze cu cuvântul „online”, în contextul digitalizării serviciilor publice și al limitării corespondenței pe suport de hârtie între autoritățile publice.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Formulara existentă nu împiedică ASP prezentarea datelor în format electronic.</p>

	<p>în statutul partidului politic, în termen de 3 zile calendaristice de la adoptarea deciziei;</p> <p>b) lista partidelor politice care au dreptul de a participa la alegeri și referendumuri, în termen de 24 de ore de la solicitarea Comisiei Electorale Centrale;</p> <p>c) conducătorii partidelor politice, în termen de 24 de ore de la solicitarea Comisiei Electorale Centrale.”</p>	<p>Cu referire la redacția propusă pentru articolul 11 alineatul (5) litera a), se propune ca după cuvintele „declarat de partidul politic” să se completeze cu cuvintele „la înregistrarea de stat inițială”, deoarece, potrivit prevederilor articolului 7 alineatul (5) din Legea nr. 294/2007, dobândirea și pierderea calității de membru al partidului politic se reglementează prin normele interne de partid, prevăzute de statutul partidului. Respectiv, Agenția Servicii Publice nu ține evidența și nu înregistrează membrii partidului politic.</p> <p>Cât privește dispozițiile articolului 11 alineatul (5) literele b) și c), propunem excluderea acestor litere, deoarece informația respectivă este actualizată pe pagina web a Agenției Servicii Publice și poate fi preluată de către Comisia Electorală Centrală, fără a obliga organul înregistrării de stat de a prezenta informația respectivă în termen de 24 de ore.</p> <p>În subsidiar, din redacția propusă pentru articolul 11 alineatul (5) litera b) din Legea nr. 294/2007, se vor revedea cuvintele „și referendumuri”, luând în considerare semnificația termenului „referendum”, stabilită în articolul 1 al proiectului noului Cod electoral.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Formulara existentă nu împiedică ASP să prezinte informația care o deține, cu indicarea expresă dacă datele se referă la înregistrarea de stat inițială sau eventual actualizată.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Comisia Electorală Centrală în baza informației prezentate de ASP prin Hotărâre, acordă sau respinge dreptul de a fi ales pentru partidele politice. Respectiv, această decizie trebuie probată cu informația deținută oficial de entitatea responsabilă de înregistrarea de stat. Informația poate fi prezentată și în format electronic dacă este semnată în modul corespunzător.</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	--

22.	<p>Legea nr. 294/2007 privind partidele politice</p>	<p>5. La articolul 13, litera j) va avea următorul cuprins: „j) organul competent să desemneze candidați pentru orice tip de alegeri, procedura de desemnare a candidaților și de modificare a listei de candidați, precum și să decidă participarea la referendumuri.”.</p>	<p>Avizul Guvernului La punctul 5, textul „La articolul 13, litera j)” se va substitui cu textul „La articolul 13 alineatul (1), litera j)”.</p>	<p>Se acceptă</p>
23.	<p>Legea nr. 294/2007 privind partidele politice Articolul 21. Limitarea activității partidelor politice (8) Activitatea partidului politic nu poate fi limitată cu o lună înainte de alegerile în Parlament sau de alegerile locale generale, precum și pe parcursul perioadei efectuării acestor alegeri.</p>	<p>7. La articolul 21: după alineatul (1) se introduce un nou alineat (1¹), cu următorul conținut: „(1¹) Activitatea partidului politic poate fi limitată dacă partidul nu a depus raportul privind gestiunea financiară, în termenul și formatul stabilite de Comisia Electorală Centrală.” la alineatul (2), după sintagma „Ministerul Justiției” se introduce textul „din oficiu sau la sesizare.”; la alineatul (8), după sintagma „în Parlament” se introduce textul „, pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumurilor republicane”, cuvântul „efectuării” se substituie prin sintagma „electorale a”.</p>	<p>Avizul Guvernului La punctul 7: Textul „după alineatul (1) se introduce un nou alineat (1¹), cu următorul conținut:” se va substitui cu textul „se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:”, în corespundere cu normele tehnicii legislative. Subsecvent, recomandăm expunerea în redacție nouă a alineatului (8) al articolului 21. În acest sens, se va revede oportunitatea substituirii textului „alegerile în Parlament sau de alegerile locale generale, precum și pe parcursul perioadei efectuării acestor alegeri” cu textul „alegeri, precum și pe parcursul perioadei electorale a acestor alegeri”, luând în considerare că, potrivit articolului 1 din proiectul noului Cod electoral, termenul „alegeri” înglobează, în cazul în care nu se face vreo specificare, alegerile în Parlament, pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, în autoritățile administrației publice locale, precum și referendumurile”.</p>	<p>Se acceptă</p>
24.	<p>Legea nr. 294/2007 privind partidele politice</p>	<p>9. Legea se completează cu articolul 22¹, cu următorul cuprins: „Articolul 22¹. Radierea din oficiu a partidului politic (1) Partidul politic se radiază din Registrul de stat al persoanelor juridice în cazul neprezentării</p>	<p>Avizul Guvernului La punctul 9, cu referire la redacția articolului 22¹, care prevede radierea din oficiu a partidului politic, recomandăm revizuirea acesteia prin prisma punctului 107 din Avizul Comisiei de la Veneția nr. 1093/2022 privind proiectul Codului electoral al Republicii</p>	<p>Nu se acceptă Sintagma generală utilizată de Comisia de la Veneția, privind ordinea constituțională democratică a fărăi înseamnă activitatea partidului în limitele cadrului legal existent. Cadrul</p>

	<p>rapoartelor anuale privind gestiunea financiară timp de 2 ani consecutiv.</p> <p>(2) Radieră se efectuează prin decizia Agenției Servicii Publice, la cererea Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(3) Procedura de radieră în temeiul alin. (1) este exceptată de la aplicarea prevederilor Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.</p> <p>(4) Decizia privind radieră sau privind refuzul radierii se contestă direct în instanța de judecată în termen de 10 zile de la data publicării în Monitorul Oficial.”</p>	<p>Moldova (inițiativa legislativă 288 din 13 iulie 2022), care prevede că, potrivit standardelor internaționale, radieră sau dizolvarea unui partid politic este o măsură drastică care nu poate fi luată cu ușurință și poate fi aplicată în circumstanțe foarte limitate și grave, cum ar fi cazurile „în care partea în cauză folosește violența sau amenință pacea civilă și ordinea constituțională democratică a țării”. Totodată, dispoziția articolului 22¹ alineatul (4) se va completa cu cuvintele „al Republicii Moldova”.</p>	<p>legal, obligă partidele politice să fie transparente din perspectivă financiară și să prezinte rapoarte privind gestiunea financiară. Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară este abateră care se sancționează conform legii. Neprezentarea rapoartelor privind gestiunea financiară a partidului politic pentru 2 ani de zile ar însemna refuzul sau imposibilitatea conducătorului partidului politic să prezinte de facto 4 rapoarte periodice. De regulă acest aspect este valabil în situația în care liderul partidului a decedat sau nu conduce efectiv partidul, iar membrii partidului nu depun nici un efort timp de 2 ani de zile pentru reanimarea activității partidului. În atare circumstanțe se poate de concluzionat că partidul de facto încalcă ordinea constituțională democratică a țării. Prevederea respectivă, este preluată din experiența Letoniei de asigurare a transparenței financiare a partidelor politice.</p>
<p>25. Legea nr. 294/2007 privind partidele politice Articolul 25. Sursele de finanțare a partidelor politice (3) Mărimea și modul de achitare a cotizațiilor de membru se stabilesc prin statutul partidului politic și, împreună cu suma totală a cotizațiilor acumulate anual de partid, se publică pe pagina web a</p>	<p>10. La articolul 25, alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Partidele politice trebuie să organizeze și să țină evidența contabilă în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, cu standardele naționale de contabilitate și cu ordinele ministrului finanțelor. Persoana responsabilă de finanțele partidului</p>	<p>Avizul Guvernului La punctul 10: Dispoziția propriu-zisă de modificare a articolului 25 va fi redată după cum urmează: „La articolul 25, alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:”, redacțiile fiind expuse între semnele citării. În subsidiar, cu referire la redacția articolului 25 alineatul (4), cuvintele „Băncile sunt</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă</p>

<p>acestui și a Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(4) Operațiunile de încasări și plăți ale partidelor politice se efectuează în lei moldovenești și, în cazurile prevăzute de legislația valutară, în valută străină, prin conturi deschise la băncile licențiate din Republica Moldova, cu eliberarea documentelor justificative.</p>	<p>(trezorerul) se confirmă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.”</p> <p>(4) Băncile sunt obligate să deschidă partidului politic înregistrat cont bancar, nu mai târziu de 3 zile de la depunerea cererii la bancă. Operațiunile de încasări și plăți ale partidelor politice se efectuează în lei moldovenești și în cazurile prevăzute de legislația valutară, în valută străină, prin conturi deschise la băncile licențiate din Republica Moldova, cu eliberarea documentelor justificative.</p>	<p>obligate” necesită a fi revizuite prin prisma articolului 36 alineatul (3) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.</p> <p>Suplimentar, recomandăm completarea punctului 10 cu următoarea prevedere: „La articolul 25 alineatul (1) litera c), cuvântul „subvențiile” se substituie cu cuvântul „alocațiile”, dat fiind faptul că subvențiile reprezintă compensații bugetare achitate entităților pentru pierderile suportate în procesul de producție sau prestare a serviciilor” în conformitate cu Clasificația bugetară aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 208/2015, iar finanțarea partidelor politice, prin conținutul său economic, nu poate fi calificată/atribuită la categoria respectivă.</p>	<p>Articolul 36 alineatul (3) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor: Nicio persoană nu poate îngrădi independența băncilor, nu poate influența organele de conducere în exercitarea funcțiilor, nu poate interveni în activitatea vreunei bănci, cu excepția executării unor obligații sau împlinirii specificilor prevăzute de legislație. Corespunzător, odată ce deschiderea obligatorie a conturilor este prevăzută de lege, ea este în consens cu articolul citat.</p> <p>Se acceptă</p>
<p>26. Legea nr. 294/2007 privind partidele politice</p>	<p>11. Legea se completează cu articolul 25¹, cu următorul cuprins: „Articolul 25¹. Cotizațiile (1) Mărimea și modul de achitare a cotizațiilor de membru se stabilesc în statutul partidului. Procedura detaliată privind modul de evidență a membrilor de partid, modul de</p>	<p>Avizul Guvernului La punctul 11: Recomandăm ca denumirea articolului 25¹ să fie expusă în următoarea formulare: „Articolul 25¹. Cotizațiile de membru”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	<p>încasare a cotizațiilor, ținerea și evidența acestora se aprobă de către organul de conducere al partidului, care va corespunde prevederilor prezentei legi și actelor normative adoptate de Comisia Electorală Centrală. Procedura se aduce la cunoștință Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(2) Cotizația de membru poate fi încasată în numerar sau prin operațiuni bancare. La încasarea cotizației de membru în numerar, se eliberează bonul de încasare, iar în termen de 5 zile lucrătoare se virează în contul bancar al partidului politic.</p> <p>(3) Informația despre membrul cotizant se transmite Comisiei Electorale Centrale în termenul și formatul stabilite în actele normative ale comisiei.</p> <p>(4) Comisia Electorală Centrală face publică informația despre cotizații în conformitate cu art. 29 alin. (4)".</p>	<p>Subsecvent, recomandăm ca din redacția propusă pentru articolul 25¹ alineatul (1) să fie exclus textul „modul de evidență a membrilor de partid,” deoarece nu ține de obiectul de reglementare a articolului în cauză. Mai mult decât atât, ținem să menționăm că, în conformitate cu redacția propusă pentru articolul 6 alineatul (1) din Legea nr. 294/2007, modul de evidență a membrilor de partid se va realiza prin deținerea de către partidele politice a unor registre ale membrilor.</p> <p>Referitor la redacția propusă pentru articolul 25¹ alineatul (3), recomandăm substituirea cuvântului „comisiei” cu cuvintele „Comisiei Electorale Centrale”. Menționăm că, în conformitate cu articolul 54 alineatul (1) litera i) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire (observație valabilă și pentru redacția articolului 31¹ alineatul (2) din Legea nr. 294/2007).</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial Norma va fi revizuită redacțional</p>
27.	<p>Legea nr. 294/2007 privind partidele politice Articolul 26. Donațiile</p> <p>(1) Donațiile făcute partidelor politice pot fi de următoarele tipuri:</p> <p>a) donații în bani, altele decât cotizațiile de membru;</p> <p>b) donații sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială (de piață), achitarea unor bunuri sau servicii utilizate de partid. Aceste donații</p>	<p>12. La articolul 26: alineatul (1), litera a), după textul „cotizațiile de membru” se completează cu textul „, proveniți din activitatea de salariat, de întreprinzător, științific sau din cea de creație, desfășurată de către cetățenii Republicii Moldova din burse, pensii, prestații sociale sau din alte venituri legale, cu excepția ajutorului social”;</p> <p>alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Avizul Guvernului La punctul 12: Cu referire la modificarea articolului 26 alineatul (1) litera a), textul „, după textul „cotizațiile de membru” se va exclude, ca fiind inutil. Completarea unui text sau alineat fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele semnifică, potrivit regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia.</p> <p>Cu referire la modificările propuse la alineatul (4) al articolului 26, după cuvintele „în cazul</p>

<p>sunt reflectate în contabilitatea partidului politic la valoarea lor de piață și se înscriu în limitele donațiilor prevăzute la alin.(4) și (5).</p> <p>(4) O persoană fizică poate face donații unui sau mai multor partide politice. Donațiile făcute de o persoană fizică unui sau mai multor partide politice într-un an bugetar nu pot depăși suma a 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv; în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu venituri obținute în afara țării, suma donațiilor nu poate depăși 3 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv; în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu statut de persoane cu funcție de demnitate publică, de funcționari publici, inclusiv cu statut special, sau de angajați în organizații publice în sensul Legii nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, suma donațiilor nu poate depăși 10% din venitul anual al acestora, totodată, nu poate depăși 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv. Dacă persoana fizică este membru de partid, în sumă limită menționată se include și suma cotizațiilor de membru de partid plătite de aceasta într-un an, cotizația și donația fiind reflectate separat în contabilitatea partidului politic și în rapoartele privind gestiunea financiară a acestuia.</p>	<p>„b) donații sub formă de proprietăți sau bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială (medie de piață). Aceste donații sunt reflectate în contabilitatea partidului politic și evaluate la valoarea lor medie de piață, ele nu trebuie să depășească limitele donațiilor prevăzute la alin. (4) și (5).”;</p> <p>la alineatul (4), textul „în cazul cetățenilor cu venituri obținute în afara țării, suma donațiilor nu poate depăși 3 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv” se substituie prin textul „totodată acest plafon nu poate depăși 30% din venitul anual al acestora înregistrat pentru anul calendaristic precedent, iar în cazul cetățenilor Republicii Moldova care beneficiază doar de burse sau alte prestații sociale, plafonul donației nu poate să depășească un salariu mediu lunar pe economie pe anul respectiv;”;</p> <p>alineatul (4¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4¹) O persoană fizică, în decursul unui an bugetar, poate face donații în numerar, unui sau mai multor partide politice, în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv. Donațiile care depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare.”.</p>	<p>cetățenilor” se va completa cu cuvintele „Republicii Moldova”.</p>
--	---	---

28.	<p>Legea nr. 294/2007 privind partidele politice Articolul 27. Finanțarea partidelor politice din bugetul de stat (1) Partidele politice au dreptul să primească anual finanțare de la bugetul de stat prin intermediul Comisiei Electorale Centrale. Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, inclusiv metodologia de calcul, este aprobat de către Comisia Electorală Centrală. Cuantumul alocațiilor pentru acest scop se aprobă în legea bugetară anuală, cota procentuală constituind 0,1% din veniturile bugetului de stat, cu excepția veniturilor cu destinație specială prevăzute de legislație, și se distribuie după cum urmează:</p>		<p>Avizul Guvernului Suplimentar, cu referire la redacția în vigoare a articolului 27 alineatul (1), recomandăm excluderea textului „cota procentuală constituind 0,1% din veniturile bugetului de stat, cu excepția veniturilor cu destinație specială prevăzute de legislație,” deoarece, conform prevederilor articolului 17 alineatul (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, stabilirea prin alte acte normative decât legea bugetară anuală a unor sume sau cote procentuale din buget destinate anumitor domenii, sectoare sau programe nu se admite.</p>	<p>Nu se acceptă Prevederea respectivă nu obligă statul să aloce cota respectivă. În consecință, articolul 17 alineatul (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 nu este încălcat. Cota stabilită reprezintă un punct de referință către resurse financiare poate colecta în general un partid politic.</p>
29.	<p>Legea nr. 294/2007 privind partidele politice Articolul 29. Rapoartele anuale privind gestiunea financiară a partidelor politice (1) Semestrial, până la data de 15 a ultimei luni a perioadei de raportare, și anual, până în data de 31 martie, partidele politice vor prezenta la Comisia Electorală Centrală rapoarte privind gestiunea financiară a acestora. Partidele politice beneficiare de alocații de la bugetul de stat vor prezenta rapoartele respective și la Curtea de Conturi. (2) Rapoartele menționate la alin.(1) sînt verificate și analizate</p>	<p>14. Articolul 29 va avea următorul cuprins: „Articolul 29. Rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice (1) Partidele politice prezintă Comisiei Electorale Centrale, iar cele beneficiare de subvenții de la bugetul de stat prezintă și Curții de Conturi, rapoarte în format electronic privind gestiunea financiară, după cum urmează: a) semestrial, până la 15 iulie și 15 ianuarie; b) anual, până la 31 martie; c) în termen de 10 zile de la aprobarea deciziei de către organul suprem</p>	<p>Avizul Guvernului La punctul 14: În ceea ce privește formularea propusă pentru articolul 29 alineatul (3), textul „rapoartele menționate la alin. (1) și (2)” se va revedea, deoarece în alineatul (2) nu se face referire la „raport”. Referitor la alineatul (7) al articolului 29, recomandăm ca textul „trezorerul partidului politic, de conducătorul partidului politic sau de persoana care asigură interimatul” să fie substituit cu cuvintele „trezorerul partidului politic și de conducătorul partidului politic/persoana care asigură interimatul”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

<p>de Comisia Electorală Centrală. În scopul acestei verificări, Comisia Electorală Centrală solicită partidelor politice, precum și unor instituții publice sau private, informațiile necesare în limita de competență. Partidele politice și instituțiile publice sau private vizate sînt obligate să prezinte informațiile solicitate în termen de două săptămîni. La cerere și în funcție de natura informației solicitate, acest termen poate fi extins de către Comisia Electorală Centrală, însă, în total, el nu va depăși o lună.</p> <p>(3) Informația conținută în rapoartele anuale ale partidelor politice privind veniturile acumulate și cheltuielile efectuate, inclusiv identitatea donatorilor și sumele donate, și informațiile concludente (concluziile) din rapoartele (opiniile) de audit independent sînt plasate pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea și acceptarea lor, precum și pe paginile web ale partidelor politice, în cazul existenței acestora.</p> <p>(4) Comisia Electorală Centrală elaborează și aprobă formulare pentru rapoartele anuale privind gestiunea financiară, care trebuie să conțină informații cu privire la:</p> <p>a) bunurile și veniturile partidului politic, inclusiv gruparea acestor venituri pe tipuri;</p>	<p>privind reorganizarea sau autodizolvarea partidului politic.</p> <p>(2) Partidele politice beneficiare de subvenții de la bugetul de stat prezintă până la data de 10 a fiecărei luni informația privind cheltuielile partidului din aceste subvenții pentru luna precedentă și informația privind efectivul salariaților și persoanelor angajate remunerate din subvenții.</p> <p>(3) Rapoartele menționate la alin.(1) și (2) sunt verificate și analizate de Comisia Electorală Centrală. În scopul verificării dacă datele raportate sunt corecte și veridice, Comisia Electorală Centrală poate solicita partidelor politice, instituțiilor publice, agenților economici/persoanelor juridice private, informațiile necesare pentru efectuarea supravegherii și controlului finanțării partidelor politice, după caz contractele, declarațiile privind donațiile în numerar și alte documente. Partidele politice, instituțiile publice, agenții economici/persoanele juridice private sunt obligate să prezinte informațiile solicitate în termen de două săptămîni. La cerere și în funcție de circumstanțe sau de natura informației solicitate, acest termen poate fi redus sau extins de către Comisia Electorală Centrală.</p> <p>(7) Raportul privind gestiunea financiară se semnează de către trezorerierul partidului politic, de conducătorul partidului politic sau de persoana care asigură interimatul, fapt</p>	
--	--	--

	<p>b) toate donațiile oferite partidului politic, inclusiv suma donată, identitatea donatorului (numele/prenumele deplin, denumirea și forma organizatorică), domiciliul/sediul și ocupația/locul de muncă sau genul de activitate;</p> <p>c) obligațiile și cheltuielile partidului politic, altele decât cele din campania electorală, grupate pe cheltuieli operaționale și cheltuieli de gestionare a bunurilor;</p> <p>d) informația contabilă, pentru perioada corespunzătoare, a persoanelor juridice fondate sau controlate în alt mod de partidul politic respectiv.</p> <p>(5) Comisia Electorală Centrală poate solicita de asemenea prezentarea altor informații privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.</p>	<p>confirmat de Agenția Servicii Publice. Ambii poartă răspundere pentru corectitudinea datelor și informațiilor prezentate sau pentru neprezentarea acestora.”</p>		
30.		<p>Articolul 31 se completează cu un nou alineat, (4), cu următorul cuprins: „(4) Raportul de audit se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea acestuia, precum și pe paginile web ale partidelor politice, în cazul existenței acestora.”</p>	<p>Avizul Guvernului Dispozițiile privind modificările propuse la articolele 30, 31, 31¹ și 31² necesită a fi numerotate în ordine consecutivă, or în proiect se utilizează numerotarea repetată cu punctele 12, 13 și 14.</p> <p>Cu referire la completarea articolului 31, în dispoziția propriu-zisă de modificare textul „cu un nou alineat, (4),” se va substitui cu textul „cu alineatul (4)”.</p>	Se acceptă
31.	Legea nr. 294/2007 privind partidele politice	La articolul 31 ¹ :	Avizul Guvernului	Se acceptă

<p>Articolul 31¹. Încălcarea prevederilor privind donațiile</p> <p>(1) În cazul în care un partid politic primește donații cu încălcarea prevederilor art.26, inclusiv în cazul primirii donațiilor care depășesc plafoanele stabilite, partidul politic respectiv este obligat, în termen de 3 zile de la depunerea donației, să verse în bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii.</p> <p>(2) În cazul nerespectării cerințelor alin.(1), Comisia Electorală Centrală emite o somație scrisă adresată partidului politic, prin care solicită încălcării și informarea despre măsurile întreprinse, în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea somației.</p> <p>(3) Neexecutarea somației Comisiei Electorale Centrale constituie contravenție și se sancționează în conformitate cu prevederile <u>Codului contravențional.</u></p> <p>(4) În cazul repetării, pe parcursul unui an calendaristic, a încălcării prevăzute la alin.(3) și al aplicării sancțiunilor contravenționale pentru aceste încălcări, Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind lipsirea partidului respectiv de dreptul la alocațiile de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 6 luni până la un an.</p>	<p>titlul se completează cu cuvintele „sau cotizațiile”;</p> <p>alineatele (1), (2) și (4) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) În cazul în care un partid politic primește cotizații sau donații cu încălcarea prevederilor art. 25¹ și 26, inclusiv în cazul primirii cotizațiilor sau donațiilor care depășesc plafoanele stabilite, el este obligat, în termen de 3 zile, să verse în bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii.</p> <p>(2) În cazul nerespectării cerințelor de la alin. (1), Comisia Electorală Centrală emite o somație scrisă adresată partidului politic, prin care solicită acestuia să verse în bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii, să înlăture încălcarea și să informeze comisia despre măsurile întreprinse, în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea somației.</p> <p>(4) În cazul repetării, pe parcursul unui an calendaristic, a încălcării prevăzute la alin. (3), Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind lipsirea partidului politic de dreptul la alocațiile de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 2 luni până la un an.”</p>	<p>Întrucât articolul 31¹ se propune a fi modificat substanțial, recomandăm expunerea acestuia în redacție nouă.</p>	<p>Direcția Generală Juridică</p> <p>Se acceptă</p>
<p>32.</p>			

			<p>Art.X din proiect prevede intervenții legislative la Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.</p> <p>- Luând în considerare prevederile Art. VIII din prezentul proiect, prin care din cuprinsul Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală, se exclud prevederile ce țin de autoritățile administrației publice locale de sector, întru aducerea întregului cadru normativ în concordanță, urmează a fi efectuate modificările corespunzătoare și la art.9 alin.(1) lit.h) și art. 36 alin.(2) lit.f) din Legea nr. 158/2008.</p> <p>- La fel, constatând că prin Art.XIII și Art.XVII din proiect se efectuează modificări în legislație ce țin de excluderea funcției de "Șef al Aparatului Comisiei Electorale Centrale", urmează ca din art.9 alin.(1) din Legea nr.158/2008 să se abroge lit.k).</p>	<p>Suplimentar, Art. X din proiectul de lege nr. 289/2022 (Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public), se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 9:</p> <p>la alineatul (1) litera h), sintagma „, sectorului” se exclude;</p> <p>litera k) se abrogă.</p> <p>La articolul 36 alineatul (2) litera f), sintagma „, sectorului” se exclude;</p>
33.	<p>Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public</p>	<p>Art. X. – Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.230–232, art.840), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Legea se completează cu articolul 19², cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 19². Dreptul de a se degreva (convoca)</p> <p>(3) Conducătorii instituțiilor publice au obligația de a permite funcționarilor publici să desfășoare activități în cadrul organelor electorale, inclusiv să participe la ședințele organelor electorale, dacă</p>	<p>Avizul Guvernului</p> <p>La articolul X (modificarea Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public):</p> <p>Se propune revizuirea mecanismului implicării funcționarilor publici în procesul electoral în perioada organizării și desfășurării alegerilor și referendumurilor prin prisma procedurilor legale reglementate de Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (ex. detașarea sau suspendarea raporturilor de serviciu), cu adaptarea la situația specifică vizată.</p> <p>În același context, se remarcă că propunerea ce vizează dispoziția articolului 19² alineatul (3) are caracter relativ abuziv, deoarece impune un anumit comportament pentru conducătorii</p>	<p>Se ia act</p> <p>În cazul funcționarilor publice se va aplica același mecanism ce vizează degrevarea, fiind specifică activității desfășurate în cadrul organelor electorale în perioada electorală. Utilizarea unui alt mecanism privind modificarea raporturilor de serviciu (detașarea sau suspendarea), va crea mai multe ambiguități și va îngreuna aplicarea uniformă a acestuia având în vedere perioada specifică în care urmează a fi aplicat.</p> <p>Având în vedere specificul activității în cadrul organelor electorale nu poate fi acceptată</p>

		<p>acestea se desfășoară în orele de program, în condițiile Codului muncii și ale Codului electoral. Temei pentru desfășurarea activităților în cadrul organelor electorale servesc hotărârile de constituire a componenței acestora, după caz, cele privind degrevarea sau convocarea salariaților.</p>	<p>autorităților publice. Or, conducătorii nominalizați, pe de o parte, dispun de autonomie decizională în materia asigurării funcționalității autorităților publice, iar pe de altă parte, aceștia au un mandat important în asigurarea continuității/eficienței activității entităților publice. În acest sens, se propune reformularea normei precitate prin prisma respectării autonomiei decizionale a conducătorilor nominalizați.</p> <p>Astfel, la articolul 19² alineatul (3) se propune substituirea cuvintelor „Conducătorii instituțiilor publice au obligația de a permite” cu textul „Conducătorii autorităților publice, în funcție de prioritățile existente în cadrul autorității publice, sunt în drept să permită”.</p> <p>Substituirea cuvintelor „conducătorii instituțiilor publice” cu cuvintele „conducătorii autorităților publice” își are sorgintea în faptul că funcționarii publici își desfășoară activitatea în cadrul autorităților publice, în calitate de structuri organizatorice instituite prin lege care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.</p>	<p>observația privind caracterul abuziv al normei de la alin. (3). Prin urmare, funcționarilor publici antrenați în activitatea organelor electorale urmează să li se garanteze participarea nestingherită în acestora. Or, activitatea în cadrul organelor electorale poate fi asimilată cu îndeplinirea obligațiilor de stat sau obștești în condițiile art. 188 din Codul muncii.</p>
34.	<p>Codul Contravențional nr. 218/2008 Articolul 52. Agitația electorală interzisă (1) Efectuarea agitației electorale în ziua alegerilor sau în ziua precedentă zilei alegerilor se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p>	<p>Art. XI – Codul contravențional nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 5. La articolul 52, în sancțiunea alineatului (1): cifrele „100” și „200” se substituie prin cifrele „200”, respectiv „350”.</p>	<p>Direcția Generală Juridică</p> <p>Art.XI din proiect modifică Codul contravențional nr.218/2008. La pct. 5 se va atrage atenția că, sancțiunea alin.(1) a art.52 nu conține cifra ”200” ce se propune de a fi substituită cu cifra ”350”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Propunerea se exclude din proiectul de lege</p>

<p>(2) Efectuarea agitației electorale de către organizațiile necomerciale, sindicate, patronate, reprezentanții cultelor religioase sau ai părților lor componente, desfășurată inclusiv în lăcașele de cult, în cadrul campaniei electorale se sancționează cu amendă de la 50 la 70 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>Articolul 48¹. Încălcarea legislației privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, ale fondurilor electorale și ale grupurilor inițiative</p> <p>(1) Neprezentarea de către grupurile de inițiativă a rapoartelor privind finanțarea lor și, respectiv, de către concurenții electorali a rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale în termenul sau în formatul stabilit se sancționează cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(2) Încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidelor politice și a mijloacelor din fondul electoral, inclusiv neprezentarea datelor de identificare a donatorilor,</p>	<p>Articolul 48¹ va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 48¹. Încălcarea legislației privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, ale fondurilor electorale și ale grupurilor de inițiativă</p> <p>(1) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară se sancționează cu avertisment sau amendă de la 120 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.</p>	<p>OPINIA PROMO-LEX :</p> <p>Cu referire la redacția art. 48¹, constatăm că nu au fost prevăzute careva sancțiuni pentru cazurile de neprezentare a rapoartelor în formatul prevăzut de cadrul legal. În prezent, este prevăzută prezentarea în 2 formate - prin modulul SSI "Control financiar" și pe suport de hârtie. Prin urmare, recomandăm revizuirea prevederilor respective.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Aspectele evidențiate se regăsesc în propunerile de ajustare a prevederilor alin. (2) și (6) de la art. 48¹.</p>
---	---	---	--

	<p>se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale.</p> <p>(3) Neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea lor financiară în termenul sau în formatul stabilit de către Comisia Electorală Centrală, inclusiv prezentarea unor date incomplete în raport, se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(4) Utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice sau a mijloacelor din fondul electoral, dacă aceasta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de până la un an.</p> <p>(5) Utilizarea ilicită de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimțirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative, în perioadele electorale, dacă aceasta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura</p>	<p>(2) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor sau cotizațiilor în raportul privind gestiunea financiară a partidului politic se sancționează cu avertisment sau amendă de la 90 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.</p> <p>(3) Încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidelor politice și a mijloacelor din fondul electoral, se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale.</p> <p>(4) Utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice, dacă aceasta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau persoanei cu funcție de răspundere și cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de până la un an.</p> <p>(5) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către grupurile de inițiativă a rapoartelor privind finanțarea lor și, respectiv, de către concurenții electorali a rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale</p>	
--	--	--	--

	<p>anumite activități pe un termen de până la un an. [Art.48¹ modificat prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]</p>	<p>se sancționează cu avertisment sau amendă de la 90 la 300 de unități convenționale (6) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor din raportul privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale se sancționează cu avertisment sau amendă de la 60 la 240 de unități convenționale. (7) Utilizarea ilicită de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimțirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative, în perioadele electorale, dacă aceasta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de până la un an.”</p> <p>2. Codul se completează cu articolul 48³, cu următorul cuprins: „Articolul 48³. Finanțarea ilegală a partidelor politice, a activității grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum (1) Finanțarea ilegală a partidelor politice, grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau</p>	<p>OPINIA PROMO-LEX : Cu referire la redacția art. 48³, alin. (1) și (2), recomandăm substituirea sintagmei ”Codul electoral” cu ”cadrul legal”.</p>	<p>Se acceptă <u>Alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</u> (1) Finanțarea ilegală a partidelor politice, grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau</p>
--	--	--	--	--

	<p>Articolul 49. Împiedicarea activității organului electoral</p> <p>(1) Nefurnizarea de către persoane cu funcție de răspundere a datelor și materialelor solicitate de organul electoral, precum și neîndeplinirea hotărârii acestuia luate în limitele competenței se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.</p> <p>(2) Distrugerea, deteriorarea intenționată prin orice mod a listei electorale sau a afișei electorale, sau a listelor de subscripție pentru susținerea inițierii referendumului</p>	<p>participanților la referendum de către persoane fizice prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) sau prin încălcarea regulilor stabilite de Codul electoral</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(2) Finanțarea ilegală a partidelor politice, grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum de către persoane juridice prin încălcarea regulilor stabilite de Codul electoral se sancționează cu amendă de la 240 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>3. Articolul 49: la alineatul (1), dispoziția va avea următorul cuprins: „Refuzul sau nefurnizarea datelor și materialelor solicitate de organul electoral, precum și neexecutarea hotărârii acestuia”; la alineatul (2), dispoziția va avea următorul cuprins: „(2) Distrugerea, deteriorarea intenționată a listelor de subscripție pentru susținerea candidatului sau inițierii referendumului, precum și distrugerea, deteriorarea intenționată</p>	<p>OPINIA PROMO-LEX : Privind alin. (4) al art. 49 Din denumirea articolului “Împiedicarea activității organului electoral”, se observă că legiuitorul sancționează comportamente ce aduc prejudicii activității organului electoral. Astfel, considerăm cp prin includerea la art. 4 a faptei de fotografiere și expunere a</p>	<p>participanților la referendum de către persoane fizice prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) sau prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(2) Finanțarea ilegală a partidelor politice, grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum de către persoane juridice prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent se sancționează cu amendă de la 240 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>Se acceptă parțial Denumirea articolului 49 va avea următorul cuprins: „Articolul 49. Împiedicarea activității organului electoral și periclitarea procesului de votare”</p>
--	---	---	--	--

	<p>se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale.</p> <p>(3) Refuzul de a executa dispozițiile președintelui biroului electoral al secției de votare privind asigurarea ordinii în localul de votare și pe teritoriul aferent</p> <p>se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.</p> <p>(4) Scoaterea din localul secției de votare a buletinului de vot înmănat pentru votare</p> <p>se sancționează cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale.</p>	<p>a listei electorale și/sau a buletinelor de vot”;</p> <p>alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Fotografierea și expunerea publică a buletinului de vot completat sau scoaterea neautorizată a buletinului înmănat pentru votare din localul secției de votare se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 50 de unități convenționale.”</p>	<p>buletinului de vot completat, nu se aduce atingere activității organelor electorale, ci este încălcat secretul votului. În acest sens, recomandăm revizuirea modului de includere a faptei ilicite în normele Codului contravențional.</p>	
35.	<p>Codul contravențional nr. 218/2008</p> <p>Articolul 48¹. Încălcarea legislației privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, ale fondurilor electorale și ale grupurilor inițiative</p> <p>(1) Neprezentarea de către grupurile de inițiativă a rapoartelor privind finanțarea lor și, respectiv, de către concurenții electorali a rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale în termenul sau în formatul stabilit se sancționează cu amendă de la 90 la 150 de unități convenționale.</p> <p>(2) Încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidelor politice și a mijloacelor din fondul electoral, inclusiv</p>	<p>Art. XI. – Codul contravențional nr. 218/2008 (replicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 48¹ va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 48¹. Încălcarea legislației privind gestionarea mijloacelor financiare ale partidelor politice, ale fondurilor electorale și ale grupurilor de inițiativă</p> <p>(1) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară se sancționează cu avertisment sau amendă de la 120 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu</p>	<p>Avizul Guvernului</p> <p>La articolul XI (modificarea Codului contravențional):</p> <p>La punctul 1:</p> <p>Observăm că modificările propuse la articolul 48¹ din Codul contravențional constau mai mult în separarea răspunderii contravenționale pentru una și aceeași faptă, însă pentru subiecți diferiți, cum sunt partidele politice și grupurile de inițiativă, atât timp cât acestea încalcă regulile privind gestionarea mijloacelor financiare.</p> <p>O problemă aparte o constituie dublarea normelor contravenționale cu cele penale. Astfel, în speță prevederile alineatelor (2) și (6) ale articolului 48¹ dublează reglementările alineatului (1) articolul 181² din Codul penal, care stabilesc răspunderea pentru falsificarea rapoartelor privind gestiunea financiară a grupurilor de inițiativă și a partidelor politice și/sau a rapoartelor privind finanțarea</p>	<p>Se acceptă parțial.</p>

<p>neprezentarea datelor de identificare a donatorilor, se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale.</p> <p>(3) Neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea lor financiară în termenul sau în formatul stabilit de către Comisia Electorală Centrală, inclusiv prezentarea unor date incomplete în raport, se sancționează cu amendă de la 240 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(4) Utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice sau a mijloacelor din fondul electoral, dacă aceasta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de până la un an.</p> <p>(5) Utilizarea ilicită de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimțirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative, în perioadele electorale, dacă aceasta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține</p>	<p>funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.</p> <p>(2) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor sau cotizațiilor în raportul privind gestiunea financiară a partidului politic se sancționează cu avertisment sau amendă de la 90 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și/sau persoanei juridice.</p> <p>(3) Încălcarea modului de evidență și utilizare a patrimoniului partidelor politice și a mijloacelor din fondul electoral, se sancționează cu amendă de la 90 la 240 de unități convenționale.</p> <p>(4) Utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice, dacă aceasta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau persoanei cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de până la un an.</p> <p>(5) Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către grupurile de inițiativă a rapoartelor privind finanțarea lor și, respectiv, de către concurenții electorali a rapoartelor</p>	<p>campaniilor electorale în intenția de a substitui sau a ascunde identitatea donatorilor, volumul mijloacelor acumulate ori destinația sau volumul mijloacelor utilizate, precum și utilizarea unor fonduri nedecarate, neconforme sau venite din străinătate. În situația existenței unor dublări legislative (în acest caz Codul contravențional prevede o sancțiune mult mai mică decât cea stabilită de norma corespondentă din Codul penal), se va aplica legea mai blândă (a se vedea articolul 10¹ din Codul penal), or tolerarea comportamentelor ilegale ce țin de de finanțarea partidelor politice este inacceptabilă și, cu atât mai mult, incoerentă. Aceste aspecte prezintă riscuri de a genera probleme de calificare neuniformă a legii în materie de aplicare a răspunderii corespunzătoare. Astfel, cu referire la modificarea articolului 48¹, se consideră oportun ca autorii proiectului să modifice doar alineatele (1) și (3) ale articolului în discuție, în partea ce ține de includerea cuvintelor „prezentarea tardivă” a rapoartelor privind gestiunea financiară, celelalte modificări propuse fiind excluse.</p>
--	--	---

36.	<p>anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de până la un an.</p>	<p>privind finanțarea campaniei electorale</p> <p>se sancționează cu avertisment sau amendă de la 90 la 300 de unități convenționale</p> <p>(6) Denaturarea și/sau ascunderea premeditată, prezentarea în volum incomplet sau prezentarea neveridică a informației, neprezentarea sau prezentarea incompletă a datelor de identificare ale donatorilor din raportul privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale</p> <p>se sancționează cu avertisment sau amendă de la 60 la 240 de unități convenționale.</p> <p>(7) Utilizarea ilicită de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimțirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative, în perioadele electorale, dacă aceasta nu constituie infracțiune,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 90 la 300 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pe un termen de până la un an.”</p>		
Codul contravențional nr. 218/2008	2. Codul se completează cu articolul 48 ³ , cu următorul cuprins: „Articolul 48 ³ . Finanțarea ilegală a partidelor politice, a activității grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum	<p>Avizul Guvernului</p> <p>La punctul 2, cu referire la redacția articolului 48³ – „Finanțarea ilegală a partidelor politice, a activității grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum”, autorii proiectului urmează să renunțe la modificarea propusă, or, prin Legea nr. 73/2022 privind modificarea unor acte</p>		<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Se propune existența unei sancțiuni contravenționale pentru abateri minore. Suplimentar, pentru săvârșirea în proporții mari a abaterilor să fie instituită o sancțiune penală.</p>

<p>(1) Finanțarea ilegală a partidelor politice, grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum de către persoane fizice prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) sau prin încălcarea regulilor stabilite de Codul electoral</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(2) Finanțarea ilegală a partidelor politice, grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum de către persoane juridice prin încălcarea regulilor stabilite de Codul electoral se sancționează cu amendă de la 240 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.</p> <p>(3) Mijloacele bănești utilizate de către partidele politice, grupurile de inițiativă, concurenții electorali sau participanții la referendum în modul prevăzut la alin. (1) și (2) se confiscă și se fac venit la bugetul de stat.”</p>	<p>normative, Codul penal a fost completat cu articolul 181³, care are același obiect de reglementare.</p> <p>Articolul 181³. Finanțarea ilegală a partidelor politice, a concurenților electorali, a grupurilor de inițiativă sau a campaniilor electorale</p> <p>(1) Finanțarea partidelor politice, a concurenților electorali, a grupurilor de inițiativă sau a campaniilor electorale din surse interzise de lege</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1150 de unități convenționale sau cu închisoare de la un an la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceeași acțiune săvârșită în proporții mari se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>[Art.181³ introdus prin Legea nr.73 din 31.03.2022, în vigoare 20.04.2022]</p> <p>De asemenea, norma propusă la articolul 48³ alineatul (3) din Codul contravențional reprezintă o normă de procedură, care se regăsește inter alia la articolul 54 alineatul (7) din proiectul noului Cod electoral, dar și conform articolului 439⁷ alineatul (2) litera a) din Codul contravențional. În același timp, subliniem că măsura de siguranță confiscarea specială se aplică în mod exclusiv de către instanța de judecată în conformitate cu</p>	<p>În context, norma art.181³ va avea următorul conținut:</p> <p>Articolul 181³. Finanțarea ilegală a partidelor politice, a concurenților electorali, a grupurilor de inițiativă sau a campaniilor electorale săvârșită în proporții mari</p> <p>(1) Finanțarea partidelor politice, a concurenților electorali, a grupurilor de inițiativă sau a campaniilor electorale din surse interzise de lege săvârșită în proporții mari</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---

		<p>articolul 395 alineatul (1) litera d) din Codul contravențional, articolul 106 din Codul penal și articolul 397 litera b) din Codul de procedură penală nr. 122/2003. Astfel, trecerea în contul bugetului de stat a mijloacelor financiare rezultate din finanțarea ilegală a partidelor politice, realizată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, nu corespunde prevederilor legislației penale și contravenționale.</p> <p>În altă ordine de idei, cu referire la redacția propusă pentru articolul 48³ alineatul (1), care prevede sancționarea cu amendă pentru finanțarea ilegală a partidelor politice, grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum de către persoane fizice prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) sau prin încălcarea regulilor stabilite de Codul electoral, menționăm că atât proiectul în cauză, cât și proiectul noului Cod electoral nu stabilesc expres cine trebuie să verifice respectarea acestor reguli. Potrivit punctelor 86 și 87 din Avizul Comisiei de la Veneția nr. 1093/2022 privind proiectul Codului electoral al Republicii Moldova, „intenția legiuitorului pare să fie aceea de a asigura că donațiile sunt făcute din fondurile proprii ale cetățenilor, și nu din bani primiți de la o terță persoană pentru a face o donație, în încercarea de a eluda limitele donației. Cu toate acestea, punerea în aplicare a acestei dispoziții ar putea produce cu adevărat un efect de îngrijorare asupra cetățenilor care doresc cu adevărat să doneze dacă, implicit, duce la verificări financiare complete de către autorități”.</p>	<p>Nu se acceptă Tocmai din acest raționament, această faptă se propune a fi exclusă din Codul Penal, dar inclusă în Codul Contravențional pentru abaterile minore.</p>
--	--	--	---

			<p>Cu referire la articolul 48³ alineatul (2) care prevede sancționarea persoanelor juridice pentru finanțarea ilegală a partidelor politice, grupurilor de inițiativă, concurenților electorali sau participanților la referendum prin încălcarea regulilor stabilite de Codul electoral</p>	
37.	<p>Codul contravențional nr. 218/2008 Articolul 49. Împiedicarea activității organului electoral (1) Nefurnizarea de către persoane cu funcție de răspundere a datelor și materialelor solicitate de organul electoral, precum și neîndeplinirea hotărârii acestuia luate în limitele competenței se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale. (2) Distrugerea, deteriorarea intenționată prin orice mod a listei electorale sau a afișei electorale, sau a listelor de subscripție pentru susținerea inițierii referendumului se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale. (3) Refuzul de a executa dispozițiile președintelui biroului electoral al secției de votare privind asigurarea ordinii în localul de votare și pe teritoriul aferent se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale. (4) Scoaterea din localul secției de votare a buletinului de vot înmănat pentru votare</p>	<p>3. Articolul 49: la alineatul (1), dispoziția va avea următorul cuprins: „Refuzul sau nefurnizarea datelor și materialelor solicitate de organul electoral, precum și neexecutarea hotărârii acestuia”; la alineatul (2), dispoziția va avea următorul cuprins: „(2) Distrugerea, deteriorarea intenționată a listelor de subscripție pentru susținerea candidatului sau inițierii referendumului, precum și distrugerea, deteriorarea intenționată a listei electorale și/sau a buletinelor de vot”; alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Fotografiera și expunerea publică a buletinului de vot completat sau scoaterea neautorizată a buletinului înmănat pentru votare din localul secției de votare se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 50 de unități convenționale.”</p>	<p>Avizul Guvernului La punctul 3, modificările propuse la articolul 49 din Codul contravențional nr. 218/2008 sunt substanțiale, fapt pentru care recomandăm expunerea integrală a articolului 49 în redacție nouă.</p>	Se acceptă
38.		4. La articolul 50:	Avizul Guvernului	Se acceptă

		denumirea articolului se completează cu textul „sau deteriorarea afișajului electoral”;	La punctul 4 , cu referire la modificarea articolului 50 alineatul (1), dispoziția va prevedea: „la alineatul (1), după cuvintele „cel stabilit” se completează cu textul „, precum și deteriorarea acestuia”.	
39.	Codul contravențional nr. 218/2008 Articolul 52. Agitația electorală interzisă (1) Efectuarea agitației electorale în ziua alegerilor sau în ziua precedentă zilei alegerilor se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.	5. La articolul 52, în sancțiunea alineatului (1): cifrele „100” și „200” se substituie prin cifrele „200”, respectiv „350”.	Avizul Guvernului La punctul 5 , dispoziția propusă se va revedea, deoarece articolul 52 alineatul (1) nu conține cifrele „200”.	Se acceptă Modificarea se va exclude din proiect
40.	Codul contravențional nr. 218/2008 Articolul 53. Încălcarea legislației electorale de către membrii organului electoral (1) Neaducerea la cunoștință publică de către membrii comisiilor electorale a propunerilor de desemnare a candidaților sau a problemelor supuse referendumului se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.	6. La articolul 53 alineatul (1), va avea următorul cuprins: „(1) Neaducerea la cunoștință publică de către membrii organelor electorale a listelor de candidați în alegeri sau a problemelor supuse referendumului”;	Avizul Guvernului La punctul 6 , redacția propusă pentru articolul 53 alineatul (1) se va reda integral, care va conține și sancțiunea prevăzută. Observație valabilă și pentru alte puncte similare din articolul XI.	Se acceptă
41.	Codul contravențional nr. 218/2008 Articolul 423⁷. Comisia Electorală Centrală (1) Contravențiile prevăzute la art.48 ¹ alin.(1)-(4), art.48 ² , 51 și 53 se	„ Articolul 423⁷. Comisia Electorală Centrală (1) Contravențiile prevăzute la art. 48 ¹ alin. (1)-(4), art. 48 ² , 48 ³ , 51 și 53 se constată de către Comisia Electorală	Avizul Guvernului La punctul 9 , scopul urmărit de autorii proiectului prin modificarea articolului 423 ⁷ este de a stabili Comisiei Electorale Centrale și competența de a examina și aplica sancțiuni pentru contravențiile atribuite (a se vedea alin.	Se acceptă

	<p>53 se constată de către Comisia Electorală Centrală din oficiu sau la sesizarea organelor abilitate.</p> <p>(2) Are dreptul să constate contravenții și să încheie procese-verbale prezedintele Comisiei Electorale Centrale sau viceprezedintele Comisiei, în cazul în care îl substituie pe prezedintele Comisiei.</p> <p>(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se trimit pentru examinare în fond instanței de judecată competente.</p>	<p>Centrală din oficiu sau la sesizarea organelor abilitate.</p> <p>(2) Au dreptul să constate contravenții și să încheie procese-verbale șeful și șeful adjunct al subdiviziunii specializate din cadrul Comisiei Electorale Centrale, precum și membrii și funcționarii publici din cadrul Comisiei Electorale Centrale, împuterniciți de către prezedintele Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni prezedintele sau secretarul Comisiei Electorale Centrale.”</p>	<p>(3) din art. 423⁷), însă alineatul (1) al articolului 423⁷ din cod, menționează doar despre competența de constatare a contravențiilor, nu și de examinare a acestora. În acest context, articolul necesită a fi revizuit în sensul stabilirii exacte a competențelor de constatare și examinare a contravențiilor la care se face referință la alin. (1).</p> <p>La reformularea articolului 423⁷ urmează a se ține cont de prevederile articolelor asemănătoare (articolele 413, 414, 419 etc.).</p> <p>De asemenea, din alineatul (1) articolul 423⁷ din Codul contravențional urmează a fi excluse cuvintele „din oficiu sau la sesizarea organelor abilitate”, întrucât potrivit articolului 374 alineatul (2)¹ din același cod „Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constator privind săvârșirea contravenției.”</p> <p>Având în vedere remarcile la componentele de contravenție de la articolul 48³ din Codul contravențional în redacția propusă de proiect, din articolul 423⁷ alineatul (1) urmează a se exclude referința la articolul 48³.</p>	
42.		<p>Art. XIII. – Anexa la Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.164-165, art.480), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>Capitolul I secțiunea a II-a Autoritățile publice autonome (aparatură centrală și subdiviziunile teritoriale): la punctul 2:</p>	<p>Avizul Guvernului La articolul XIII (modificarea anexei la Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice): În ceea ce privează instituirea funcției de „Președinte al consiliului electoral de circumscripție de nivel al doilea” (Capitolul I, secțiunea a II-a, punctul 2, poziția B13) se remarcă faptul că propunerea vizată se acceptă și poate avea valoare juridică în situația în care se va accepta crearea consiliilor electorale de circumscripție de nivelul II cu caracter permanent, care vor activa în perioada extraelectorală, în persoana prezedintelui</p>	Se ia act.

43.	<p>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</p> <p>Articolul 32. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</p> <p>(1) Proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.</p> <p>(2) Proiectele actelor normative care țin de domeniile de competență ale Procuraturii Generale, Băncii Naționale a Moldovei, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu</p>	<p>poziția B07, compartimentul „Titlul funcției publice”, cuvintele „Șef al Aparatului Comisiei Electorale Centrale” se exclud;</p> <p>poziția B13, compartimentul „Titlul funcției publice”, se completează cu textul „Președinte al consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea”;</p> <p>la punctul 3, pozițiile C13 și C14, compartimentul „Descriere generică”, după textul „în domeniul audiovizualului,” se introduce textul „în domeniul supravegherii și controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale”;</p>	<p>nominalizat. La momentul actual, consiliile vizate nu au caracter permanent, activând doar în perioada electorală.</p> <p>În legătură cu completarea punctului 3, pozițiile C13 și C14, compartimentul „Descrierea generică”, cu textul „în domeniul supravegherii și controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale” se indică că propunerea vizată este binevenită în contextul în care în cadrul Aparatului Comisiei Electorale Centrale este instituită o subdiviziune separată cu funcții de control în domeniul nominalizat.</p>	
	<p>Art. XV. – Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 7 – 17, art. 34) se modifică după cum urmează:</p> <p>La articolul 32 alineatul (2), după textul „Procuraturii Generale,” se introduce textul „Comisiei Electorale Centrale,” iar cuvintele „acestora spre avizare” se substituie prin cuvintele „obligatoriu spre avizare acestora”.</p>	<p>Art. XV. – Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 7 – 17, art. 34) se modifică după cum urmează:</p> <p>La articolul 32 alineatul (2), după textul „Procuraturii Generale,” se introduce textul „Comisiei Electorale Centrale,” iar cuvintele „acestora spre avizare” se substituie prin cuvintele „obligatoriu spre avizare acestora”.</p>	<p>Avizul Guvernului</p> <p>La articolul XV (modificarea Legii nr. 100/2017):</p> <p>Autorul proiectului de lege propune completarea listei autorităților publice indicate în articolul 32 alineatul (2) din Legea nr. 100/2017 cu încă o autoritate publică – „Comisia Electorală Centrală”. Prin termenul „autoritate publică autonomă”, utilizată în Legea nr. 100/2017 se înțelege acele autorități publice care sunt constituite de Parlament, se finanțează de la bugetul de stat și nu se subordonează Guvernului. Acest termen, care are aceeași semnificație, este utilizat în anexa nr. 3 la Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar; în secțiunea a II-a capitolul I din anexa la Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, precum și în alte acte normative.</p> <p>Subliniem faptul că, în virtutea redacției actuale a alineatului (2), autorii proiectelor de</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Mențiunea expresă a fost salutată de Comisia de la Veneția.</p>

	<p>Caracter Personal, precum și ale altor autorități publice autonome, se transmit acestora spre avizare. Proiectele actelor normative care reglementează activitatea economică se transmit spre avizare Consiliului Concurenței.</p> <p>(3) Concomitent sau înainte de transmiterea spre avizare, proiectul actului normativ este supus consultării publice în modul stabilit de <u>Legea nr.239/2008</u> privind transparența în procesul decizional.</p> <p>(4) Proiectele actelor normative înaintate de Președintele Republicii Moldova, de deputații în Parlament și de Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia se remit spre avizare Guvernului. Proiectele actelor normative elaborate de către deputații în Parlament se transmit spre avizare Guvernului în modul prevăzut de Regulamentul Parlamentului.</p> <p>(5) Proiectele actelor normative elaborate de autoritățile administrației publice centrale de specialitate, autoritățile publice autonome sau autoritățile administrației publice locale sînt avizate și consultate public în condițiile alin.(1)-(3), cu excepțiile stabilite de <u>Legea nr.239/2008</u> privind transparența în procesul decizional.</p> <p>(6) În urma avizării și consultării publice, autorul proiectului</p>	<p>acte normative care vizează domeniul electoral sunt deja obligați prin lege să transmită aceste proiecte spre avizare Comisiei Electorale Centrale, deoarece această instituție se încadrează în expresia „și altor autorități publice autonome”, folosită în textul legii. De asemenea, dacă va fi acceptată o astfel de intervenție în textul Legii nr. 100/2017, atunci se va crea un precedent periculos, or, există riscul ca și alte autorități publice autonome să insiste pe indicarea expresă a denumirii lor în textul legii.</p> <p>Cu referire la substituirea cuvintelor „acestora spre avizare” cu cuvintele „obligatoriu spre avizare acestora” din articolul 32 alineatul (2) al Legii nr. 100/2017, menționăm că includerea cuvântului „obligatoriu” este inutil, ținând cont de faptul că potrivit articolului 2 al legii precizate, actul normativ este act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal. Prin urmare, nu este necesar să evidențiem că o anumită normă este obligatorie, deoarece per a contrario se poate presupune că celelalte reguli, dispoziții și norme nu sunt obligatorii.</p> <p>Atragem atenția asupra faptului că completările propuse la articolul 32 alineatul (2) din Legea nr. 100/2017 nu aduc nici un plus valoare normei respective și nu schimbă situația de fapt și de drept. Drept urmare, se recomandă excluderea din proiectul de lege a articolului XV.</p>
--	---	---

	<p>întocmește sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice, precum și sinteza recomandărilor reprezentanților societății civile, conform unuia dintre modelele indicate în anexele nr.2 și nr.3. Sinteza obiecțiilor și propunerilor și sinteza recomandărilor pot fi incluse într-un singur document (denumit în continuare – sinteză). (7) Dacă, în urma avizării și consultării publice, proiectul actului normativ a fost completat cu aspecte și concepte noi sau dacă mai mult de 30% din textul proiectului actului normativ a fost modificat, acesta trebuie remis repetat spre avizare și consultare publică.</p>	<p>Art. XVI. – Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: Articolul 84: la alineatul (3), litera b) se exclude; la alineatul (6), litera e) se exclude; la alineatul (7), litera g) se exclude; articolul se completează cu alineatele (10⁵) – (10⁸), cu următorul cuprins: „(10⁵) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza sau publica informații despre reflectarea alegerilor sau referendumurilor, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorul de servicii media care reflectă evenimentele din perioada sau</p>	<p>Direcția Generală Juridică Art.XVI ce modifică Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 va fi structurat potrivit în contextul alin. (4) al art.51 din Legea nr. 100/2017 prevede că ”în legea de modificare și/sau abrogare a mai multor acte normative, fiecărui act normativ i se consacră un articol însemnat cu un număr ordinar exprimat prin cifre romane și urmat de punct. Diviziunile acestor articole se însemnează cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct.” Atât în textul articolului dat cât și în întregul cuprins al proiectului se va ține cont de folosirea verbelor ”exclude” și ”abrogă”. Potrivit pct.54 al Metodologiei de tehnică legislativă..., aprobată prin Hotărârea Biroului permanent nr.3/2022 pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a</p>	<p>Se acceptă „Art. XVI. – Articolul 84 din Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: la alineatul (3), litera b) se abrogă; la alineatul (6), litera e) se abrogă; la alineatul (7), litera g) se abrogă;</p>
44.	<p>Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 Articolul 84. Sancțiuni (3) Se sancționează cu avertizare publică furnizorii de servicii media care au comis prima încălcare a prevederilor stipulate la: b) art.70 alin.(2), (6) și (11) din Codul electoral. (6) Se sancționează cu amendă de la 10000 de lei la 15000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări: e) nerespectarea prevederilor art.69 alin.(5) și (6) și ale art.70 alin.(3)–(5) din Codul electoral;</p>	<p>Art. XVI. – Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: Articolul 84: la alineatul (3), litera b) se exclude; la alineatul (6), litera e) se exclude; la alineatul (7), litera g) se exclude; articolul se completează cu alineatele (10⁵) – (10⁸), cu următorul cuprins: „(10⁵) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza sau publica informații despre reflectarea alegerilor sau referendumurilor, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorul de servicii media care reflectă evenimentele din perioada sau</p>	<p>Direcția Generală Juridică Art.XVI ce modifică Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 va fi structurat potrivit în contextul alin. (4) al art.51 din Legea nr. 100/2017 prevede că ”în legea de modificare și/sau abrogare a mai multor acte normative, fiecărui act normativ i se consacră un articol însemnat cu un număr ordinar exprimat prin cifre romane și urmat de punct. Diviziunile acestor articole se însemnează cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct.” Atât în textul articolului dat cât și în întregul cuprins al proiectului se va ține cont de folosirea verbelor ”exclude” și ”abrogă”. Potrivit pct.54 al Metodologiei de tehnică legislativă..., aprobată prin Hotărârea Biroului permanent nr.3/2022 pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a</p>	<p>Se acceptă „Art. XVI. – Articolul 84 din Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: la alineatul (3), litera b) se abrogă; la alineatul (6), litera e) se abrogă; la alineatul (7), litera g) se abrogă;</p>

45.	<p>(7) Se sancționează cu amendă de la 15000 de lei la 20000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări:</p> <p>g) <u>nerespectarea prevederilor art.70 alin.(9) și (10) din Codul electoral.</u></p>	<p>campania electorală fără a obține acest drept sau care adoptă tratamente privilegiate față de unele grupuri de inițiativă, partide politice, participanți la referendum sau unii concurenți electorali, în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin candidații acestora, a relațiilor de rudenie sau afiliere de natură privată.</p> <p>(10⁶) Se sancționează cu amendă de la 70000 de lei la 100000 de lei furnizorii de servicii media care încalcă principiile generale și particularitățile de reflectare a alegerilor sau referendumurilor stabilite în Codul electoral.</p> <p>(10⁷) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza sau publica publicitate comercială sau electorală contra plată pe o perioadă de până la 7 zile furnizorul de servicii media care a admis repetat încălcările prevăzute la art.84 alin.(10⁵) și (10⁶).</p> <p>(10⁸) Se sancționează cu retragerea dreptului de a reflecta evenimentele din perioada sau campania electorală furnizorul de servicii media care se sustrage de la executarea sancțiunii prevăzute la art. 84 alin. (10⁷) sau care a admis încălcarea repetată a prevederilor Codului electoral pentru care a fost sancționat în conformitate cu prevederile art. 84 alin.(10⁶).</p>	<p>unor prevederi, în cazul eliminării elementelor structurale ale actului normativ se utilizează verbul, ”se abrogă”, iar în cazul eliminării unor cuvinte, sintagme, enunțuri se utilizează verbul ,se exclud”.</p>	
	<p>Codului serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018 Articolul 81. Finanțarea Consiliului Audiovizualului (1) Bugetul Consiliului Audiovizualului se constituie din</p>		<p>Avizul Guvernului La articolul XVI (modificarea Codului serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018 (în continuare – Codul serviciilor media audiovizuale):</p>	<p>Se acceptă, cu excepția completării cu (3¹), deoarece această propunere este inutilă, or CA și așa este obligat să elaboreze și administreze bugetul</p>

	<p>subvenții de la bugetul de stat și din venituri proprii.</p> <p>(2) Subvențiile de la bugetul de stat se stabilesc anual, prin legea bugetului de stat, și reprezintă volumul subvențiilor de la bugetul de stat aprobat pentru anul precedent, indexat cu indicele prețurilor de consum din ultimul an bugetar executat deplin.</p> <p>(3) Veniturile proprii ale Consiliului Audiovizualului provin din donații, sponsorizări și alte surse legale. Nu pot constitui sursă de completare a bugetului Consiliului Audiovizualului veniturile provenite de la persoane fizice sau juridice care au interes în domeniul audiovizualului.</p> <p>(4) Consiliul Audiovizualului aprobă raportul anual cu privire la activitatea financiară a acestuia, care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a consiliului.</p> <p>(5) Activitatea financiară a Consiliului Audiovizualului este verificată de către Curtea de Conturi în conformitate cu legislația în vigoare.</p>		<p>În vederea necesității aducerii prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale în corespundere cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 se propune completarea articolului XVI din proiectul de lege cu un punct distinct cu următorul cuprins:</p> <p>„La articolul 81:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Finanțarea Consiliului Audiovizualului se efectuează din bugetul de stat, inclusiv din venituri colectate, în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală.”;</p> <p>alineatul (2) se abrogă;</p> <p>la alineatul (3), cuvintele „Veniturile proprii” se substituie cu cuvintele „Veniturile colectate”;</p> <p>se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Bugetul Consiliului Audiovizualului se elaborează, se aprobă și se administrează conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.”</p> <p>”.</p>	<p>conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.</p>
46.	<p>Codului serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018</p> <p>Articolul 84. Sancțiuni</p> <p>3) Se sancționează cu avertizare publică furnizorii de servicii media care au comis prima încălcare a prevederilor stipulate la:</p>	<p>Articolul 84:</p> <p>la alineatul (3), litera b) se exclude;</p> <p>la alineatul (6), litera e) se exclude;</p> <p>la alineatul (7), litera g) se exclude;</p> <p>articolul se completează cu alineatele (10⁵) – (10⁸), cu următorul cuprins:</p> <p>„(10⁵) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza sau publica</p>	<p>Avizul Guvernului</p> <p>Articolul 84 din proiectul de lege:</p> <p>Conform articolului 54 din Legea nr. 100/2017, actul normativ trebuie să fie expus într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc. Astfel, ținând cont de prevederile menționate supra și de principiile individualizării răspunderii, proporționalității</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Articolul a fost revizuit</p>

<p>b) art.70 alin.(2), (6) și (11) din Codul electoral.</p> <p>(6) Se sancționează cu amendă de la 10000 de lei la 15000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări:</p> <p>e) nerespectarea prevederilor art.69 alin.(5) și (6) și ale art.70 alin.(3)–(5) din Codul electoral;</p> <p>(7) Se sancționează cu amendă de la 15000 de lei la 20000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări:</p> <p>g) nerespectarea prevederilor art.70 alin.(9) și (10) din Codul electoral.</p>	<p>informații despre reflectarea alegerilor sau referendumurilor, pe o perioadă de până la 3 zile, furnizorul de servicii media care reflectă evenimentele din perioada sau campania electorală fără a obține acest drept sau care adoptă tratamente privilegiate față de unele grupuri de inițiativă, partide politice, participanți la referendum sau unii concurenți electorali, în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin candidații acestora, a relațiilor de rudenie sau afiliere de natură privată.</p> <p>(10⁶) Se sancționează cu amendă de la 70000 de lei la 100000 de lei furnizorii de servicii media care încalcă principiile generale și particularitățile de reflectare a alegerilor sau referendumurilor stabilite în Codul electoral.</p> <p>(10⁷) Se sancționează cu retragerea dreptului de a difuza sau publica publicitate comercială sau electorală contra plată pe o perioadă de până la 7 zile furnizorul de servicii media care a admis repetat încălcările prevăzute la art.84 alin.(10⁵) și (10⁶).</p> <p>(10⁸) Se sancționează cu retragerea dreptului de a reflecta evenimentele din perioada sau campania electorală furnizorul de servicii media care se sustrage de la executarea sancțiunii prevăzute la art. 84 alin. (10⁷) sau care a admis încălcarea repetată a prevederilor Codului electoral pentru care a fost sancționat în conformitate cu prevederile art. 84 alin.(10⁶).</p>	<p>și previzibilității, considerăm că articolul XVI din proiect privind modificarea Codului serviciilor media audiovizuale urmează a fi revăzut, deoarece varianta în vigoare a articolului 84 din codul menționat, care prevede expres sancțiunile pentru încălcarea unor articole exprese din Codul electoral, este una clară și exclude orice echivoc. Totodată, ținând cont de principiile menționate supra, legiuitorul, la adoptarea Codului serviciilor media audiovizuale, a stabilit amenzi diferite pentru încălcarea unor prevederi din Codul electoral.</p> <p>Spre exemplu, autorii propun: „(10⁶) Se sancționează cu amendă de la 70 000 de lei la 100 000 de lei furnizorii de servicii media care încalcă principiile generale și particularitățile de reflectare a alegerilor sau referendumurilor stabilite în Codul electoral”. Din analiza noilor prevederi ale Codului electoral (inițiativa legislativă nr. 288 din 13 iulie 2022), se constată că sunt 2 articole: articolul 89 „Principii generale privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media” și articolul 90 „Particularitățile reflectării alegerilor de către instituțiile de mass-media” (care conțin în total 24 de alineate) pentru a căror încălcare furnizorul de servicii media poate fi sancționat cu amendă de la 70 000 de lei la 100 000 de lei.</p> <p>Ținând cont că aceste două articole sunt voluminoase și conțin norme (alineate) subordonate unei și aceleiași idei privind reflectarea alegerilor, ele, în esență, reglementează situații diferite.</p> <p>Astfel, spre exemplu, la articolul 90 din proiectul noului Cod electoral este prevăzut că: „(5) În primele 7 zile de la începerea perioadei electorale, furnizorii de servicii media depun la</p>
---	---	--

Consiliul Audiovizualului o declarație privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor/referendumului sau o notificare prin care informează că nu participă la reflectarea alegerilor/referendumului. [...] ”; „(6) [...] „Dezbaterile electorale sunt difuzate în orele de maximă audiență, stabilite în Codul serviciilor media audiovizuale”, iar la articolul 89 alineatul (2): „Instituțiile mass-media au obligația de a respecta principiile de echitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor. Acestea trebuie să ofere grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și participanților la referendum timpuri de antenă sau spațiu pentru publicitatea electorală în condiții egale și nediscriminatorii”. În continuare, conform prevederilor articolului XVI din proiect, pentru încălcarea acestor prevederi, dacă, spre exemplu, furnizorul va depune în a 8-a zi sau dacă, în genere, nu depune o notificare prin care informează că nu participă la reflectarea alegerilor/referendumului, sau dacă va difuza dezbaterile electorale nu în orele de maximă audiență, riscă să fie sancționat cu amendă de la 70 000 de lei la 100 000 de lei, ca și în cazul în care eventual încalcă articolul 89 alineatul (2), menționat supra, prin faptul că nu respectă principiile de echitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor. Respectiv, considerăm că articolul XVI din proiect nu respectă principiile individualizării răspunderii, proporționalității și nici nu este previzibil. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, chiar din textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe

			<p>sau cu ajutorul juriștilor profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea administrativă și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată în cazul încălcării unei norme (Koprivnikar c. Sloveniei, 24 ianuarie 2017, § 47).</p> <p>Prin urmare, se recomandă revizuirea integrală a articolului XVI din proiect prin determinarea unor sancțiuni concrete pentru încălcarea noilor prevederi din Codul electoral. Totodată, la stabilirea sancțiunilor autorii urmează să țină cont de principiile menționate supra și de prevederile articolului 10 (Libertatea de exprimare) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.</p> <p>(A se vedea argumentarea în Avizul guvernului pag. 17-18-19)</p>
47.	<p>Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar</p> <p>Note:</p> <p>4. Funcția „șef reprezentanță” se atribuie conducătorului subdiviziunii teritoriale (reprezentanței) a Oficiului Avocatului Poporului, creată conform legii speciale.</p>	<p>Art. XVII. – Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441-447, art. 715), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>Anexa nr. 3:</p> <p>în Tabelul 1, „Funcțiile de demnitate publică (A1)”:</p> <p>la compartimentul „Denumirea funcției”, după cuvintele „Curtea de Conturi și Consiliul Concurenței” se introduc cuvintele „Comisia Electorală Centrală”;</p> <p>poziția A1009, la compartimentul „Denumirea funcției”, se introduce textul „ , Secretar al Comisiei Electorale Centrale”;</p> <p>în Tabelul 2, compartimentul „Autorități publice Autonome”:</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La Art.XVII privind completarea punctului 4 al tabelului nr.2 din Anexa nr.3 la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, considerăm neoportună intervenția legislativă, luând în considerare faptul că la poziția A2061, compartimentul „Denumirea funcției” se introduce expres textul „/Președinte al consiliului electoral de circumscripție de nivel al doilea”.</p>

poziția

A202 1	Șef al aparaturii Comisiei Electorale Centrale	102	8,26
-----------	--	-----	------

”

”, se exclude;

la poziția A2061, compartimentul „Denumirea funcției” se introduce textul „Președinte al consiliului electoral de circumscripție de nivel al doilea”;
în note, punctul 4, se completează cu textul „, precum și președintelui consiliului electoral de circumscripție de nivel al doilea”.

Centrul de instruire continuă în domeniul electoral

La data de 26 august 2022 au intrat în vigoare modificările operate la Codul muncii (art. 104 alin. (5¹) – durată maximă a timpului de muncă și orele de muncă suplimentară.

În context, în urma analizei informației privind munca suplimentară prestată de către angajații CICDE la ultimele scrutine naționale s-a constatat că limita prevăzută este insuficientă, iar aplicarea normei în vigoare va duce la imposibilitatea de a

Nu se acceptă.

Norma stabilită la art. 104 din Codul muncii este aplicabilă pentru toți salariații, indiferent de faptul implicării sau nu în organizarea și desfășurarea alegerilor.

Menționăm că derogare de la limita stabilită la articolul menționat este prevăzută la art. 33 alin. (8) din Codul electoral (votat în lectura a doua), care prevede: „(8) În cazuri excepționale, cu acordul salariaților, durata timpului de muncă poate deroga

		<p>atrage personalul la muncă suplimentară și de a-l remunera corespunzător. Astfel, este pusă în pericol realizarea instruirii specializate a funcționarilor electorali în proporțiile necesare bunei organizări și desfășurări a alegerilor. Solicităm înțelegerea demersurilor necesare pentru soluționarea problemei descrise.</p> <p>Calculul salariului mediului al angajaților CICDE este disproporționat față de volumul și complexitatea sarcinilor realizate de instituție.</p> <p>În vederea soluționării acestei probleme se solicită înțelegerea demersurilor necesare pentru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Majorarea claselor de salarizare a formatorilor Centrului de instruire continuă în domeniul electoral (E4011) prin completarea notelor din tabelul nr. 1 din Anexa nr. 7 „Grupul ocupațional „Învățământ și cercetare (E) la Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare cu următorul cuprins: „Clasa de salarizare pentru funcția formator al Centrului de Instruire continuă în domeniul electoral se majorează cu 14 clase succesive față de cea stabilită în tabel pentru funcția respectivă”. 2. Încadrarea expresă a funcției de director al Centrului de instruire continuă în domeniul electoral în tabelul 1 din Anexa nr. 7 la legea nr. 270/2018 	<p>de la limita extinsă, stabilită la art. 104 din Codul muncii”.</p>
--	--	--	---

			<p>„Codul funcției – Director al centrului de instruire continuă în domeniul electoral – 115 – 10,85”.</p> <p>3. Majorarea claselor de salarizare a juristului CICDE (H6028) prin completarea notelor din Anexa nr. 10 Grupul ocupațional „Funcții complexe (H)” la Legea nr. 270/2018 cu următorul cuprins:</p> <p>„Clasa de salarizare pentru funcția de jurist al Centrului de instruire continuă în domeniul electoral se majorează cu 20 clase succesive față de cea stabilită în tabel pentru funcția respectivă.”</p> <p>4. Majorarea claselor de salarizare a contabilului principal al Centrului de instruire continuă în domeniul electoral (H6036) prin completarea notelor din Anexa nr. 10 Grupul ocupațional „Funcții complexe (H)” la Legea nr. 270/2018 cu următorul cuprins:</p> <p>„Clasa de salarizare pentru funcția contabil principal al Centrului de instruire continuă în domeniul electoral se majorează cu 20 clase succesive față de cea stabilită în tabel pentru funcția respectivă”.</p>
--	--	--	--

<p>1. Art. I. din va avea următorul cuprins:</p>	<p>Autorul și conținutul amendamentului <u>Amendamentul OS nr. 74 din 06.12.2022</u> <u>Autor Deputat Olesca STAMATE</u></p> <p>Decizia Comisiei Se acceptă Amendamentul OS nr. 74 din 06.12.2022</p> <p>Cu următoarea ajustare/precizare:</p>
--	---

<p>- Art. V. din proiectul de lege care modifică Codul penal se completează după cum urmează: „art. 181² dispoziția alineatului (1) se completează cu textul „, , săvârșite în proporții mari”</p>	<p>„Art. I. – Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 50, art. 237), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. în titlul Capitolului 13 cuvintele „PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA,” se exclud 2. Articolele 143 și 144 se abrogă.” <p>2. Art. II la pct.1 Articolul 5 se modifică după cum urmează: În tot textul proiectului, cuvântul „calendaristic” se exclude. alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Durata mandatului consilierului și al primarului se stabilește în Codul electoral.”; alineatul (4) după „Autoritatea Națională de Integritate” se completează cu „în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. b) - d).” la alineatul (5) va avea următorul cuprins: „(5) În cazul ridicării mandatului de consilier de către consiliu, precum și în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. g), h) și i), secretarul consiliului local, după caz, președintele raionului va informa despre aceasta Comisia Electorală Centrală în termen de cel mult 15 zile de la momentul apariției circumstanțelor respective.” la alineatul (6), textul „alin. (1)” se substituie cu textul „alin. (2) și (3)”; la alineatul (7), cuvintele „în instanța de contencios administrativ” se substituie cu cuvintele „în instanța de judecată competentă pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ”; la alineatul (8) litera e), după textul „15 zile” se includ cuvintele „de la constatare”; la alineatul (10), textul „alin.(8)” se substituie cu textul „alin.(9)”, iar după cuvintele „de la apariția” se completează cu cuvintele „sau constatarea”; la alineatul (11) litera e) cuvintele „Comisiei Electorale Centrale” se substituie cu „consiliul local respectiv” iar după textul „15 zile” se includ cuvintele „de la constatare”; litera f) va avea următorul cuprins: „f) existența unei sentințe irevocabile de condamnare la privațiune de libertate sau a hotărârii definitive și irevocabile prin care se interzice de a ocupa funcția de președinte, vicepreședinte a raionului și viceprimar pentru o perioadă mai mare de 5 luni.” la alineatul (12), textul „Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006” se substituie cu textul „Legii nr. 436/2006”; la alineatul (13), cuvintele „va depune” se substituie cu cuvântul „depune”;</p> <p>3. La Art. IV., textul „Legea nr. 384/2001” se substituie cu textul „Legea nr.387/2001” .</p> <p>4. Art. V. va avea următorul cuprins: „Art.V. - Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art.195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La articolul 181¹ alineatul (1), textul „alegerilor parlamentare, prezidențiale, locale ori în cadrul referendumului” se substituie prin textul „oricărui tip de alegeri” . 2. La articolul 182, alineatul (1), după textul „fie de două sau mai multe ori,” se completează cu textul „fie în locul unei alte persoane,” . 3. Articolul 181³ va avea următorul cuprins: Articolul 181³. Finanțarea ilegală a partidelor politice, a concurenților electorali, a grupurilor de inițiativă, participanții la referendum sau a campaniilor electorale
---	--

Finanțarea partidelor politice, a concurenților electorali, a grupurilor de inițiativă, a participanților la referendum sau a campaniilor electorale din surse interzise de lege săvârșită în proporții mari se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”

5. La Art. VI:

denumirea **Articolul 97³** se completează cu cuvintele „în perioada electorală”;

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Degrevarea se efectuează în condițiile Codului electoral, Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și ale prezentului cod.

(3) Salariaților din sectorul bugetar li se menține statutul, funcția și salariul la locul de muncă permanent. Salariaților din sectorul privat li se mențin aceleași garanții, cu excepția plăților salariale, care se determină prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului.”

la **articolul 188¹** alineatul (2) ultimul enunț, textul „a componentei acestora” se substituie cu textul „și de confirmare a componentei nominale a acestora”.

6. La art. VII. textul „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.132-137, art. 696)” se substituie cu textul „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.132-137, art. 696)”.

7. La Art.VIII:

la pct.1 articolul 11 alineatul (1), cuvântul „stabilește” se substituie cu cuvintele „aduce la cunoștință publică”;

la pct. 8 articolul 31 denumirea va avea următorul cuprins: „**Articolul 31.** Alegerea și încetarea înainte de termen a mandatului viceprimarilor”

la pct.9 la articolul 39 alineatul (1¹), trimiterea „art. 150 alin. (1)” se va substitui textul „art. 178 alin. (1)”;

pct.13 la articolul 56 alin.(8), cuvintele „pot fi dizolvate” se substituie cu cuvintele „poate fi dizolvat”;

pct.17 va avea următorul cuprins:

„**17.** Articolul 60:

în titlu, textul „și cel al secretarului consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se exclude;

la alineatul (1), textul „, secretarul Consiliului municipal Bălți și secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se substituie prin textul „și secretarul Consiliului municipal Bălți”;

la alineatul (5), textele „, a Consiliului municipal Bălți sau a consiliului sectoral al municipiului Chișinău” și „, primarul municipiului Bălți sau primarul sectoral al municipiului Chișinău” se substituie prin textele „sau a Consiliului municipal Bălți” și, respectiv, „sau primarul municipiului Bălți”;

la alineatul (6), textele „, secretarul Consiliului municipal Bălți și secretarul consiliului sectoral al municipiului Chișinău, al municipiului Bălți” și „, al municipiului Bălți sau al sectorului” se substituie prin textele „și secretarul Consiliului municipal Bălți” și, respectiv, „sau al municipiului Bălți”;

la alineatul (7), textul „, secretarului Consiliului municipal Bălți și secretarului consiliului sectoral al municipiului Chișinău” se substituie prin textul „și secretarului Consiliului municipal Bălți”.

8. Art. IX.

pct. 1 La articolul 3 se completează cu:

la alineatul (5), după cuvintele ”și structurilor acestora” se completează cu textul ”, dacă acestea duc la contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.”

Pct.2 va avea următorul cuprins:

2. Articolul 6 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Partidele politice vor deține registre ale membrilor, ajustate semestrial și anual, structurate potrivit organizațiilor teritoriale, care la solicitare se prezintă Comisiei Electorale Centrale sau Agenției Servicii Publice.”

Pct. 4 va avea următorul cuprins:

„4. Articolul 11 se completează cu alineatele (5), (6) și (7), cu următorul cuprins:

(5) Agenția Servicii Publice aduce la cunoștință publică, în termen de 3 zile de la adoptarea deciziei respective, informația privind:

1. înregistrarea partidului politic;
2. conducătorul partidului politic;
3. numărul de membri declarat de partidul politic;
4. modificările operate în statutul partidului politic.

(6) Informația prevăzută la alin. (5) se prezintă, în același termen, Comisiei Electorale Centrale.

(7) În termen de 24 ore de la solicitarea Comisiei Electorale Centrale, Agenția Servicii Publice prezintă acesteia lista partidelor politice care au dreptul de a participa la alegeri.”

Pct. 7. Articolul 21 la alineatul (2) va avea următorul cuprins: „la alineatul (2) textul „alin.(1), Ministerul Justiției,” se substituie cu textul „alin.(1) și (1¹), Ministerul Justiției din oficiu sau la sesizare,””

alineatul (8) va avea următorul cuprins:

„(8) Activitatea partidului politic nu poate fi limitată pe parcursul campaniei electorale la care participă.”

Pct. 9. La art. 22¹ alineatul (4) la final se completează cu „al Republicii Moldova”

Pct. 10. textul „ La articolul 25, alineatul (3) va avea următorul cuprins” se substituie cu: „La articolul 25 alineatul (1) litera c), cuvântul „subvențiile” se substituie cu cuvântul „alocațiile”

la articolul 25, alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:”

la alineatul (4) textul „ sunt obligate sa deschidă” se substituie cu cuvântul „deschid”.

Pct. 11. La articolul 25¹ denumirea se completează cu textul „de membru”

la alineatul (1) textul „modul de evidență a membrilor de partid,” se exclude.

la alineatul (3) textul „ ale comisiei” se substituie cu textul „adoptate de aceasta”.

Pct. 12. La articolul 26 alineatul (4), după cuvântul „cetățenilor” se completează cu „Republicii Moldova”.

se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

”(9) Prevederile alin. (6) nu pot fi interpretate și aplicate în sensul limitării susținerii indirecte sau tehnice, suportate de partide politice, familii ale partidelor politice sau entităților necomerciale create și finanțate de acestea care sunt afiliate în organizații politice internaționale cu achitarea taxei de membru sau există un acord oficial de colaborare cu partide politice din Republica Moldova. Afilierea politică internațională sau acordurile de colaborare care implică susținere indirectă sau tehnică urmează a fi raportată deschis și transparent, și nu poate duce la contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de

Pct. 2 va deveni 4

La articolul 54: alineatul (3) a doua propoziție cuvintele „cumulativ” și „calendaristice” se exclud.

10. Art. XI.

Pct. 1. la articolul 48¹ alineatul (4) în sancțiune „până” se substituie cu textul „la 3 luni”

la alineatul (5) după cuvântul „electoral”, se completează cu textul „(participanții la referendum)”
alineatul (7) în sancțiune „până” se substituie cu textul „la 3 luni”

Pct. 2. la articolul 48³ alineatul (1) cuvintele „Codul electoral” se substituie cu cuvintele „cadru normativ existent”.

alineatul (2) cuvintele „Codul electoral” se substituie cu cuvintele „cadru normativ existent”.
alineatul (3) se exclude

pct. 3. va avea următorul cuprins:

„3. Articolul 49 va avea următorul cuprins

„**Articolul 49.** Împiedicarea activității organului electoral și periclitarea procesului de votare

(1) Refuzul sau nefurnizarea datelor și materialelor solicitate de organul electoral, precum și neexecutarea hotărârii acestuia se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale;

(2) Distrugerea, deteriorarea intenționată a listelor de subscripție pentru susținerea candidatului sau inițierii referendumului, precum și distrugerea, deteriorarea intenționată a listei electorale și/sau a buletinelor de vot se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale;

(3) Refuzul de a executa dispozițiile președintelui biroului electoral al secției de votare privind asigurarea ordinii în localul de votare și pe teritoriul aferent se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(4) Fotografiera și ori expunerea publică și demonstrativă a buletinului de vot completat sau scoaterea buletinului înmănat pentru votare din localul secției de votare

se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 6 la 50 de unități convenționale.”

Pct. 4. va avea următorul cuprins:

„4. Articolul 50:

denumirea articolului se completează cu textul „sau deteriorarea afișajului electoral”;

la alineatul (1), după cuvintele „cel stabili” se completează cu textul „, precum și deteriorarea acestuia”.

Pct. 5. se exclude cu renumeroare consecutivă corespunzătoare.

Pct. 6. Se completează cu următorul text: „se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale”.

Pct. 9. Va avea următorul cuprins:

„**Articolul 423⁷.** Comisia Electorală Centrală

(1) Contravențiile prevăzute la art. 48¹ alin. (1)–(4), art. 48², 48³, 51 și 53 se constată și se examinează de către Comisia Electorală Centrală

(2) Au dreptul să constate contravenții și să încheie procese-verbale funcționarii subdiviziunii specializate din cadrul Comisiei Electorale Centrale, președintele sau secretarul Consiliului Electoral Central din Găgăuzia, precum și președinții consiliilor electorale de circumscripții.

	<p>(3) Sunt în drept să constate contravenții, să încheie procese-verbale, să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale.”</p> <p>11. Art. XII. va avea următorul cuprins: „Art. XII. – În anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.194–196, art. 637), cu modificările ulterioare: poziția „Președinte, vicepreședinte, secretar al Comisiei Electorale Centrale” va avea următorul cuprins: „Președinte, vicepreședinte, secretar, membru al Comisiei Electorale Centrale” se completează cu poziția „Președinte și secretar al Consiliului Electoral Central din Găgăuzia” .”</p> <p>12. Art. XVI. va avea următorul cuprins: „Art. XVI. – Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 81: alineatul (1) va avea următorul cuprins: (1) Finanțarea Consiliului Audiovizualului se efectuează din bugetul de stat, în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din venituri colectate. alineatul (2) se abrogă; la alineatul (3), cuvintele „ Veniturile proprii” se substituie cu cuvintele „ Veniturile colectate” . 2. La articolul 84: la alineatul (3), litera b) va avea următorul cuprins: „b) art.90 alin.(5) și (14) din Codul electoral”; alineatul (5), se completează cu litera n) ce va avea următorul cuprins: „n) nerespectarea prevederilor art.89 alin.(2), (3) și art.90 alin.(1) și (4) din Codul electoral”; la alineatul (6), litera e) va avea următorul cuprins: „e) nerespectarea prevederilor art.89 alin.(4), (5) și art.90 alin.(2), (6)-(9) și (12) din Codul electoral”; la alineatul (7), litera g) va avea următorul cuprins: „g) nerespectarea prevederilor art.90 alin.(3) și (13) din Codul electoral”;</p> <p>13. Art. XVII. la Anexa nr. 3: propunerea de la tabelul 1 va avea următorul cuprins: „Tabelul 1 „Funcțiile de demnitate publică (A1)”: la compartimentul „Denumirea funcției”, cuvintele „și Consiliul Concurenței” se substituie cu textul „, Consiliul Concurenței și Comisia Electorală Centrală”; la poziția A1009, la compartimentul „Denumirea funcției”, după cuvântul „Vicepreședinte” se introduce textul „, Secretar” secțiunea „Funcții de demnitate publică la nivel local” se completează cu două poziții noi după cum urmează:</p>				
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1342 539 1414 1227">A1060</td> <td data-bbox="1342 1227 1414 1883">Președinte al Consiliului Electoral Central din Găgăuzia</td> <td data-bbox="1342 1883 1414 1984">99</td> <td data-bbox="1342 1984 1414 2092">7,76</td> </tr> </table>	A1060	Președinte al Consiliului Electoral Central din Găgăuzia	99	7,76
A1060	Președinte al Consiliului Electoral Central din Găgăuzia	99	7,76		

A1061	Secretar al Consiliului Electoral Central din Găgăuzia	98	7,60
-------	--	----	------

Propunerea de completare în note, la punctul 4 se exclude
Se completează în note după cum urmează: punctul 11:

„ultima liniuță după cuvântul „consultant” se completează cu textul „specialist principal”.”

14. Proiectul se completează cu 3 articole noi, după cum urmează:

„**Art. XVIII.** – Articolul 97 alineatul (5) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, se completează cu litera l) cu următorul cuprins:

„l) furnizarea către Comisia Electorală Centrală în termenul stabilit de către aceasta a informației privind încasările, plățile și soldurile de mijloace bănești în conturile deschise în bănci de către partidele politice, concurenții electorali, participanții la referendumuri și grupurile de inițiativă;”

Art. XIX. - La noțiunea „perioadă extraelectorală” din Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate, textul „nr. 1381/1997” se exclude.

Art. XX. - Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2023.”

Olesia STAMATE

Președintele Comisiei